

SFC2021 Mall för program som får stöd från Eruf (målet Investering för sysselsättning och tillväxt), ESF+, Sammanhållningsfonden, FRO och EHFVF – artikel 21.3

CCI-nr	2021SE16RFPR009
Namn på engelska	European Regional Development Fund National programme 2021-2027
Namn på landets språk	SV - Nationellt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027
Version	2.0
Första året	2021
Sista året	2027
Stödberättigande från	1 jan. 2021
Stödberättigande till	31 dec. 2029
Kommissionsbeslutets nummer	
Dag för kommissionens beslut	
Medlemsstatens beslut om ändring nr	
Datum för ikraftträdande av medlemsstatens beslut om ändring	
Överföring av mindre betydelse (artikel 24.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser)	Nej
Rättelser av skrivfel eller redaktionella rättelser (artikel 24.6 i förordningen om gemensamma bestämmelser)	Nej
Godkänd av övervakningskommitté	Ja
Nuts-regioner som omfattas av programmet	SE232 - Västra Götalands län SE3 - Norra Sverige SE31 - Norra Mellansverige SE311 - Värmlands län SE312 - Dalarnas län SE313 - Gävleborgs län SE32 - Mellersta Norrland SE321 - Västernorrlands län SE322 - Jämtlands län SE33 - Övre Norrland SE331 - Västerbottens län SE332 - Norrbottens län SEZ - Extra-Regio NUTS 1 SEZZ - Extra-Regio NUTS 2 SEZZZ - Extra-Regio NUTS 3 SE - Sverige SE1 - Östra Sverige SE11 - Stockholm SE110 - Stockholms län SE12 - Östra Mellansverige SE121 - Uppsala län SE122 - Södermanlands län SE123 - Östergötlands län SE124 - Örebro län SE125 - Västmanlands län SE2 - Södra Sverige

	SE21 - Småland med öarna SE211 - Jönköpings län SE212 - Kronobergs län SE213 - Kalmar län SE214 - Gotlands län SE22 - Sydsverige SE221 - Blekinge län SE224 - Skåne län SE23 - Västsverige SE231 - Hallands län
Berörd(a) fond(er)	Eruf
Program	☐ inom ramen för målet Investering för sysselsättning och tillväxt endast för de yttersta randområdena

Innehållsförteckning

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder	9
Tabell 1	19
2. Prioriteringar	26
2.1. Andra prioriteringar än tekniskt bistånd	26
2.1.1. Prioritering: 1. Kraftsamla och förstärka prioriterade områden för internationell attraktivitet	26
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf)	26
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	26
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	26
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	28
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	28
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	29
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	29
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	30
2.1.1.1.2. Indikatorer	30
Tabell 2: Utfallsindikatorer	30
Tabell 3: Resultatindikatorer	31
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	31
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	31
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	32
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	32
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	32
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	32
2.1.1. Prioritering: 2. Fond för klimatomställning	33
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf)	33
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	33
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	33
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	35
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	35
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	36
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	36
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	37
2.1.1.1.2. Indikatorer	37
Tabell 2: Utfallsindikatorer	38
Tabell 3: Resultatindikatorer	38
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	38
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	38
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	39
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	39
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	39

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	39
2.1.1. Prioritering: 3. Stärka innovations- och utvecklingskapaciteten samt lärandet i och mellan städer.....	40
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf).....	40
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	40
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	40
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	42
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	42
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	43
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	44
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	45
2.1.1.1.2. Indikatorer	45
Tabell 2: Utfallsindikatorer	45
Tabell 3: Resultatindikatorer	45
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	46
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	46
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	46
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus.....	46
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	47
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	47
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter (Eruf).....	48
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	48
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	48
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	50
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	50
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	51
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	52
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	52
2.1.1.1.2. Indikatorer	53
Tabell 2: Utfallsindikatorer	53
Tabell 3: Resultatindikatorer	53
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	53
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	54
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	54
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus.....	54
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	54
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	54
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf).....	55

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	55
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	55
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	57
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	57
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	58
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	59
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	60
2.1.1.1.2. Indikatorer	60
Tabell 2: Utfallsindikatorer	60
Tabell 3: Resultatindikatorer	60
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	61
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	61
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	61
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	62
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	62
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	62
2.1.1. Prioritering: 4. Öka takten i omställningen genom implementering och uppskalning av hållbara lösningar i städer.....	63
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.1. Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser (Eruf)	63
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	63
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	63
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	65
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	65
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	66
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	67
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	67
2.1.1.1.2. Indikatorer	68
Tabell 2: Utfallsindikatorer	68
Tabell 3: Resultatindikatorer	68
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	69
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	69
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	69
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	69
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	69
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	69
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.4. Främja klimatanpassning, förebyggande av katastrofrisker och motståndskraft, med beaktande av ekosystembaserade tillvägagångssätt (Eruf)	71
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	71
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	71
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	73

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	73
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	74
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	75
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	76
2.1.1.1.2. Indikatorer	76
Tabell 2: Utfallsindikatorer	76
Tabell 3: Resultatindikatorer	76
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	77
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	77
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	77
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	78
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	78
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	78
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi (Eruf)	79
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	79
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	79
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	80
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	81
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	81
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	82
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	83
2.1.1.1.2. Indikatorer	83
Tabell 2: Utfallsindikatorer	83
Tabell 3: Resultatindikatorer	84
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	84
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	84
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	85
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	85
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	85
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	85
2.1.1. Prioritering: 5. Hållbar rörlighet i städer (Det specifika målet för urban mobilitet i artikel 3.1 b viii i förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden)	87
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.8. Främja hållbar multimodal urban mobilitet, som en del av övergången till en ekonomi med noll nettoutsläpp (Eruf)	87
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	87
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	87
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	88
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	89
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	89

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	90
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	91
2.1.1.1.2. Indikatorer	91
Tabell 2: Utfallsindikatorer	91
Tabell 3: Resultatindikatorer	92
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	92
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	92
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	92
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	93
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	93
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	93
2.1.1. Prioritering: 6. Hållbar vattenanvändning	94
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.5. Främja säker tillgång till vatten, hållbar vattenförvaltning, inbegripet integrerad vattenförvaltning och vattenresiliens (Eruf)	94
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	94
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	94
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	96
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	96
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	97
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	98
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	99
2.1.1.1.2. Indikatorer	99
Tabell 2: Utfallsindikatorer	99
Tabell 3: Resultatindikatorer	99
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	100
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	100
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	100
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	100
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	100
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	101
2.2. Prioriteringar för tekniskt bistånd	102
3. Finansieringsplan	103
3.1. Överföringar och bidrag (1)	103
Tabell 15A: Bidrag till InvestEU* (uppdelning per år)	103
Tabell 15B: Bidrag till InvestEU* (sammanfattning)	103
Motivering, med beaktande av hur dessa belopp bidrar till uppnåendet av de politiska mål som har valts i programmet i enlighet med artikel 10.1 i InvestEU-förordningen	103
Tabell 16 A: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning (fördelning per år)	104
Tabell 16B: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning* (sammanfattning)	104
Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning – Motivering	104
Tabell 17 A: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder* (fördelning per år)	104
Tabell 17B: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder (sammanfattning)	104

Överföringar mellan fonder med delad förvaltning, inbegripet mellan sammanhållningspolitiska fonder – Motivering.....	105
Tabell 21: Resurser som bidrar till målen i artikel 21c.3 i förordning (EU) 2021/241	105
3.2. FRO: anslag inom programmet och överföringar (1).....	105
3.3. Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen	105
Tabell 19 A: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, inom programmet (fördelning per år).....	105
Tabell 19B: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, till andra program (fördelning per år)	105
3.4. Överföringar tillbaka (1).....	106
Tabell 20 A: Överföringar tillbaka (uppdelning per år)	106
Tabell 20B: Överföringar tillbaka* (sammanfattning).....	106
3.5. Anslag per år.....	107
Tabell 10: Anslag per år	107
3.6. Totala anslag per fond och nationell medfinansiering.....	108
Tabell 11: Totala anslag per fond och nationellt bidrag.....	108
4. Nödvändiga villkor	109
5. Programmyndigheter	135
Tabell 13: Programmyndigheter.....	135
Fördelningen av ersatta belopp för tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser om fler organ identifieras som ska ta emot betalningar från kommissionen	135
6. Partnerskap	136
7. Kommunikation och synlighet.....	138
8. Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader.....	141
Tabell 14: Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader	141
Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser.....	142
A. Sammanfattning av de viktigaste delarna.....	142
B. Uppgifter per typ av insats.....	143
C. Beräkning av standardiserade skalor för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser	143
1. Uppgiftskälla som använts för beräkningen av de standardiserade skalorna för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser (vem tog fram, samlade in och registrerade uppgifterna, plats för datalagring, brytdatum, validering etc.).....	143
2. Ange varför den föreslagna metoden och beräkningen på grundval av artikel 94.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser är relevant för insattypen.....	143
3. Ange hur beräkningarna gjordes, särskilt eventuella antaganden i fråga om kvalitet eller kvantitet. I relevanta fall ska statistiska belägg och referensvärden användas och på begäran tillhandahållas i ett format som kommissionen kan använda.	143
4. Förklara hur ni har säkerställt att endast stödberättigande utgifter ingår i beräkningen av standardskalan av enhetskostnad, enhetsbelopp eller schablonsats.....	143
5. Revisionsmyndighetens eller revisionsmyndigheternas bedömning av beräkningsmetoden, beloppen och arrangemangen för att säkerställa kontroll, insamling och lagring av uppgifter samt uppgifternas kvalitet.	143
Tillägg 2: Bidrag från unionen på grundval av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna	145
A. Sammanfattning av de viktigaste delarna.....	145
B. Uppgifter per typ av insats.....	146
Tillägg 3.....	147
DOKUMENT	148

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder

Referens: artikel 22.3 a i–viii och a x samt b i förordning (EU) 2021/1060 (förordningen om gemensamma bestämmelser)

1. INLEDNING

Det nationella regionalfondsprogrammet tar sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de stora utmaningar vårt samhälle står inför såsom demografiska, tekniska, miljömässiga förändringar och klimatomställningen. Det nationella regionalfondsprogrammet har även förutsättningar att bidra till ett stort antal av de globala målen i Agenda 2030. En beskrivning av hur programmet förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter, kommer att preciseras i kommande utlysningar. Programmet ska även bidra till en hållbar utveckling och stärka näringslivets konkurrenskraft i hela landet.

För att insatser till omställningen mot en hållbar regional utveckling ska få effekt är det viktigt att insatser på internationell, nationell, regional och lokal nivå samordnas. Enligt Nationell strategi för hållbar utveckling i hela landet krävs samverkan mellan olika politikområden, offentliga och privata aktörer samt civilsamhällets funktioner för att möta samhällsutmaningarna och hitta lösningar. Olika aktörers delaktighet och engagemang på nationell, regional och lokal nivå är central.

Digital teknik kan bidra till att möta samhällsutmaningar och hitta lösningar för bl.a. minskad miljö- och klimatpåverkan. Näringslivets och det civila samhällets potential och förmåga till omställning bör tas till vara för att kunna möta och ta till vara de möjligheter som samhällsförändringarna innebär. Det behöver finnas en bred kunskap samt insikt om hur en omställning kan ske men också hur klimatförändringar påverkar Sverige, samhället och den egna verksamheten. Här kan kulturens roll för innovation och näringslivsutveckling uppmärksammas.

Kommuner bör ges förutsättningar för att utveckla gröna, hälsosamma och trygga städer med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer där människor möts och innovationer skapas. Städer behöver utveckla alla dimensioner av hållbar utveckling – miljömässiga, ekonomiska och sociala. Transporter, el och fjärrvärme, egen uppvärmning av bostäder och lokaler samt avfall står för 48 % av de totala växthusgasutsläppen i Sverige (SMHI, Nationella emissionsdatabasen). Enligt Tillväxtverkets kommuntypsindelning står Storstadskommuner och Täta kommuner för 62 % av alla utsläpp till luft (SCB, miljöräkenskaperna 2019).

Sverige med sina 10,5 miljoner invånare placerar sig på andra plats i Global Innovation Index. Sverige rankas även som starkaste innovationsland i EU enligt European innovation scoreboard. Dock finns det fortfarande regionala skillnader inom Sverige när det gäller forsknings- och innovationsresultat. Spridningen av innovationer och användningen av banbrytande tekniker, däribland genom kontakter mellan regioner, är fortfarande inte optimal. (EU-kommissionen). Nya metoder och nya sätt att tänka krävs för att lösa framtidens samhällsutmaningar.

Enligt Landrapporten har Sverige, i en internationell jämförelse, en stark position i förhållande till merparten av målen inom Agenda 2030. Men Sverige står ändå inför stora utmaningar, inte minst vad gäller klimatförändringar. Sverige har som mål att vara ledande inom klimat, miljö och energi samt vara världens första fossilfria välfärdssamhälle. Det långsiktiga målet innebär att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Alla samhällssektorer på alla nivåer, internationellt, nationellt, regionalt och lokalt, behöver bidra till en hållbar och fossilfri utveckling i linje med Parisavtalet. Det nationella regionalfondsprogrammet ska bidra till att uppfylla dessa mål.

I ”Temautvärdering Regionalfonden” (2014-2020) fastslogs att vikten av att involvera regionala aktörer och beslutsfattare i hela processen och att lärande på alla nivåer är av största vikt. En annan slutsats är att hållbarhetsaspekterna måste ses som drivkraft för innovation och regional utveckling. Gällande hållbar urban utveckling har genomförandet i föregående programperiod skiljt sig åt mellan regionerna och därmed skapat en spretig bild. Hållbar urban utveckling kräver långsiktighet, starka aktörer och medverkande som har mandat att fatta beslut.

Förra programperioden finansierades många mindre projekt i respektive programområde. För att få genomslagskraft krävs mer fokuserade och strategiska satsningar som samlar flera regioner och aktörer. Inom miljö- och klimatområdet har vi sett att det krävs såväl finansiering som kunskap till regioner, företag och andra aktörer för att en positiv förändring ska ske.

Utifrån detta adresserar Nationella regionalfondsprogrammet:

- Förstärkt samarbete mellan nationell, och regional nivå i alla delar av landet (prioritering 1)
- Fond för klimatomställning (prioritering 2)
- Hållbar urban utveckling (prioritering 3, 4, 5 och 6)

Programmets inriktning har potential att bidra till att de regionala programmen stärker sina förutsättningar att bidra till Agenda 2030-målen. Ett starkt samarbete med medverkan från alla styrningsnivåer och andra relevanta samhällsaktörer ligger i linje med whole of government och whole of society- principerna som ligger till grund för Agenda 2030. Vad gäller förstärkt samarbete mellan nationella och regionala nivån i alla delar av landet förväntas detta förväntas till flera mål inom inom Agenda 2020 (mål 5, 8 och 9).

Vad gäller fond för klimatomställning förväntas kunna bidra till flertalet miljö- och klimatrelaterade mål samt inkludering och jämställdhet inom Agenda 2030 (mål 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13).

Hållbar urban utveckling omfattar många av utmaningarna i Agenda 2030. Insatser har förutsättning att bland annat stärka städernas förmåga till robusta VA-tjänster (mål 6), energieffektivt byggande och renovering, omställning till grön mobilitet (mål 7), social inkludering (mål 10), hållbar urbanisering (mål 11), främja metoder för offentlig upphandling (mål 12) samt kapacitetsutveckling och internationellt utbyte (mål 17). Utmaningarna behöver adresseras i bred samverkan mellan offentlig sektor, universitet och högskolor, näringsliv, civilsamhälle och invånare.

En beskrivning av hur programmet förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter, kommer att preciseras i kommande utlysningar.

Även säkerställandet av samtliga aspekter av hållbarhet i linje med programmets intentioner sker främst i genomförandeprojekt och utlysningar.

För att bidra till goda förutsättningar för landsbygdernas utveckling och för att möta de sociala och ekonomiska förändringarna har Kommissionen utarbetat en vision för starkare, sammanlänkade, robusta och välmående landsbygdsområden i Europa år 2040. Det ligger även i linje med målen för den svenska landsbygdspolitiken. Det nationella regionalfondsprogrammet ska tillföra mervärden för det regionala utvecklingsarbetet samt komplettera de insatser som genomförs inom de övriga regionalfondsprogrammen. Programmet ska också bidra till en ökad flernivå- sektors- och programsamordning. Dessutom ska andra initiativ såsom Fonden för rättvis omställning, Horisont Europa, Europeiska socialfonden+, och programmet för ett digitalt Europa (DIGITAL beaktas, för att skapa synergieffekter och mesta möjliga mervärde. New European Bauhaus har bäring på flera prioriteringar; se kapitel 2. Även Kreativa Europa kan komplettera satsningar inom Eruf på forskning och innovation genom att nyttja kulturens betydelse för regional utveckling. I frågor som rör den strategiska kompetensförsörjningen bör samordning med ESF+ ske. Strategisk kompetensförsörjning är en

förutsättning för bibehållen konkurrenskraft, speciellt i de områden som är prioriterade i regionala smarta specialiseringsstrategier. Tillväxtverket kommer att samverka med ESF-rådet för att skapa synergier mellan ERUF och ESF+ regionalt, relaterat till insatser inom bland annat prioritering 1. Täta kontakter mellan förvaltande myndigheter kommer säkerställa att synergier tas tillvara och att eventuella överlapp undviks. Även de lokala aktiviteter som sker inom Leader är viktiga att tillvarata.

Eruf-insatser inom forskning och innovation stärker förutsättningar för ökat deltagande i konkurrensutsatta fonder och program såsom Horisont Europa Tidigare finansiering från Horisont kommer också vara meriterande när projekt söker finansiering i programmet. Även Seal of Excellence kommer att beaktas. Vad gäller samverkan mellan miljöer i olika regioner kommer kopplingar till ERA (European Research Area) att uppmuntras.

Eruf-insatser ska även främja synergier med faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) som ska främja återhämtning efter coronapandemin. Eruf bedöms komplettera återhämtningsplanen bl.a. kopplat till Klimatklivet och Industriklivet. I den svenska återhämtningsplanen och dess tekniska bilaga anges bl.a. åtgärder för att undvika dubbelfinansiering från RRF och andra unionsprogram. En bedömning kommer att ske på projektnivå för att säkerställa att ingen dubbelfinansiering sker.

Sveriges nationella energi och klimatplan utgår från Sveriges befintliga mål och beslutade styrmedel och åtgärder för energi- och klimatområdet (NECP+ Sustainable Blue Economy (COM/2021/240 final)). Kommuner, regioner, företag, och andra aktörer, är betydelsefulla i arbetet mot uppsatta klimatmål bland annat i hållbar urban utveckling. EU:s gröna giv är vägledande, tillsammans med EU:s digitaliseringsstrategi, i arbetet med den gröna och digitala omställningen och den ekonomiska återhämtningen efter pandemin.

De övergripande principer som anges i artikel 9 i CPR kommer beaktas i utformningen och genomförandet av programmet. (se även bilaga)

Åtgärderna i programmet bidrar till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, i synnerhet jämställdhet och lika möjligheter. Åtgärderna är även i linje med de strategiska prioriteringar som beskrivs i Partnerskapsöverenskommelsen.

1.1. Administrativ kapacitet, styrning

Tillväxtverket är förvaltande myndighet och har haft denna uppgift sedan programperioden 2007–2013. Under 2022–2023 kommer förvaltande myndighet och projektägare att hantera regionalfondsmedel för olika programperioder parallellt bl.a. på grund av React-EU, vilket förutsätter en väl fungerande förvaltningsmodell bl.a. för att säkerställa att dubbelfinansiering inte ska förekomma.

Ekonomistyrningsverket är revisionsmyndighet och har haft denna uppgift sedan programperioden 2007–2013.

Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och tillämpliga statsstödsregler kommer att beaktas vid bedömningen av respektive projekt. Under genomförandet av programmet kommer förvaltande myndighet att främja den strategiska användningen av offentlig upphandling för att stödja de politiska målen.

Programmet har genomgått en strategisk miljöbedömning som syftar till att integrera miljöaspekter i

programmet så att hållbar utveckling främjas. Den strategiska miljöbedömningen har beaktats i framställandet av detta program. Insatserna bedöms vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada.

2 . STÄRKA SAMARBETET MELLAN NATIONELL OCH REGIONAL NIVÅ I ALLA DELAR AV LANDET

2.1. Varför finns "Stärka samarbetet i alla delar av landet" i Nationella regionalfondsprogrammet?

Det långsiktiga målet med att stärka samarbetet i alla delar av landet är ett hållbart och konkurrenskraftigt Sverige. Det ska ske genom att stärka samarbetet mellan regioner samt mellan nationell och regional nivå. Dessutom ska internationellt konkurrenskraftiga insatser främjas som attraherar nationella och internationella aktörer. Följande övergripande mål har identifierats:

- Stärka regionala innovationsmiljöer genom utvecklad samverkan mellan olika miljöer i olika delar av landet med digital teknik som bas
- Genom flernivåsamverkan stimulera innovation till en hållbar utveckling i hela landet

Insatserna inom detta mål har samlats inom prioritering; Kraftsamla och förstärka prioriterade områden för internationell attraktivitet.

2.2. Utmaningar för att stärka samarbetet mellan nationell och regional nivå i alla delar av landet

2.2.1. Stärka regionala innovationsmiljöer genom samverkan och effektivare nyttjande av avancerad digital teknik, t.ex. AI

Svagheter och brister i digital infrastruktur kan få en negativ inverkan på innovation utifrån en rad olika perspektiv. För att fortsätta utvecklingen mot ett hållbart samhälle behöver kännedomen om digitaliseringens möjligheter öka och data behöver nyttjas som en strategisk resurs. T.ex. kan forskning bli lidande på grund av bristande tillgång på data. Användningen av digital teknik är också viktig för offentlig sektor i utvecklingen av samhällstjänster och samordning av resurser, enligt OECD. För att kraftsamla och förstärka prioriterade områden i Sverige är samverkan mellan olika delar av landet genom effektivare nyttjande av avancerad teknik, digitalisering och AI en viktig faktor.

2.2.2. Genom flernivåsamverkan stimulera innovation för hållbar utveckling i länen

För att små och medelstora företag i Sverige ska bli internationellt konkurrenskraftiga inom regionalt prioriterade områden är samverkan mellan kommuner, regioner, statliga myndigheter och privata aktörer viktig, inte minst för att stärka tillgång till kompetens inom forskning och innovation. Exempelvis kan flera regioner ha helt eller delvis överlappande prioriterade områden. Det finns därför mervärden i att stärka samarbetet mellan olika län och mellan regional och nationell nivå.

2.3. Behov för att stärka samarbetet mellan nationell och regional nivå i alla delar av landet

I Sverige finns en rad olika innovationsmiljöer, kluster och initiativ som, oavsett bransch eller område, är beroende av digital teknik inom exempelvis AI och cybersäkerhet. Dessa innovationsmiljöer, kluster och initiativ utgör ett väsentligt bidrag till möjligheterna att Sverige ska kunna ligga i framkant som internationellt ledande innovationsnation . Att koppla ihop dessa till starka nationella plattformar, som även inkluderar icke-tekniska discipliner, är viktigt för att ta vara på den fulla potentialen av den digitala

utvecklingen. Därför finns ett behov av ökad samverkan bl.a. mellan olika innovationsmiljöer, som exempelvis de europeiska digitaliseringshubbarna (EDIH).

Även ett ökat internationellt samarbete är centralt och i syfte att ytterligare höja spetskompetensen hos prioriterade innovationsmiljöer är samverkan inom ramen för Horisont Europa samt programmet DIGITAL viktiga förutsättningar.

Samverkan med övriga länder i EUBSR har hög prioritet. För att stärka konkurrenskraften såväl i Sverige som i vårt närområde och för att kunna bidra till EUs strategi för Östersjöregionen behöver vi samverka mer, bland annat genom att koppla ihop innovationsplattformar i Östersjöområdet.

2.4. Programmet ska inom denna del bidra till önskade resultat:

Ett mer samordnat och effektivt system för innovation och digitalisering för en hållbar utveckling samt förmåga att dra nytta av de möjligheter som innovation och digitalisering kan ge. Ett annat önskat resultat är effektivare flernivåsamverkan för ökat nyttjande av resurser och kompetens.

Exempel på insatser:

- Stötta samverkan mellan befintliga ”hubbar” och innovationsmiljöer i olika delar av landet som, oavsett sektor eller bransch, arbetar med områden som automation, digitalisering och AI.
- Bidra till insatser som bygger internationella relationer bl.a. inom EUBSR, Horisont Europa och DIGITAL.
- Genom samverkan mellan nationell och regional nivå, och mellan olika delar av landet bidra till ett effektivare nyttjande av kompetens och resurser i hela landet.

3 . FOND FÖR KLIMATOMSTÄLLNING

3.1. Varför finns "fond för klimatomställning" inom nationella regionalfondsprogrammet?

3.1.1. Behov av nationella insatser

De landspecifika rekommendationerna till Sverige år 2019 och 2020 rörde bl.a. ökade insatser för forskningsbaserad innovation. Det konstaterades att Sverige bör öka investeringar i högteknologiska sektorer i linje med energi- och klimatmålen. Kommissionen konstaterade även att mer omfattande användning av finansiella instrument är en förutsättning för ett effektivt genomförande av sammanhållningspolitiken.

Fonden ska finansiera små och medelstora företag med väsentliga bidrag och i linje med målet om nettonollutsläpp 2045.

3.1.2. Synergier med andra nationella och regionala strategier och insatser

Fonden kompletterar andra viktiga nationella och regionala insatser som berör målgruppen små och medelstora företag som bidrar till klimatomställning:

- Möjliggör investeringar i tidigare faser än Industrifonden.
- Säkrar kontinuitet och funktion av den föregående programperiodens insats ”Gröna fonden”.
- Specialiserad, nationell förmåga kompletterar insatser för generellt regionalt riskkapital.

- Denna nationella insats stödjer regionala S3 strategier för smart specialisering kopplade till grön omställning.

3.2. Utmaningar för finansiering av företags bidrag till klimatomställning

3.2.1. De små och medelstora företagens roll i klimatomställningens utmaningar

Sveriges klimatmål förutsätter företagens medverkan. Omställningen går snabbare och blir mer effektiv om näringslivet utvecklar processer samt kommersialiserar varor och tjänster som bidrar till klimatomställning. Näringslivets omställning kräver mer än enbart direkta utsläppsminskningar. Omställningen kräver nya varor, tjänster, processer och affärsmodeller som möjliggör omställningen till en hållbar utveckling i etablerade industrier och branscher. Detta medför en central roll för nyföretagande och entreprenörskap i klimatomställningen.

Många företag i Sverige bidrar på olika sätt till klimatomställning. En bransch där det tydligt går att urskilja utmanande trender för finansiering relaterat till klimatomställning är miljötekniksektorn. Sverige har därför en stor potential att stärka de små och medelstora företagens bidrag till klimatomställning genom marknadskompletterande finansiering.

3.2.2. Marknadens utmaningar att finansiera företag som bidrar till klimatomställning

Flera faktorer utmanar marknadens möjligheter att möta efterfrågan på finansiering från företag som bidrar till klimatomställning. Detta begränsar dagens utveckling och kommersialisering av innovationer för klimatomställning.

Enligt Tillväxtverket har företag som arbetar med miljöteknik, eller på andra sätt bidrar till klimatomställning, samma generella utmaningar kring kapitalförsörjning som andra små och medelstora företag. Det handlar om brist på säkerheter samt bristande ekonomisk historik under tidiga utvecklingsfaser, som minskar möjligheter till kreditgivning. Dessa utmaningar försvåras ytterligare i de fall företag utvecklar och brukar ny teknik, nya affärsmodeller eller söker genomföra investeringar för klimatomställning av produktion eller distribution. Dessa särskilda utmaningar består av:

- Högre risk i alla tidiga utvecklingsfaser.
- Längre ledtider till produktutveckling och kommersialisering.
- Svag historik och brist på data om ekonomisk hållbarhet och lönsamhet.
- Hög komplexitet i utvärdering av investeringar.
- Relativt lågt engagemang från privat riskkapital.

3.3. Behov av åtgärder för kapitalförsörjning av klimatomställning

Utmaningarna för marknadsfinansiering av företagande i linje med nettonollutsläpp 2045 skapar finansieringsgap som motiverar användningen av marknadskompletterande finansieringsinstrument. Specifikt behövs instrument som karaktäriseras av:

- Finansieringsinstrument genom riskkapital samt ägarkapitalsliknande instrument.
- Långsiktiga tidsramar för instrumentets löptid.
- Hög riskvilja.
- Specialiserade genomförande intermediärer med expertis inom finansiering av företagande som

bidrar till klimatomställning.

3.4. Programmet ska genom insatser inom kapitalförsörjning bidra till önskade resultat

Målen för prioritering 2 är att insatser för företag som bidrar till klimatomställning förutses leda till:

- Väsentliga bidrag till klimatomställning i linje med nettonollutsläpp 2045.
- Ökade volymer tillgänglig finansiering för små och medelstora företag som bidrar till klimatomställning.
- Utveckling och spridning av teknik, affärer, affärsmodeller, processer, tjänster eller varor som bidrar till klimatomställning.

4. HÅLLBAR URBAN UTVECKLING

4.1. Varför finns hållbar urban utveckling inom nationella regionalfondsprogrammet?

Hållbar urban utveckling består av fyra prioriteringar

- Stärka innovations- och utvecklingskapaciteten samt lärandet i och mellan städer (prioritering 3)
- Öka takten i omställningen genom implementering, uppskalning av hållbara lösningar i städer (prioritering 4)
- Hållbar mobilitet (prioritering 5)
- Hållbar vattenanvändning (prioritering 6)

Åtta procent av svenska regionalfondsallokeringen, cirka 67 miljoner Euro är dedikerad till dessa. Insatser ska genomföras inom ramen för territoriella strategier i städer, stadsregioner eller städer i nätverk (en gemensam territoriell strategi som baseras på enskilda städers strategier). Insatserna genomförs genom ett nationellt utformat territoriellt verktyg.

Programperioden 2014–2020 ingick hållbar stadsutveckling i tre regionala program. Utvärderingen pekar på att många projekt inte tydligt adresserade hållbar stadsutveckling. Programmen har bl a. använt olika modeller och olika definitioner. En rekommendation var bl.a. att utveckla tydligare ansvar med sektorsövergripande planer som huvudsakligt strategiskt verktyg. Hållbar urban utveckling inom ett nationellt regionalfondsprogram skapar en ökad tydlighet och ett gemensamt strategiskt fokus. En gemensam modell underlättar utbyte och lärande mellan städer och möjliggör för ökad samordning med andra regionala, nationella och europeiska initiativ. Modellen i programmet bygger på erfarenheterna ovan samt Handbook of Sustainable Urban Development Strategies, som även ligger till grund för uppföljning och utvärdering.

4.2. Utmaningar för hållbar urban utveckling

De globala klimatförändringarna är vår tids största utmaning. De direkta kostnaderna av ras, skred, erosion och översvämning i hotade områden har beräknats till mellan 20–50 miljarder kr till år 2100. (Boverket 2021) Att motverka klimatförändringar och samtidigt anpassa oss till ett klimat i förändring skapar möjligheter. Integrerad planering och satsningar för att stimulera samverkan, innovativa och smarta lösningar bidrar till städer där människor kan leva klimatsmart, hälsosamt, tryggt och med livskvalitet. Sverige är ett stort land med varierande lokala förhållanden och förutsättningar som behöver tas hänsyn till. Utmaningarna omfattar territoriella strategier i både enskilda städer av olika storlek, funktionellt avgränsade stadsregioner så väl som för städer eller stadsregioner i nätverk. Utmaningarna kommer att konkretiseras utifrån lokala förhållanden och förutsättningar i framtagande av territoriella strategier.

4.2.1. Jämlika städer

Befolkningen koncentreras allt mer till urbana områden. Städer har stor påverkan på klimat och miljö som ett resultat av konsumtion av varor och tjänster. Det är även stora skillnader både mellan och inom grannskap, stadsdelar och städer i en region men även mellan landsbygder och städer. Det finns segregation i svenska städer och det är en utmaning att skapa rättvisa och jämlika livsvillkor för alla. Nästan 60 procent av Sveriges befolkning bodde 2018 i en kommun som var mer segregerad än genomsnittet 1990 (DELMOS 2021/334). I städer finns dock goda förutsättningar för att minska påverkan genom tätheten och variationen av funktioner, boendeformer och möjlighet till hållbar mobilitet. Incitament behövs för att främja att kvinnor, men framförallt män, i större utsträckning lägger om sina resvanor för att främja hållbara transporter, t.ex. till cykel och kollektivtrafik. Det behövs god förvaltning av befintlig bebyggelse och miljöer som tillvaratar kultur- och naturmiljövärden i kombination med en god tillgång till service och rikt kulturliv som bidrar till att göra platser attraktiva. Städerna är plattformar för innovation och genom att möjliggöra för fler aktörer att delta i samskapande och öppna innovationsprocesser kan vi skapa jämlika städer.

4.2.2. Gröna städer

I städerna är konkurrensen om mark stor. Där finns behov av bl.a. boende, arbetsplatser, mötesplatser, rekreation och service samtidigt som grönska behöver prioriteras för att människor ska kunna leva hållbart och hälsosamt. Städer behöver använda naturens förmåga att leverera ekosystemtjänster och hantera effekter av klimatförändringarna genom exempelvis naturbaserade lösningar. Förtätning behöver ske varsamt med hänsyn till klimatpåverkan, sociala aspekter, ekonomi, natur- och kulturmiljövärden. Utsläppen av kväveoxider från vägtransporter motsvarade 2017 ca 40% av de totala utsläppen (Nationellt luftvårdsprogram 2019). En stadsstruktur som främjar hållbara transporter behövs och ger även utrymme för andra värden att ta plats och utvecklas, vilket ökar städernas attraktivitet, bidrar till ökad trygghet, utbyte mellan platser och förbättrad folkhälsa. Befintlig kunskap behöver omsättas, demonstreras i större skala och implementeras i högre takt för att skapa gröna städer.

4.2.3. Produktiva städer

I städer och stadsområden är ofta produktiviteten hög och en hög andel invånare har eftergymnasial utbildning. Det finns ofta funktioner för forskning och innovation, företag med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad, och bra fysisk och digital tillgänglighet. Samtidigt finns skillnader i sysselsättningsgrad, priser på bostäder och kommersiella lokaler är höga och det är svårt att etablera sig på bostadsmarknaden. Invånares olikheter och mångfald är en tillgång som ska tas tillvara för att öka produktiviteten. I städerna krävs anpassning av infrastruktur och offentliga tjänster med t.ex. växande behov inom hälsa- och sjukvård. För att uppnå produktiva städer behövs kombination av tekniklösningar, beteendeförändringar, policyutveckling och omsorgsfull gestaltning och utformning av den fysiska miljö. Näringslivets entreprenörsförmåga ett viktigt verktyg. Efterfrågan på hållbara lösningar behöver stärkas, cirkulära affärsmodeller och värdekedjor utvecklas. Effektivt nyttjande av resurser genom delandetjänster kopplat till exempelvis transporter och bostäder testas och implementeras.

4.2.4. Digitalisering och smarta städer

Digital teknik, digitala tjänster och datadriven verksamhetsutveckling är viktiga verktyg för städer att förbättra offentliga tjänster, bättre interagera med medborgarna, öka produktiviteten och hantera miljö- och hållbarhetsutmaningar. Potentialen i digitalisering inkluderar exempelvis delningsplattformar för mobilitet eller styrning för systemoptimeringar. Användning av digitala tjänster och plattformar för samverkan mellan olika aktörer kan öppna upp för ökat engagemang genom att bl.a. erbjuda en kanal för att påverka utformningen av området där man bor och verkar. Resursutnyttjandet kan minskas och optimeras genom att en delandeekonomi byggs upp och genom nyttjande av digitala lösningar. För att ta steget till smarta städer krävs strukturerat arbete med att samla in och tillgängliggöra data.

4.3. Behov av åtgärder för hållbar urban utveckling

4.3.1. Behov av åtgärder för ökad innovations- och utvecklingskapacitet

Övergången till hållbara städer behöver anpassas och drivas lokalt. Företag, medborgare, universitet och högskolor, ideell- och offentlig sektor behöver vara med och tillsammans bidra i omställningen till en hållbar utveckling. I städer möts en mängd frågor som resulterar i en hög grad av komplexitet. Det finns därför ett stort behov av att samordna processer och regelverk och skapa förutsättningar för integrerade arbetssätt som bemöter utmaningar med att uppnå rättvisa, gröna och produktiva städer. Digitaliseringen och näringslivets entreprenörsförmåga är viktiga verktyg för att hantera dessa utmaningar. För att möta dessa behov möjliggörs insatser inom särskilt mål 1:2 och 1:3. Att hantera komplexiteten i omställningen till hållbara städer kräver ökad lokal kapacitet och samverkan mellan aktörer för att driva utvecklingsarbete och innovation. För att möta dessa behov möjliggörs insatser inom särskilt mål 1:1.

4.3.2. Behov av åtgärder för ökad omställningstakt till hållbara städer

Städers och stadsområdets planering, bebyggelse och nyttjande bidrar till den globala klimatförändringen. Hur en hållbar omställning genomförs i städer och stadsområden är viktigt för att nå klimat- och miljömål och målet för den regionala utvecklingspolitiken. Städer och stadsområden är också särskilt utsatta och sårbara för de effekter av klimatförändringar. Det finns behov av att omsätta lärdomar kring tekniska innovationer, designlösningar, beteendeförändringar, affärsmodeller och incitamentsystem. Lärdomarna behöver demonstreras i större skala och implementeras i högre takt för att nå hållbarhetsmålen och hantera utmaningarna med att uppnå rättvisa, gröna och produktiva städer.

Dagens ohållbara resursanvändning måste förändras, spridning av farliga ämnen och luftföroreningar ska minskas. Det kräver stora investeringar för att öka kapaciteten i städernas olika infrastruktursystem som behöver bygga på cirkulära lösningar. En stor utmaning för en hållbar stadsutveckling är att anpassa samhället till effekter av ett klimat i förändring samtidigt som samhället ställs om så att vi minskar vår klimat- och miljöpåverkan. Utformningen av städer och stadsområden har stor betydelse för att uppnå jämlika, gröna och produktiva städer. Fysiska åtgärder behöver kombineras med sociala och insatser som påverkar hela system genomförs som komplement till varandra. De åtgärder som görs ska genomföras så att de motverkar segregation och främjar integration. För att möta dessa behov möjliggörs insatser inom särskilt mål 2:1, 2:4, 2:5, 2:6 och 2:8.

4.4. Programmet ska genom insatser inom hållbar urban utveckling bidra till önskade resultat

Insatserna som finansieras inom hållbar urban utveckling ska bidra till:

- Att hantera alltmer komplexa utmaningar genom att stärka utvecklings- och innovationskapaciteten i städer.
- Att påskynda omställningen till hållbara städer genom implementering och uppskalning av hållbara lösningar. Ny kunskap, innovationer och arbetssätt ska ge avtryck i stadsmiljön och framgångsrika lösningar ska testas i större skala..

Insatserna inom Eruf är inte det enda initiativet för att bidra till en hållbar omställning i städer. Därför behöver Eruf även samspela och agera komplement till andra initiativ på nationell och europeisk nivå och i linje med dessa sträva efter:

- Att den nationella politiken för hållbar stadsutveckling framgångsrikt genomförs utifrån samtliga tre dimensioner av hållbarhetsbegreppet och bidrar till att nå mål 11 i Agenda 2030.
- Att Sverige är ledande inom klimat, miljö och energi samt blir världens första fossilfria välfärdssamhälle.
- Att Sverige får en ledande roll internationellt inom hållbar stadsutveckling, som exempel och i syfte att svensk kompetens och svenska lösningar ska kunna exporteras och nyttiggöras internationellt.

För att uppnå detta behöver insatserna i Eruf eftersträva att samverka med insatser inom EU:s mission om klimatneutrala och smarta städer, det europeiska partnerskapet Driving urban transition for a sustainable future, EU:s initiativ New European Bauhaus och till samordning av svensk medverkan i Europeiska stadsinitiativet. Som en del i att hantera det ska ett nationellt kunskapsstöd sträva efter att samordna strukturer för ekonomiska stöd och kunskapsspridning inom hållbar stadsutveckling samt underlätta kompletterande finansiering utifrån kommunernas behov.

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder

Tabell 1

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
<p>1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet</p>	<p>RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik</p>	<p>Prioritering 1: Kraftsamla och förstärka prioriterade områden för internationell attraktivitet Enligt Global Innovation Index ligger Sverige på andra plats. För att behålla denna position måste Sverige dock arbeta mer gränsöverskridande. Idag saknas i hög grad insatser som kopplar ihop mer utvecklade regionala noder och innovationsmiljöer med andra regionala miljöer/nationella insatser till nydanande och förnyelseinriktade nationella plattformar. Därför behöver samverkan över regionala och sektoriella gränser samt samverkan med internationella noder och miljöer stärkas tillsammans med ett effektivare nyttjande av avancerad teknik digitalisering och AI. Dessutom: Om regionalt prioriterade områden ska kunna få tillgång till den kompetens och resurser de behöver för att vidareutvecklas, kan samverkan på flera nivåer bidra. Exempel på detta kan vara ett utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete samt insatser för digitalisering och investeringsfrämjande. Prioritering 3: Stärka innovations- och utvecklingskapaciteten samt lärandet i och mellan städer (Hållbar urban utveckling) Idag sker ofta en rad olika processer i städerna simultant och med en hög grad av komplexitet. För att möta behoven av att samordna processer och skapa förutsättningar för integrerade arbetssätt ska insatserna bidra till att skapa en ökad delaktighet och engagemang i arbetet med hållbar urban utveckling. Städerna är plattformar för</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>innovation och genom att en ökad delaktighet och engagemang i arbetet med hållbar urban utveckling skapas möjligheter till förbättrad forsknings- och innovationskapacitet samt användning av avancerad teknik. Insatser behövs för att möjliggöra för innovation, utveckla nya metoder och arbetssätt för samverkan för att utvecklings- och innovationskapaciteten ska stärkas. Insatserna ska möjliggöra för olika aktörer att delta i samskapande och öppna innovationsprocesser. Finansieringsform: I dessa åtgärder ska i första hand finansieringsformen bidrag användas.</p>
<p>1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet</p>	<p>RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter</p>	<p>Prioritering 3: Stärka innovations- och utvecklingskapaciteten samt lärandet i och mellan städer (Hållbar urban utveckling) Idag sker en rad olika processer i städerna samtidigt som det finns ett överordnat krav på omställning. För att möta behoven av att samordna processer och skapa förutsättningar för integrerade arbetssätt är digitaliseringen ett viktigt verktyg. Insatserna inom detta mål ska skapa förutsättningar för att digitaliseringens möjligheter och relaterad teknik implementeras i en snabbare takt. Att svenska städer nyttjar potentialen för ekonomisk utveckling och innovativ stadsplanering som digital teknik, digitala lösningar och data för med sig. Insatserna ska bidra till att digitaliseringens potential tillvaratas i syfte att samla in, sortera, visualisera och analysera information om den byggda miljöns form och funktion. Data behöver ses som en strategisk resurs för hållbar stadsutveckling. Insatserna ska bidra till att digitaliseringen möjliggör närmare kontakt med stadens invånare och ger dem möjlighet att medskapa sina</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		stadsmiljöer. Finansieringsform: I denna åtgärd ska i första hand finansieringsformen bidrag användas.
1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	<p>Prioritering 2: Fond för klimatomställning Företag som bidrar till och investerar i klimatomställning lider ofta brist på riskvilligt kapital. Detta hindrar deras tillväxt och konkurrenskraft. Förbättrad tillgång på riskkapital för dessa företag kan bidra till ökat nyföretagande och stärkt tillväxt och konkurrenskraft. Insatser genom finansieringsinstrument i form av riskkapital ska bidra till förbättrad kapitalförsörjning av små- och medelstora företag som bidrar till klimatomställning i linje med nettonollutsläpp 2045. Riskkapital ska användas för att komplettera andra nationella och regionala insatser genom bidrag som berör målgruppen. Riskkapital bidrar med andra värden än bidrag, såsom aktivt kvalificerat ägarstöd och professionella finansiella intermediärer som väljer ut och stödjer slutmottagare. Närvaron av offentligt riskkapital i kombination med industriell- och ägarexpertis ökar även möjligheten för företagen att attrahera privat riskkapital. Finansieringsform: I denna åtgärd ska finansieringsinstrument användas. Prioritering 3: Stärka innovations- och utvecklingskapaciteten samt lärandet i och mellan städer (Hållbar urban utveckling) Idag kännetecknas städer ofta hög produktivitet och hög sysselsättningsgrad. Dock finns det stora skillnader och mer samordning krävs. För att skapa förutsättningar för integrerade arbetssätt är näringslivets entreprenörsförmåga ett viktigt verktyg. Denna del ska förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och skapandet av arbetstillfällen genom att stärka</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>offentlig sektors förmåga att agera kund och efterfråga hållbara lösningar genom offentlig upphandling. Insatserna ska bidra till klimatneutrala och cirkulära affärsmodeller och värdekedjor. Insatserna ska främja övergången till en cirkulär ekonomi och minskat resursutnyttjande genom att främja innovationer och nya affärsmodeller och delandetjänster kopplat till exempelvis transporter och bostäder. Finansieringsform: I denna åtgärd ska i första hand finansieringsformen bidrag användas.</p>
<p>2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer</p>	<p>RSO2.1. Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser</p>	<p>Prioritering 4: Öka takten i omställningen genom implementering och uppskalning av hållbara lösningar i städer (Hållbar urban utveckling). Idag finns stora skillnader vad gäller livsvillkor i svenska städer. Den byggda miljön har stor inverkan på människors liv, livskvalitet och valmöjligheter. Insatserna ska bidra till att det omfattande renoverings- och upprustningsbehov som finns i stora delar av befintligt bostadsbestånd sker på ett sätt som främjar energieffektivitet, minskar utsläppen av växthusgaser och även säkerställer att renoveringar utförs med varsamhet och med hänsyn till miljö och kulturmiljövärden och till dem som bor i och använder en byggnad. Insatserna ska säkerställa att en socialt hållbar stadsutveckling och områdesförnyelse främjas genom en helhetssyn där fysiska åtgärder kombineras med sociala åtgärder. Insatserna ska även bidra till att skapa förutsättningar för energieffektivisering genom insatser för samhällsplanering kring offentlig infrastruktur. Det kan handla om strategier, planeringsunderlag och stödåtgärder i infrastrukturens system som bygger på</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		energieffektiva och cirkulära kretsloppslösningar. Finansieringsform: I denna åtgärd ska i första hand finansieringsformen bidra användas.
2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer	RSO2.4. Främja klimatanpassning, förebyggande av katastrofrisker och motståndskraft, med beaktande av ekosystembaserade tillvägagångssätt	Prioritering 4: Öka takten i omställningen genom implementering och uppskalning av hållbara lösningar i städer (Hållbar urban utveckling)Idag finns ett allt större behov i städer av att öka motståndskraften genom att identifiera klimatrelaterade risker och sårbarheter och hantera dessa för att öka motståndskraften Insatserna ska bidra till att anpassa samhället till ett klimat i förändring. Omsorgsfull gestaltning av den byggda miljön, grön- och blåstrukturen har stor potential att lägga grunden för en robust och resilient stadsmiljö och har stor betydelse för samhällets förmåga att hantera extrema väderhändelser som exempelvis skyfall och värmeböljor. Det sker ständiga prioriteringar mellan olika värden och det kan vara utmanande att påvisa värdet av flera kvaliteter och funktioner som grönstrukturen fyller i städerna. Insatserna inom detta mål kan bl.a. bidra till att den mångfunktionella betydelsen av parker, grönområden och annan natur i staden får en mer framträdande roll i planering och genomförande i stadsomvandlingsprocesser. Finansieringsform: I denna åtgärd ska i första hand finansieringsformen bidra användas.
2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning,	RSO2.5. Främja säker tillgång till vatten, hållbar vattenförvaltning, inbegripet integrerad vattenförvaltning och vattenresiliens	Prioritering 6: Vatten utgör en grundläggande resurs för samhällets funktion. Tillgång till vatten av rätt kvalitet och effektiv avloppshantering är nödvändigt både för invånarnas hälsa, för miljön och för näringslivets konkurrenskraft. Trots denna betydelse har investeringarna och brist på

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
<p>riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer</p>		<p>innovation i det svenska VA-systemet varit otillräckliga under en längre tid, vilket har lett till en växande underhållsskuld. Den största delen av utbyggnaden skedde under 1950–70-talen och behovet av att byta ut gamla ledningar och av nya innovativa lösningar är idag mycket stort. Dessutom skapar klimatförändringar och en förändrad demografi ytterligare utmaningar. Reviderade EU-direktiv ställer högre krav på både produktion, rening och distribution inom såväl vattenverk som avloppsreningsverk. Insatser inom prioriteringen ska bidra till robusta VA-tjänster som kan bidra till ökad vattenresiliens i linje med EU:s vattenresiliensstrategi och beaktar innovation samt behovet av kombination av tekniska och naturbaserade lösningar för att säkerställa samhällets och näringslivets behov. Finansieringsform: I denna åtgärd ska i första hand finansieringsformen bidrag användas.</p>
<p>2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer</p>	<p>RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi</p>	<p>Prioritering 4: Öka takten i omställningen genom implementering och uppskalning av hållbara lösningar i städer (Hållbar urban utveckling) Det krävs stora omställningar inom många sektorer för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Dagens ohållbara resursanvändning måste förändras och spridningen av farliga ämnen och luftföroreningar måste minskas. Insatserna ska bidra till att dagens ohållbara resursanvändning förändras och att uttaget av ny råvara och deponering av avfall minskas. Insatserna ska bidra till steg mot cirkularitet. Insatserna ska bidra till att skapa förutsättningar för omställning till kretsloppsbaseade lösningar och utveckla cirkulära modeller där också bevarande av befintliga</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		byggnader framför rivning kan beaktas i syfte att nå ett effektivt nyttjande av resurser. Finansieringsform: I denna åtgärd ska i första hand finansieringsformen bidrag användas.
2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer	RSO2.8. Främja hållbar multimodal urban mobilitet, som en del av övergången till en ekonomi med noll nettoutsläpp	Prioritering 5: Öka takten i omställningen genom implementering och uppskalning av hållbara lösningar i städer; Hållbar mobilitet. (Hållbar urban utveckling) Det krävs stora omställningar inom många sektorer för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Det gäller inte minst omställning till hållbar mobilitet i städer. Transportrelaterade utsläpp står för en stor del av de totala utsläppen. Buller och trängsel påverkar både attraktionskraft, livskvalitet och hälsa negativt. Mobilitet och tillgänglighet i städer spelar en central roll i de flesta av utmaningarna för hållbar stadsutveckling. Det finns behov av att omsätta lärdomar från forskning och innovation i demonstrationer i större skala och öka takten i implementering. Därför ska insatserna bidra till att skapa förutsättningar för hållbar mobilitet genom insatser som spänner över hela mobilitetsspektrumet och planeringscykeln. Finansieringsform: I denna åtgärd ska i första hand finansieringsformen bidrag användas.

* Särskilda prioriteringar enligt ESF+-förordningen

2. Prioriteringar

Referens: artikel 22.2 och 22.3 c i förordningen om gemensamma bestämmelser

2.1. Andra prioriteringar än tekniskt bistånd

2.1.1. Prioritering: 1. Kraftsamla och förstärka prioriterade områden för internationell attraktivitet

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Det långsiktiga målet med att stärka samarbetet i alla delar av landet är ett hållbart och konkurrenskraftigt Sverige. Det ska ske genom att stärka samarbetet mellan olika delar av landet och mellan nationell och regional nivå för en hållbar utveckling i alla delar av landet samt genom att främja internationellt konkurrenskraftiga insatser som attraherar nationella och internationella aktörer. Insatserna som avses inom detta mål har samlats inom prioritering 1 Kraftsamla och förstärka prioriterade områden för internationell attraktivitet.

Sveriges regioner och Gotlands kommun har ansvaret för att fastställa regionala utvecklingsstrategier. Därutöver finns det åtta regionala regionalfondsprogram med olika inriktningar och fokus. För att komplettera såväl regionernas strategier som de regionala regionalfondsprogrammen behövs åtgärder vidtas på nationell nivå för att öka gränsöverskridande samarbete, både mellan olika delar av landet och mellan olika samhällsnivåer. Det krävs för att stärka och utveckla innovationssystemet och därigenom bidra till omställningen till en hållbar regional utveckling och ökad konkurrenskraft. Även samverkan internationellt, inte minst med länderna runt Östersjön, är väsentligt för hållbar utveckling och ökad konkurrenskraft. Betydande offentliga resurser investeras i olika typer av insatser inom forskning och innovation för att möta komplexa samhällsutmaningar och för att utveckla ett hållbart samhälle. Investeringar genomförs lokalt, regionalt, nationellt och internationellt inom en mångfald av sektorer och organisationer. När investeringar sker på flera olika samhällsnivåer för att möta gemensamma samhällsutmaningar kan ökad koordinering av insatser innebära att offentliga resurser nyttjas mer effektivt. Dessutom pågår en digital omställning i samhället där svagheter och brister avseende digital infrastruktur kan få en negativ inverkan på innovation utifrån flera perspektiv. Det är därför centralt att ha digital teknik och digitala lösningar såsom AI som utgångspunkt för att utveckla det aktuella prioriterade området.

028 Tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och sektorn för högre utbildning

Åtgärden syftar till att stödja insatser som kopplar ihop mer utvecklade och mogna regionala noder och innovationsmiljöer med andra kompletterande och

kompetensmässigt förstärkande regionala hubbar, miljöer eller nationella insatser och att det leder till förnyelseinriktade nationella plattformar. Fokus ska vara samverkan mellan regionala forsknings- och innovationsmiljöer och nationella insatser genom användning av data, digital teknik och digitala lösningar, som exempelvis AI.

Det långsiktiga målet om ett mer hållbart och konkurrenskraftigt Sverige ska uppnås bl.a. genom samverkan mellan regionala initiativ som är prioriterade i regioners strategier för smart specialisering. Den kunskapshöjning som växer fram genom samverkan innebär ett ökat nyttjande av kompetenser och resurser över geografiska och sektoriella gränser. Fokus ska ligga på AI och digitalisering i syfte att ytterligare lyfta prioriterade områden som noderna kan samverka kring. Ett samverkansprojekt/samarbetsprojekt ska involvera flera (minst tre) regionalt prioriterade noder, innovationsmiljöer och kluster i minst två programområden.

026 Stöd till innovationskluster, även mellan företag, forskningsorganisationer och myndigheter och företagsnätverk som i första hand gynnar små och medelstora företag

För att kunna nå det långsiktiga målet inom denna prioritering är det viktigt att skapa internationellt konkurrenskraftiga satsningar som attraherar såväl nationella som internationella aktörer.

Därför är en åtgärd att stimulera flernivåsamverkan i syfte att öka och underlätta tillgången på resurser och kompetens inom forskning och innovation för svenska styrkeområden som ryms inom de regionala strategierna för smart specialisering. För att kunna etablera en effektiv flernivåsamverkan krävs det att stödstrukturer för sådan samverkan utvecklas. Syftet med insatsen är att samverkan mellan regionala och nationella initiativ ska bidra till ökad konkurrenskraft i Sverige och att det innebär en förbättrad användning av kompetenser och resurser över geografiska och sektoriella gränser.

För att prioriterade områden i Sverige ska kunna växa ytterligare med bl.a. fler företag krävs tillgång på kunskap och kompetens exempelvis inom digitalisering, automation, strategisk användning av data och internationalisering. Ett exempel är investeringsfrämjande där en nationell part tar ett samlat grepp om ett specifikt styrkeområde i Sverige i syfte att attrahera internationella aktörer.

För båda interventionerna gäller i första hand finansieringsform bidrag. Detta motiveras med att insatserna i huvudsak riktar sig mot offentliga aktörer för att skapa förutsättningar för integrerade arbetssätt, stärka samverkan mellan aktörer och öka delaktigheten och engagemang bland flera aktörer. Insatserna förväntas inte generera intäkter till stödmottagare och för att stärka samverkan mellan aktörer krävs att parterna investerar sin tid. Detta gör att finansieringsformen bidrag anses bäst lämpad.

Ramprojekt är tillämpliga.

I Sverige finns ingen nationell strategi för smart specialisering utan enbart regionala strategier. I utlysningar måste därför sökanden för varje enskilt projekt, bevisa hur deras initiativ har bäring på den aktuella regionens strategi för smart specialisering. Förvaltande myndighet säkerställer att detta sker och blir rätt. Detta gäller båda insatserna i denna prioritering.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Målgruppen är primärt befintliga och väl fungerande noder, innovationsmiljöer och kluster inom områden som är prioriterade i regionala strategier för smart specialisering.

Dessa innovationsmiljöer, noder eller kluster ska ha stor potential att kunna växla upp sina verksamheter genom att samverka med andra innovationsmiljöer, noder eller kluster som kompletterar eller stärker deras verksamhet. Målgrupp kan också vara en regional eller en nationell aktör som genom samverkan på flera samhällsnivåer kan förstärka prioriterade områden med kunskap och kompetens.

Syftet är att samverkan ska ske med utgångspunkt i digital teknik och digitala lösningar, oavsett bransch eller sektor.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Alla, oavsett bakgrund, ska kunna medverka och bidra i programmets olika delar på lika villkor och ha samma förutsättningar att nå inflytande i utvecklingsarbetet och få tillgång till de resurser som erbjuds. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Jämställdhet, ickediskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska

inhålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Även för ickediskriminering och tillgänglighet kommer förebyggande åtgärder vidtas utifrån en hållbarhetstrappa. Modellen består av 4 steg som sträcker sig från avsaknad av hållbarhetsarbete till hållbarhet som grund för projektet. Det är ett verktyg för att uppfylla övergripande principer (EU 2021/1060, kap 2, art 9) som ska efterlevas.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land även utanför EU under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis strategier för smart specialisering, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

EU:s strategi för Östersjöregionen (EUBSR) är en viktig vägledning för interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Enligt Sveriges genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen (Rapport 5, 2021-04-01) har många projekt och samverkansformer kunna realiseras genom det etablerade samarbete som nu finns. Samordning av insatser med EUBSR ska eftersträvas för att möta gemensamma utmaningar. Det specifika målet ska bidra till genomförandet av EUBSR genom att insatser genomförs i samarbete andra länder i Östersjöregionen. Det kan exempelvis röra samarbeten mellan likartade innovationsmiljöer, erfarenhetsutbyten eller gemensam kunskapsutveckling. De gränsöverskridande åtgärder som genomförs inom målet förväntas fokusera på utmaningsdriven innovation och därmed dra nytta av kollektiva styrkor, gemensamma utmaningar och ta fram nya innovationsfokuserade värdekedjemöjligheter.

I prioritering 1 är avsikten att stimulera samverkan över regionala men också internationella gränser i syfte att ytterligare stärka innovationsprocessen. Partners från flertalet svenska regioner deltar i tematisk plattformar för smart specialisering med partners i EU. Med bäring på prioritering 1 finns bland annat nätverket "Artificial intelligence and human interface" där partners för Örebro län deltar, samt nätverket "Advanced manufacturing for energy applications" där partners från Skåne län och Dalarnas län deltar.

Relevant nätverk ska utnyttjas när det gäller att bygga starka innovationsmiljöer i Sverige. Genom att stärka genomförandet, öka erfarenhetsutbytet, förbättra kommunikationen med mera blir regioner bättre på att utveckla lösningar på olika samhällsutmaningar.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Ingen användning av finansieringsinstrument i denna del.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	134,00	567,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	134,00	567,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO06	Forskare som arbetar vid forskningsanläggningar som får stöd	heltidsekvivalenter per år	10,00	40,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO07	Forskningsorganisationer som deltar i gemensamma forskningsprojekt	forskningsorganisationer	10,00	40,00

1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO10	Företag som samarbetar med forskningsorganisationer	företag	72,00	270,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Organisationer som får stöd	Organisationer	10,00	80,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	64,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	Antal företag som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	255,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2021	80,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Organisationer	0,00	2021	640,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	026. Stöd till innovationskluster, även mellan företag, forskningsorganisationer och myndigheter, och företagsnätverk som i första hand gynnar små och medelstora företag	6 421 634,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	028. Tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och sektorn för högre utbildning	13 088 300,00
1	RSO1.1	Totalt			19 509 934,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	19 509 934,00
1	RSO1.1	Totalt			19 509 934,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	19 509 934,00
1	RSO1.1	Totalt			19 509 934,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	19 509 934,00
1	RSO1.1	Totalt			19 509 934,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1. Prioritering: 2. Fond för klimatomställning

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Nationella regionalfondsprogrammets prioritering 2 Fond för klimatomställning förutser användning av finansieringsinstrument i form av ägarkapital för att tillhandahålla marknadskompletterande finansiering till små och medelstora företag som bidrar till klimatomställning. Med bidrag till klimatomställning avses väsentliga bidrag i linje med nettonollutsläpp 2045. För att nå det nationella målet om nettonollutsläpp av växthusgaser 2045 krävs stora, långsiktiga och effektiva klimatinvesteringar som möjliggör att den nödvändiga omställningen kan genomföras i hela landet. Framgångsrik finansiering av företagens bidrag till klimatomställning kräver både kritisk massa av expertis och kapital. Regionala variationer är mindre avgörande för god kapitalförsörjning av dessa företag och finansiering för ändamålet bör därför organiseras i nationella insatser.

Finansiering av små och medelstora företag som vill investera i klimatomställning utmanas av särskilda faktorer som ställer krav på utformning av insatser genom finansieringsinstrument. Dessa dokumenteras i Tillväxtverkets förhandsbedömning av finansieringsinstrument inför programperioden 2021-2027:

- Det behövs fler finansiärer som tror på affärer för klimatomställning: Det saknas ekonomisk historik om ekonomisk lönsamhet för företagens investeringar för klimatomställning. Efterfrågan på företagens innovationer, varor och tjänster som bidrar till klimatomställning är ännu under tidig utveckling. Detta begränsar förtroendet hos marknadens finansiärer för segmentets marknadsmässiga bärkraft.
- Det behövs riskkapital för att komplettera kreditgarantier: Regeringens aviserade gröna kreditgarantier kan underlätta kreditgivning men möter inte behoven hos små och medelstora företag i tidiga tillväxtfaser, där den tekniska och kommersiella risken är hög och där riskkapital är en mer passande finansieringsform.
- Det behövs mer riskkapital för klimatomställning: Klimatmålen medför behov av investeringar i företagens klimatomställning som vida överstiger omfattningen i dagens marknad.
- Det behövs mer riskvilligt riskkapital: Investeringar för klimatomställning i små och medelstora företag är ofta betydande i förhållande till omsättning och balansomslutning vilket medför hög ekonomiska risk i investeringarna.
- Det behövs mer tålmodigt riskkapital: Investeringar för klimatomställning kräver ofta långa tidshorisonter för att visa lönsamhet medan många finansiärer söker avkastning inom kortare tidsramar.
- Det behövs specialiserat riskkapital: Finansiering av företag baserade på mer avancerad miljöteknik utmanas av hög risk och komplexitet. Värdering av miljötekniska innovationer och cirkulära affärsmodeller kräver strukturkapital av expertis som få finansiärer har.

- Det behövs mer privat riskkapital: Riskkapitalmarknaden för miljöteknik har haft en negativ utveckling över tid, från 700 miljoner kronor i total investeringsvolym 2008 till 51 miljoner kronor 2018. Tillväxtanalys har i en rapport från 2018 funnit att privata aktörer stod för en mycket begränsad del, ca 4 procent, av riskkapitalvolymerna för miljöteknik. Från 2018 har fler specialiserade finansiärer tillkommit men mängden kapital är fortfarande lägre jämfört med 2008. Tillkomsten, sedan 2018, av fler privata riskkapitalaktörer inriktade på miljöteknik kan bidra till kapitalförsörjningen av målgruppen. Dock förutser Tillväxtverket att ytterligare finansiering behövs för att möta efterfrågan från små och medelstora företag som bidrar till klimatomställning, särskilt i tidiga utvecklingsfaser.

Ambitionen med Fond för klimatomställning är en breddning och utveckling av insatsmodellen för ”Gröna fonden” som implementerades inom nationella regionalfondsprogrammet under programperioden 2014–2020. Gröna fonden fokuserar på koldioxidreducerande miljöteknisk innovation medan en Fond för klimatomställning riktar sig till en bredare målgrupp av små och medelstora företag i tidiga utvecklingsfaser som bidrar till klimatomställning på olika sätt.

Gröna fonden hade även en begränsning av storleken på investeringar. Tillväxtverkets nya förhandsbedömning av finansieringsinstrument finner att denna begränsning inte är i linje med marknadens behov idag. Fond för klimatomställning ska därför även kunna genomföra större investeringar.

Den sammantagna erfarenheten från insatsen ”Gröna fonden” är att insatsen fyllt sitt syfte. Gröna fonden har bidragit till att i viss mån kompensera för bristen på privata finansiärer och avsaknaden av specialisering i de offentliga regionala riskkapitalfonderna. Behovet av marknadskompletterande riskvilligt kapital i tidiga utvecklingsfaser för målgruppen består och ökar under den kommande programperioden. Då ”Gröna fonden” avslutar sin investeringsperiod under 2023 kommer tillgången på sådant kapital att minska i marknaden om nya insatser inte tillkommer.

046 Stöd till enheter som tillhandahåller tjänster som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi och till klimatreiliens, inklusive åtgärder för ökad medvetenhet:

Fond för klimatomställning ska bidra till stärkt kapitalförsörjning av små och medelstora företag som bidrar till klimatomställning. Detta rör finansiering av investeringar för utveckling av teknik, processer, affärsmodeller, varor eller tjänster som bidrar till klimatomställning.

Ett bredare målgruppsfokus innebär en möjlighet att inkludera fler grupper av små och medelstora företag med väsentliga bidrag till klimatomställning. Inkluderingen av miljöteknikföretag i målgruppen möter behovet av kontinuitet i finansiering av innovation som krävs för att möta de nationella klimatmålen. Fond för klimatomställning ska därmed kunna bidra till både uppskalning av existerande lösningar och utveckling av nya lösningar för klimatomställning.

Fond för klimatomställning ska möta målgruppens finansieringsbehov som karaktäriseras av faktorer på nationell snarare än regional nivå. Insatsen kan utnyttja möjligheter till privata intermediärer i genomförandet samt privat medfinansiering både på fond- och investeringsnivå. Detta kan öka utväxlingen på offentliga medel och bidra till en större och mer kostnadseffektiv insats. Regionalfondens programbidrag och den nationella medfinansieringen avses kunna

fungera som en grundplåt av kapital för att minska risken för och därmed attrahera privata medfinansierare. Detaljer om ramar och utformning framgår i Tillväxtverkets förhandsbedömning av finansieringsinstrument inför programperioden 2021–2027.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Konkret kommer genomförande intermediärer i genomförandet att kravställas med och följas upp mot säkerställande av principen om att inte orsaka betydande skada.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Målgruppen är små och medelstora företag som bidrar till klimatomställning, dvs. väsentliga bidrag i linje med nettonollutsläpp 2045.

Företag som kan tänkas omfattas av fonden kan vara såväl miljöteknikföretag som arbetar med försäljning av existerande miljötekniska lösningar som företag som utvecklar nya miljötekniska innovationer. Det kan även inkludera företag som inte arbetar med miljöteknik per se men som agerar för att bidra till klimatomställning samt företag som utvecklar affärsmodeller med bidrag till klimatomställning, t.ex. så kallade cirkulära företag.

Exempel på små och medelstora företag som förutses dra nytta av insatser är (men inte uteslutande):

- Företag som utvecklar varor och tjänster som möjliggör klimatomställning i resten av samhället och ekonomin.
- Företag i tidiga utvecklingsfaser som behöver särskilt riskvilligt kapital för utveckling av innovationer med långa ledtider.

Idealiska stödmottagare för insatsen är forskningsintensiva eller forskningsbaserade klimat- och miljöteknikföretag, som driver innovation som skapar förutsättningar för det bredare näringslivet att bedriva grön omställning.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Tillväxtverket, Tillväxtanalys samt oberoende privata aktörer, exempelvis Unconventional Ventures, Stiftelsen Allbright samt tidningen medierna dagens industri och realtid, följer löpande upp resultat med bäring på jämställdhet mellan könen på riskkapitalmarknaden och för de offentliga finansieringsinstrument.

Det finns utmaningar på riskkapitalmarknaden kopplat till politiska mål om inklusion och icke diskriminering. Företagare med utländsk bakgrund samt kvinnor utgör låga andelar av de entreprenörer som får riskkapital. Likaledes fördelas mindre volymer investeringskapital till dessa grupper än företagare med svensk bakgrund och män. Endast 1 procent av riskkapital-volymen i Sverige går till kvinnor, medan kvinnor utgör kring en fjärdedel av alla entreprenörer i Sverige. Offentliga finansieringsinstrument har visat goda resultat och bidrag till ökad inklusion och icke-diskriminering på den svenska riskkapitalmarknaden. Tillväxtverkets löpande uppföljning finner, att den andra generationens regionala riskkapital finansierat av Regionalfonden 2014-2020 når kvinnor i högre grad än marknaden i övrigt. 7 procent av detta kapital gick till kvinnor per 2020-12-31. Möjligheter till statistikinsamling och uppföljning av resultat med bäring på etnisk bakgrund, funktionsnedsättning eller sexualitet är begränsad i svensk lag.

Nya insatser ska dra lärdom om orsak och verkan bakom de framgångar för inklusion och icke-diskriminering som åstadkommit inom både privat och offentligt riskkapital. Konkret ska genomförande aktörer visa hur de avser öka volymen av propåer från samt öka den relativa andelen minoriteter och kvinnor bland de entreprenörer som får ta del av finansiering. Genomförande aktörer kommer även att kravställas i avtal att bekräfta att ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska på detta sätt bidra till jämställdhetsintegrering av insatserna i programmet. Detta betyder att insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Tillväxtverket avser att följa upp och analysera insatsernas resultat med bäring på jämställdhet mellan könen.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga interregionala, gränsöverskridande eller transnationella åtgärder enligt 22.3.d.vi.

Finansieringsinstrumentets målgrupp är företag i Sverige med väsentliga bidrag till klimatomställning. Utländska företag som investerar i klimatomställningen i Sverige kan eventuellt, under specifika omständigheter, kunna inkluderas, men insatsen fokuseras i all väsentlighet till företag baserade i Sverige.

Direkt samverkan med EUSBSR bedöms inte vara relevant eftersom det föreslagna EUSBSR-programmet söker ge stöd genom bidrag snarare än finansieringsinstrument. Företag i målgruppen för Fonden för Klimatomställning kan komma ifråga som målgrupper även kan få bidrag från EUSBSR. Det är dock inte lämpligt att kravställa en finansiell intermediär med instruktioner att direkt främja detta.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Fond för klimatomställning genomförs med finansieringsinstrument. Genomförande intermediärer kommer att få i uppdrag att investera i målgruppen små och medelstora företag som bidrar till klimatomställning, exempelvis miljöteknikföretag. Insatsen är fristående från, vidareutvecklar och kompletterar det tidigare finansieringsinstrumentet ”Gröna fonden”.

Behov av riskvilligt investeringskapital för företag i tidiga utvecklingsfaser, aktivering av privat investeringskapital för målgruppen, specialiserade kompetenser för urval av, samt aktivt stöd till slutmottagare motiverar användning av ägarkapital eller ägarkapitalsliknande instrument i stället för bidrag.

Investeringsstrategin för instrumentet ska specificera ett ramverk som kan ligga till grund för urval av slutmottagare samt kriterier för bedömning av väsentliga bidrag till klimatomställning.

Resultat i relation till klimatomställning och nettonollutsläpp 2045 ska följas upp löpande samt utvärderas.

Ett ramverk ska tas fram som kan ligga till grund för urval av slutmottagare samt bedömning av resultat avseende klimatomställning.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	4,00	39,00
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO03	Företag som får stöd genom finansieringsinstrument	företag	4,00	39,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR02	Privata investeringar som matchar offentligt stöd (varav bidrag respektive finansieringsinstrument)	euro	0,00	2021	51 983 621,00	Projekt	
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	39,00	Projekt	
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR05	Små och medelstora företag som gör innovationer inom företaget	företag	0,00	2021	39,00	Projekt	
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	Antal företag som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	39,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade	046. Stöd till enheter som tillhandahåller tjänster som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi och till klimatesiliens,	31 697 330,00

			regioner	inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet	
2	RSO1.3	Totalt			31 697 330,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Stöd genom finansieringsinstrument: eget kapital eller kapital likställt med eget kapital	31 697 330,00
2	RSO1.3	Totalt			31 697 330,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	31 697 330,00
2	RSO1.3	Totalt			31 697 330,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	31 697 330,00
2	RSO1.3	Totalt			31 697 330,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1. Prioritering: 3. Stärka innovations- och utvecklingskapaciteten samt lärandet i och mellan städer

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

012 Forskning och innovation i offentliga forskningscentrum, högre utbildning och kompetenscentrum, inklusive nätverksarbete (industriforskning, experimentell utveckling och genomförbarhetsstudier)

Lokala och regionala myndigheter kan i enlighet med Artikel 29 (6) (EU) 2021/1060 erbjudas delfinansiering för att ta fram territoriella strategier genom en öppen utlysning. Det går att anpassa och integrera befintliga strategier efter Eruf:s krav. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna samt konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6. Strategierna får vara bredare än möjliga insatser inom nationella regionalfondsprogrammet, men av strategin ska det framgå vilka typer av insatser som avses att finansieras under respektive prioritering. I arbetet med att ta fram strategier kommer lokala och regionala myndigheter ges ett nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Synergier med de regionala programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden så väl som synergier med andra initiativ och program samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras lokalt i territoriella strategier. I en urvalsprocess kommer beslut fattas om vilka strategier som får finansiering för att genomföras. Förvaltande myndighet kommer även här involvera det nationella kunskapsstödet. I urvalet av de strategier som får delfinansiering ska en geografisk spridning i hela landet säkerställas genom representation i minst fem Nuts 2 regioner. Minst 8 strategier ska tas fram och erbjudas möjlighet till delfinansiering för genomförande.

Bedömningen av strategierna kommer att göras utifrån kriterier baserade på de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se urvalskriterier i bilaga x). Samma kriterier kommer även ligga till grund för uppföljning och utvärdering av strategierna och stöddas av det nationella kunskapsstödet. Det nationella kunskapsstödet kommer även att erbjuda icke-finansiellt utbyte med strategier som inte beviljas delfinansiering för genomförande genom programmet. När urvalet av strategier beslutats, genomförs insatser i form av t.ex. riktade utlysningar. För att säkerställa involvering på lokal nivå (Artikel 29 (3 & 4) (EU) 2021/1060) kommer kontinuerliga behovsanalyser att genomföras. Behovsanalyserna genomförs gemensamt av förvaltande myndighet, ägare av strategierna samt det nationella kunskapsstödet och ligger till grund för efterföljande insatser i form av t.ex. riktade utlysningar.

Insatserna inom detta specifika mål handlar om att utveckla stödstrukturer som kan utveckla nya metoder och arbetssätt för samverkan och möjliggöra för bredare medverkan och inflytande i städernas hållbara omställning. En av insatserna är framtagande av territoriella strategier. I enlighet med Art. 3 (4b & c) (EU) 2021/1060 avser framtagandet av territoriella strategier genom integrerade arbetssätt stärka kapaciteten för både städer och deras partners i genomförandet. Att ta fram territoriella strategier kräver ett innovativt förhållningssätt, i linje med regionala strategier för smart specialisering. Innovation är också grundläggande för att lyckas med genomförandet inom övriga särskilda mål. Det handlar även om att utveckla stödstrukturer där kunskaper och

innovationer utbyts mellan det offentliga, forskningscentrum och företag och optimerar lösningar i demonstrationsmiljöer. Det nationella kunskapsstödet bidrar med process- och kunskapsstöd i detta syfte. Insatserna ska skapa en ökad delaktighet och engagemang genom framtagande av territoriella strategier i städer.

Det specifika målet ska konkretiseras med lokala insatser i framtagande av territoriella strategier och ska även tillämpas i genomförandet. Genom att involvera flera olika typer av aktörer såsom forskningscentrum, utbildningsanordnare, näringsliv, ideell- och offentlig sektor i framtagande av städernas territoriella strategier, skapas dels möjligheter till förbättrad forsknings- och innovationskapacitet, dels användning av avancerad teknik i genomförandet av strategierna. Insatser behövs för att möjliggöra innovationer, t.ex. nya metoder och arbetssätt för samverkan för att utvecklings- och innovationskapacitet ska stärkas. Genom ett aktivt och brett samarbete i framtagandet och genomförandet av territoriella strategier mellan olika aktörer skapas intresse, engagemang och nätverk som stimulerar innovation och förnyelse.

Insatserna handlar bland annat om

- Nätverksarbete
- Processutveckling
- Genomförbarhetsstudie
- Test-och demonstrationer i virtuella- eller fysiska miljöer.

Näringsliv och offentlig sektor bör delta i samskapande och öppna innovationsprocesser, på så sätt kan de utveckla och testa hållbara varor och tjänster som bidrar till omställning av städerna.

Insatserna som nätverksarbete, processutveckling, genomförbarhetsstudier ska också möjliggöra samordning och koordinering med andra nationella och europeiska initiativ. Exempelvis är European Urban Initiative eller Horisont Europa, t.ex. partnerskapet Driving Urban Transitions to a sustainable future, satsningar inom New European Bauhaus värdefulla att vara del av. Insatserna ska även möjliggöra utbyte och lärande med andra europeiska städer inom exempelvis URBACT-programmet. På så sätt bidrar insatserna till att svensk kompetens kommer till nytta internationellt och att svenska exempel visar att Sverige har en ledande internationell roll inom hållbar stadsutveckling samt bidrar till EU:s mission om klimatneutrala och smarta städer.

Insatserna ska även rymmas inom aktuella strategier för smart specialisering på regional nivå. Insatserna konkretiseras med lokala insatser i framtagande av territoriella strategier. I Sverige finns ingen nationell strategi för smart specialisering utan enbart regionala strategier. I utlysningar måste därför sökanden för varje enskilt projekt bevisa hur deras initiativ har bäring på den aktuella regionens strategi för smart specialisering. Förvaltande myndighet säkerställer att detta sker och blir rätt.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska

vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Finansieringsformen är i första hand bidrag. Detta motiveras med att insatserna i huvudsak riktar sig mot offentliga aktörer för att skapa förutsättningar för integrerade arbetssätt, stärka samverkan mellan aktörer och öka delaktigheten och engagemang bland flera aktörer. Insatserna förväntas inte generera intäkter till stödmottagare och för att stärka samverkan mellan aktörer krävs att parterna investerar sin tid. Detta motiverar finansieringsformen bidrag framför andra former. För test-och demonstrationer saknar ofta SMF och andra mindre aktörer incitament och möjlighet att investera i, eller betala höga kostnader för deltagande och nyttjande. Offentliga investeringar behövs för att tillgängliga och skapa incitament vilket gör det svårt att motivera andra finansieringsformer än bidrag.

Ramprojekt kan tillämpas vid behov.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen för insatserna inom detta specifika mål är forskningscentrum, universitet och högskolor och yrkeshögskoleanordnare, näringsliv och ideell sektor. För att nå ut till målgrupperna behövs insatser för att utveckla stödjande strukturer i städerna. Insatserna inom detta mål ska möjliggöra nya metoder och arbetssätt för samverkan mellan målgrupperna och städerna. Detta sker genom städernas framtagande och ägarskap av territoriella strategier. Insatserna kan ha varierande ägarskap så länge de är i linje med intentionerna av de territoriella strategierna. Insatserna ska i första hand bidra till att stärka och utveckla befintliga strukturer och initiativ inom prioriterade områden.

Potentiella stödmottagare för insatserna är offentlig sektor, offentliga forskningscentrum, universitet och högskolor, företag och ideell sektor. När det gäller framtagandet av strategierna är det främst kommuner eller olika konstellationer av kommuner som är potentiella stödmottagare.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Alla, oavsett kön eller bakgrund, ska kunna medverka och bidra i programmets olika delar på lika villkor och ha samma förutsättningar att nå inflytande i utvecklingsarbetet och få tillgång till de resurser som erbjuds. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i alla steg av programmets genomförande.

Jämställdhet, ickediskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8. Även för ickediskriminering och tillgänglighet kommer förebyggande åtgärder vidtas utifrån en så kallad hållbarhetsstrappa. Modellen består av 4 steg som sträcker sig från avsaknad av hållbarhetsarbete till hållbarhet som grund för projektet. Det är ett verktyg för att uppfylla övergripande principer (EU 2021/1060, kap 2, art 9) som ska efterlevas.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

I enlighet med artikel 28 © (EU) 2021/1060 avser det specifika målet inkluderas i ett nationellt utformat territoriellt verktyg.

Verktyget består av en urvalsprocess för att utveckla och genomföra territoriella strategier som prioriteras inom ramen för programmet. I enlighet med artikel 29 (1) (EU) 2021/1060 ska strategierna definiera det geografiska område som omfattas. Strategierna kan omfatta antingen:

- enskilda städer av olika storlek
- funktionellt avgränsade stadsregioner
- städer eller stadsregioner i nätverk

En territoriell strategi ska innehålla en analys av och integrerad strategi för att hantera områdets utvecklingsbehov och möjligheter samt en beskrivning av aktörers och det civila samhällets deltagande. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning, ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6.

Synergier med de regionala programmen inom ERUF, andra initiativ samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras i framtagande av territoriella strategier. Ett nationellt kunskapsstöd ges för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Det nationella kunskapsstödet består av experter från nationella myndigheter och ska säkerställa att territoriella strategier har integrerade angreppssätt.

Territoriella verktyget innebär en tvåstegsprocess.

1. Förberedelse av territoriella strategier av lokala och regional myndigheter med stöd av nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060.
2. Bedömning av territoriella strategier utifrån kriterier baseras på bl.a de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se bilaga x).

Genomförande sker genom riktade utlysningar. Det nationella kunskapsstödet bidrar med sakkunskap, uppföljning, kontinuerligt lärande och utbyte mellan de territoriella strategierna.

Vid behov finns möjlighet att frångå ovan beskriven urvalsprocess för framtagande och utveckling av territoriellas strategier, och finansiera insatser i linje med programmet, inom ramen för redan befintliga eller reviderade strategidokument som lever upp till kraven i enlighet med artikel 29 (EU) 2021/1060.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet och de territoriella strategierna. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis strategier för smart specialisering, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Insatserna ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet.

EU:s strategi för Östersjöregionen är en viktig vägledning för interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Samordning av insatser ska eftersträvas för att bidra till att möta regionens gemensamma utmaningar. Programmet ska bidra genom att insatser genomförs i samarbete med ett eller flera andra länder i Östersjöregionen. De åtgärder som genomförs ska dra nytta av kollektiva styrkor och ta fram nya innovationsfokuserade värdekedjemöjligheter.

Enligt Sveriges genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen (Rapport 5, 2021-04-01) har många projekt och samverkansformer kunna realiseras genom det etablerade samarbete som nu finns mellan medlemsländerna i Östersjöregionen. Dessa nätverk ska utnyttjas för ett gemensamt utbyte och lärande inom det specifika målet.

Insatserna inom det specifika målet kan genomföras kopplat till t.ex. European Urban Initiative eller möjliggöra för deltagande och finansiering av projekt inom Horisont Europa genom exempelvis förberedelser och nätverkande. Insatserna kan även ske kopplat till EU:s mission om klimatneutrala och smarta

städer och möjliggöra europeiskt utbyte och lärande genom t.ex NetZeroCities plattformen. Därutöver deltar partners från åtta olika svenska regioner i den tematiska smart specialiseringsplattformen "Sustainable buildnings" tillsammans med olika partners runt om i EU.

Samtliga interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder ska konkretiseras lokalt i territoriella strategier.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Det är inte aktuellt med användning av finansieringsinstrument inom det specifika målet.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO06	Forskare som arbetar vid forskningsanläggningar som får stöd	heltidsekvivalenter per år	1,00	14,00
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO08	Nominellt värde på forsknings- och innovationsutrustningen	euro	1 684 309,00	16 843 093,00
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO10	Företag som samarbetar med forskningsorganisationer	företag	8,00	95,00
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO74	Antalet människor som omfattas av projekt inom ramen för strategier för integrerad territoriell utveckling	personer	124 231,00	1 242 308,00
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO75	Strategier för integrerad territoriell utveckling som får stöd	bidrag till strategier	7,00	65,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR102	Antalet skapade arbetstillfällen inom forskning vid enheter som får stöd	heltidsekvivalenter per år	0,00	2021	1,00	projekt	10 procent av RCO06
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Organisationer	0,00	2021	130,00	Projekt	
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR05	Användare av utvecklad miljö/infrastruktur	Användare	0,00	2021	361,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	012. Forskning och innovation i offentliga forskningscentrum, högre utbildning och kompetenscentrum, inbegripet nätverkande (industriell forskning, experimentell utveckling, genomförbarhetsstudier)	13 474 474,00
3	RSO1.1	Totalt			13 474 474,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	13 474 474,00
3	RSO1.1	Totalt			13 474 474,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	18. Annan typ av territoriellt verktyg – Städer och förorter	9 027 898,00

3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	19. Annan typ av territoriellt verktyg – Funktionella stadsområden	4 446 576,00
3	RSO1.1	Totalt			13 474 474,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	13 474 474,00
3	RSO1.1	Totalt			13 474 474,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

016 IKT-lösningar, e-tjänster och tillämpningar för myndigheter

Lokala och regionala myndigheter kan i enlighet med Artikel 29 (6) (EU) 2021/1060 erbjudas delfinansiering för att ta fram territoriella strategier genom en öppen utlysning. Det går att anpassa och integrera befintliga strategier efter Eruf:s krav. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna samt konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6. Strategierna får vara bredare än möjliga insatser inom nationella regionalfondsprogrammet, men av strategin ska det framgå vilka typer av insatser som avses att finansieras under respektive prioritering. I arbetet med att ta fram strategier kommer lokala och regionala myndigheter ges ett nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Synergier med de regionala programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden så väl som synergier med andra initiativ och program samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras lokalt i territoriella strategier. I en urvalsprocess kommer beslut fattas om vilka strategier som får finansiering för att genomföras. Förvaltande myndighet kommer även här involvera det nationella kunskapsstödet. I urvalet av de strategier som får delfinansiering ska en geografisk spridning i hela landet säkerställas genom representation i minst fem Nuts 2 regioner. Minst 8 strategier ska tas fram och erbjudas möjlighet till delfinansiering för genomförande.

Bedömningen av strategierna kommer att göras utifrån kriterier baserade på de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se urvalskriterier i bilaga x). Samma kriterier kommer även ligga till grund för uppföljning och utvärdering av strategierna och stöddas av det nationella kunskapsstödet. Det nationella kunskapsstödet kommer även att erbjuda icke-finansiellt utbyte med strategier som inte beviljas delfinansiering för genomförande genom programmet. När urvalet av strategier beslutats, genomförs insatser i form av t.ex. riktade utlysningar. För att säkerställa involvering på lokal nivå (Artikel 29 (3 & 4) (EU) 2021/1060) kommer kontinuerliga behovsanalyser att genomföras. Behovsanalyserna genomförs gemensamt av förvaltande myndighet, ägare av strategierna samt det nationella kunskapsstödet och ligger till grund för efterföljande insatser i form av t.ex. riktade utlysningar.

Det specifika målet ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet. Insatserna ska skapa förutsättningar för att digitaliseringens möjligheter och relaterad teknik implementeras i städerna i en snabbare takt och att svenska städer nyttjar den potential som digitaliseringen skapar för både ekonomisk utveckling och innovativ urban utveckling. Digitaliseringen har potential att stärka, komplettera och överbygga brister i den byggda miljön, bl.a. genom nya kommunikationsmedel och nya sätt att stärka tillgången till service och mötesplatser, men också genom att underlätta en mer effektiv och hållbar resursanvändning. Digitaliseringen kan även bidra till nya lösningar inom social innovation och socialt företagande. Att säkra nyttan av digitaliseringen är därför avgörande för att stimulera ekonomisk, social och miljömässigt hållbar utveckling.

Insatserna inom detta specifika mål handlar om att utveckla stödstrukturer och miljöer och infrastruktur där nyttan av digitaliseringen för invånare, företag och myndigheter kan testas, utvecklas och experimenteras med.

Det kan exempelvis handla om

- Strukturer för att samla in, sortera, visualisera och analysera information.
- Insatser för bland annat nätverkande, processutveckling samt test och demonstration

Genom att synliggöra samhällsutmaningar blir det enklare för företag, organisationer och enskilda att bidra med lösningar genom datadriven innovation och digital samverkan.

Insatserna ska stödja Europas digitala politik och initiativ för att påskynda övergången till mer hållbara städer och samhällen. Insatserna kan med fördel komplettera insatser inom programmet för ett digitalt Europa. Insatserna bör dessutom bygga vidare på de befintliga strukturer och kompetenser som finns inom utpekade digitala hubbar.

Insatserna ska också bidra till att digitaliseringens potential används i planeringsprocessen i syfte att samla in, sortera, visualisera och analysera information om den byggda miljöns form och funktion genom t.ex. olika IoT (Internet of Things)-lösningar. Det skapar förståelse för hur byggda strukturer påverkar tillgången till resurser, såsom service, kommunikationer, parker och grönområden. Insatserna ska underlätta att data används som strategisk resurs för hållbar stadsutveckling. Digitaliseringen möjliggör mer kvalitativ planering och användning av mark och underlättas av att samla information i en gemensam digital miljö. Exempelvis ska insatserna bidra till ökad användning av så kallade ”digitala tvillingar” för att slå samman fysiska och virtuella objekt och utrymmen för att öka den experimentella potentialen i design, planering och förvaltning.

Insatserna inom detta mål ska även bidra till att digitaliseringen möjliggör ökat inflytande för stadens invånare och att forma sina stadsmiljöer genom digital demokrati. Insatserna för att nyttja digitala verktyg för samverkan mellan olika aktörer och öppna upp för ökat engagemang. Insatser för att motverka integritetsproblem och digitalt utanförskap kan även genomföras inom detta mål.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Finansieringsform är i första hand bidrag. Detta motiveras med att insatserna ska utveckla stödstrukturer som ökar kapaciteten till digitalisering och effektivitetsvinster för andra aktörer än själva stödmottagaren. Det medför att det saknas ekonomiska egenintressen och bidrag behövs därmed för att

motivera deltagande i processerna. Insatserna som bidragen möjliggör stärker förmågan till kompletterande insatser och välavvägda investeringar framöver. Ramprojekt kan tillämpas vid behov.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen för insatserna inom detta mål är offentlig sektor, forskningscentrum, universitet och högskolor, näringsliv, ideell sektor och invånare. För att nå ut till målgrupperna behövs insatser för att utveckla stödjande strukturer i städerna. Kommuner, myndigheter och andra offentliga aktörer behöver göra insatser för att underlätta tillgången till digitala lösningar. Insatserna inom detta mål ska möjliggöra nya metoder och arbetsätt för samverkan mellan målgrupperna i städerna. Företag inom IKT, tech och digitalisering kan utveckla och kommersialisera nya digitala lösningar genom behovsdriven innovation, i samverkan med aktörer inom offentlig sektor. Insatserna ska i första hand bidra till att stärka och utveckla befintliga strukturer och initiativ inom prioriterade områden och i enlighet med regionala utvecklingsstrategier.

Potentiella stödmottagare för insatserna är offentlig sektor, offentliga forskningscentrum, universitet och högskolor, företag och ideell sektor.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Alla, oavsett kön eller bakgrund, ska kunna medverka och bidra i programmets olika delar på lika villkor och ha samma förutsättningar att nå inflytande i utvecklingsarbetet och få tillgång till de resurser som erbjuds. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i alla steg av programmets genomförande.

Jämställdhet, ickediskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8. Även för ickediskriminering och tillgänglighet kommer förebyggande åtgärder vidtas utifrån en så kallad hållbarhetstrappa. Modellen består av 4 steg som sträcker sig från avsaknad av hållbarhetsarbete till hållbarhet som grund för projektet. Det är ett verktyg för att uppfylla övergripande principer (EU 2021/1060, kap 2, art 9) som ska efterlevas.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

I enlighet med artikel 28 © (EU) 2021/1060 avser det specifika målet inkluderas i ett nationellt utformat territoriellt verktyg.

Verktyget består av en urvalsprocess för att utveckla och genomföra territoriella strategier som prioriteras inom ramen för programmet. I enlighet med artikel 29 (1) (EU) 2021/1060 ska strategierna definiera det geografiska område som omfattas. Strategierna kan omfatta antingen:

1. enskilda städer av olika storlek
2. funktionellt avgränsade stadsregioner
3. städer eller stadsregioner i nätverk

En territoriell strategi ska innehålla en analys av och integrerad strategi för att hantera områdets utvecklingsbehov och möjligheter samt en beskrivning av aktörers och det civila samhällets deltagande. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6.

Synergier med de regionala programmen inom ERUF, andra initiativ samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras i framtagande av territoriella strategier. Ett nationellt kunskapsstöd ges för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Det nationella kunskapsstödet består av experter från nationella myndigheter och ska säkerställa att territoriella strategier har integrerade angreppssätt.

Territoriella verktyget innebär en tvåstegsprocess.

1. Förberedelse av territoriella strategier av lokala och regional myndigheter med stöd av nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060.
2. Bedömning av territoriella strategier utifrån kriterier baseras på bl.a de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se bilaga x).

Genomförande sker genom riktade utlysningar. Det nationella kunskapsstödet bidrar med sakkunskap, uppföljning, kontinuerligt lärande och utbyte mellan

de territoriella strategierna.

Vid behov finns möjlighet att frångå ovan beskriven urvalsprocess för framtagande och utveckling av territoriellas strategier, och finansiera insatser i linje med programmet, inom ramen för redan befintliga eller reviderade strategidokument som lever upp till kraven i enlighet med artikel 29 (EU) 2021/1060.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet och de territoriella strategierna. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis strategier för smart specialisering, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Insatserna ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet.

EU:s strategi för Östersjöregionen är en viktig vägledning för interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Samordning av insatser ska eftersträvas för att bidra till att möta regionens gemensamma utmaningar. Programmet ska bidra genom att insatser genomförs i samarbete med ett eller flera andra länder i Östersjöregionen. De åtgärder som genomförs ska dra nytta av kollektiva styrkor och ta fram nya innovationsfokuserade värdekedjemöjligheter.

Enligt Sveriges genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen (Rapport 5, 2021-04-01) har många projekt och samverkansformer kunna realiserats genom det etablerade samarbete som nu finns mellan medlemsländerna i Östersjöregionen. Dessa nätverk ska utnyttjas för ett gemensamt utbyte och lärande.

Insatserna inom det specifika målet kan möjliggöra ett utökat utbyte och lärande med andra europeiska städer genom exempelvis URBACT-programmet och specifika nätverk kopplat till det särskilda målet. Insatser kan med fördel även kopplas till Europeiska Digitala Innovationshubbar (EDIH) för lärande och utbyte. Medverkan i nätverk som t.ex. living-in.eu ska nyttjas och insatser för att stärka sådan medverkan kan genomföras.

Samtliga interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder ska konkretiseras lokalt i territoriella strategier.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Det är inte aktuellt med användning av finansieringsinstrument inom det specifika målet.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO14	Offentliga institutioner som får stöd att digitalisera tjänster, produkter och processer	offentliga institutioner	1,00	12,00
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO74	Antalet människor som omfattas av projekt inom ramen för strategier för integrerad territoriell utveckling	personer	124 231,00	1 242 308,00
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO75	Strategier för integrerad territoriell utveckling som får stöd	bidrag till strategier	7,00	65,00
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO02	Investeringar i euro	Euro	1 010 586,00	7 724 904,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR11	Användare av nya och uppgraderade offentliga digitala tjänster, produkter och processer	användare/år	0,00	2021	180,00	Projekt	
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR05	Användare av utvecklad miljö/infrastruktur	Användare	0,00	2021	166,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	016. IKT-lösningar, e-tjänster och tillämpningar för myndigheter	6 179 923,00
3	RSO1.2	Totalt			6 179 923,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	6 179 923,00
3	RSO1.2	Totalt			6 179 923,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	18. Annan typ av territoriellt verktyg – Städer och förorter	4 140 548,00
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	19. Annan typ av territoriellt verktyg – Funktionella stadsområden	2 039 375,00
3	RSO1.2	Totalt			6 179 923,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	6 179 923,00
3	RSO1.2	Totalt			6 179 923,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

027 Innovationsprocesser i små och medelstora företag (processer, organisation, marknadsföring, medskapande och användar- och efterfrågestyrd innovation).

Lokala och regionala myndigheter kan i enlighet med Artikel 29 (6) (EU) 2021/1060 erbjudas delfinansiering för att ta fram territoriella strategier genom en öppen utlysning. Det går att anpassa och integrera befintliga strategier efter Eruf:s krav. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6. Strategierna får vara bredare än möjliga insatser inom nationella regionalfondsprogrammet, men av strategin ska det framgå vilka typer av insatser som avses att finansieras under respektive prioritering. I arbetet med att ta fram strategier kommer lokala och regionala myndigheter ges ett nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Synergier med de regionala programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden så väl som synergier med andra initiativ och program samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras lokalt i territoriella strategier. I en urvalsprocess kommer beslut fattas om vilka strategier som får finansiering för att genomföras. Förvaltande myndighet kommer även här involvera det nationella kunskapsstödet. I urvalet av de strategier som får delfinansiering ska en geografisk spridning i hela landet säkerställas genom representation i minst fem Nuts 2 regioner. Minst 8 strategier ska tas fram och erbjudas möjlighet till delfinansiering för genomförande.

Bedömningen av strategierna kommer att göras utifrån kriterier baserade på de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se urvalskriterier i bilaga x). Samma kriterier kommer även ligga till grund för uppföljning och utvärdering av strategierna och stödjas av det nationella kunskapsstödet. Det nationella kunskapsstödet kommer även att erbjuda icke-finansiellt utbyte med strategier som inte beviljas delfinansiering för genomförande genom programmet. När urvalet av strategier beslutats, genomförs insatser i form av t.ex. riktade utlysningar. För att säkerställa involvering på lokal nivå (Artikel 29 (3 & 4) (EU) 2021/1060) kommer kontinuerliga behovsanalyser att genomföras. Behovsanalyserna genomförs gemensamt av förvaltande myndighet, ägare av strategierna samt det nationella kunskapsstödet och ligger till grund för efterföljande insatser i form av t.ex. riktade utlysningar.

Det specifika målet ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet. Insatserna inom detta specifika mål ska förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen genom att stärka offentlig sektors förmåga att agera kund och efterfråga hållbara lösningar genom exempelvis offentlig upphandling. Flera företag ser offentliga myndigheter som potentiella nyckelkunder för utveckling av innovationer och värdeerbjudanden till välfärdens gagn. Företagare kan se sina första potentiella kunder i offentliga aktörer

som vågar satsa på nya lösningar. Sociala företag och företag inom kulturella och kreativa näringar är exempel där offentlig sektor är en potentiellt viktig partner och finansiär för att kunna genomföra social innovation.

Insatserna inom detta specifika mål handlar om att utveckla stödstrukturer för att skapa praxis och utveckla kravställning som en nyckel till att öka efterfrågan på nya hållbara lösningar och innovationer. Offentliga aktörer har en viktig roll som kunder och kravställare i bl.a. upphandlingar. Det kan även handla om direkta insatser till företagen för affärsutveckling, innovation och värdeerbjudanden samt för utveckling, utbyte och nyttiggörande av forskning och innovation kring cirkulära affärsmodeller. Det handlar även om att bidra till klimatneutrala och cirkulära affärsmodeller och värdekedjor i bl.a. bygg- och anläggningssektorn och sektorer som bidrar till cirkulär ekonomi genom exempelvis lösningar för behov inom vatten- och avloppsförsörjning och offentlig infrastruktur. Dagens stadsutveckling leder till stora uttag av nya jungfruliga och ändliga resurser och ger upphov till mycket avfall och klimatpåverkan. Detta kan ändras genom att det ställs krav på byggnaders och anläggningars klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

Insatserna ska även bidra till att cirkulära affärsmodeller utvecklas och nyttjas inte bara vid nyproduktion utan även vid investeringar och i förvaltning av befintligt byggnadsbestånd. Renoveringar måste utföras med varsamhet och med hänsyn till kulturmiljövärden. Det gäller även energieffektivisering i äldre byggnader. För en cirkulär ekonomi behövs kunskap och färdigheter kring exempelvis återbruk av byggmaterial. Anpassning av byggnader för nya funktioner och återanvändning av material kan i sin tur hjälpa till att bevara kulturhistoriska värden och vitalisera kulturmiljöer. Insatserna ska även främja övergången till en cirkulär ekonomi och minskat resursutnyttjande genom att främja innovationer och nya affärsmodeller och delandetjänster kopplat till exempelvis transporter och bostäder. Här spelar små- och medelstora företag en viktig roll för att driva på omställningen och utmana befintliga affärsmodeller och system.

För att utveckla stödstrukturer kan det t.ex. handla om:

- Insatser för bland annat nätverkande
- Processutveckling
- Utbildning samt test och demonstration

För direkta insatser till företagen kan det handla t.ex. om:

- Vägledning
- Utbildning
- Innovation

· Vägledning

· Utbildning

· Innovation

Finansieringsform är i första hand bidrag. Detta motiveras med att insatserna inte förväntas generera intäkter till stödmottagare och består framförallt i att öka kunskapsnivån bland små och medelstora företag. För detta finns otillräckliga incitament och inte heller ekonomiskt utrymme för SMF att investera egna medel. Att investera utöver tid för deltagande tillsammans med små stödnivåer per mottagare gör att bidrag är mest lämpade finansieringsformen för ändamålet.

Ramprojekt kan tillämpas vid behov.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen för insatserna inom detta mål är små och medelstora företag. För att nå ut till målgrupperna behövs insatser för att utveckla stödjande strukturer i städerna. Kommuner, myndigheter och andra offentliga aktörer behöver stärka sin förmåga att skapa och efterfråga innovativa och hållbara lösningar genom att exempelvis agera kund genom offentlig upphandling. Insatserna inom detta mål ska möjliggöra nya metoder och arbetssätt för samverkan mellan målgrupperna och offentlig sektor. Insatserna ska i första hand bidra till att stärka och utveckla befintliga strukturer och initiativ inom prioriterade områden.

Potentiella stödmottagare för insatserna är offentlig sektor, företag och ideell sektor.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Alla, oavsett kön eller bakgrund, ska kunna medverka och bidra i programmets olika delar på lika villkor och ha samma förutsättningar att nå inflytande i utvecklingsarbetet och få tillgång till de resurser som erbjuds. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska

genomsyra insatserna inom programmet. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i alla steg av programmets genomförande.

Jämställdhet, ickediskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8. Även för ickediskriminering och tillgänglighet kommer förebyggande åtgärder vidtas utifrån en så kallad hållbarhetstrappa. Modellen består av 4 steg som sträcker sig från avsaknad av hållbarhetsarbete till hållbarhet som grund för projektet. Det är ett verktyg för att uppfylla övergripande principer (EU 2021/1060, kap 2, art 9) som ska efterlevas.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

I enlighet med artikel 28 © (EU) 2021/1060 avser det specifika målet inkluderas i ett nationellt utformat territoriellt verktyg.

Verktyget består av en urvalsprocess för att utveckla och genomföra territoriella strategier som prioriteras inom ramen för programmet. I enlighet med artikel 29 (1) (EU) 2021/1060 ska strategierna definiera det geografiska område som omfattas. Strategierna kan omfatta antingen:

1. enskilda städer av olika storlek
2. funktionellt avgränsade stadsregioner
3. städer eller stadsregioner i nätverk

En territoriell strategi ska innehålla en analys av och integrerad strategi för att hantera områdets utvecklingsbehov och möjligheter samt en beskrivning av aktörers och det civila samhällets deltagande. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6.

Synergier med de regionala programmen inom Eruf, andra initiativ samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras i framtagande av territoriella strategier. Ett nationellt kunskapsstöd ges för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Det nationella kunskapsstödet består av experter från nationella myndigheter och ska säkerställa att territoriella strategier har integrerade angreppssätt.

Territoriella verktyget innebär en tvåstegsprocess.

1. Förberedelse av territoriella strategier av lokala och regional myndigheter med stöd av nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060.
2. Bedömning av territoriella strategier utifrån kriterier baseras på bl.a de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se bilaga x).

Genomförande sker genom riktade utlysningar. Det nationella kunskapsstödet bidrar med sakkunskap, uppföljning, kontinuerligt lärande och utbyte mellan de territoriella strategierna.

Vid behov finns möjlighet att frångå ovan beskriven urvalsprocess för framtagande och utveckling av territoriellas strategier, och finansiera insatser i linje med programmet, inom ramen för redan befintliga eller reviderade strategidokument som lever upp till kraven i enlighet med artikel 29 (EU) 2021/1060.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet och de territoriella strategierna. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis strategier för smart specialisering, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Insatserna ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet.

EU:s strategi för Östersjöregionen är en viktig vägledning för interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Samordning av insatser ska eftersträvas för att bidra till att möta regionens gemensamma utmaningar. Programmet ska bidra genom att insatser genomförs i samarbete med ett eller flera andra länder i Östersjöregionen. De åtgärder som genomförs ska dra nytta av kollektiva styrkor och ta fram nya innovationsfokuserade värdekedjemöjligheter.

Enligt Sveriges genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen (Rapport 5, 2021-04-01) har många projekt och samverkansformer kunna realiseras genom det etablerade samarbete som nu finns mellan medlemsländerna i Östersjöregionen. Dessa nätverk ska utnyttjas för ett gemensamt utbyte och lärande.

Inom det specifika målet kan utbyte och medverkan inom ramen för exempelvis European Urban Initiative eller EU Urban Agendas olika partnerskap för

t.ex. offentlig upphandling, kultur- och kulturmiljö, cirkulär ekonomi m.fl. kan ske. Även insatser för utbyte, lärande och spridning av kunskap kopplat till New European Bauhaus kan genomföras.

Samtliga interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder ska konkretiseras lokalt i territoriella strategier.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Det är inte aktuellt med användning av finansieringsinstrument inom det specifika målet.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	28,00	313,00
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	28,00	313,00
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO74	Antalet människor som omfattas av projekt inom ramen för strategier för integrerad territoriell utveckling	personer	124 231,00	1 242 308,00
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO75	Strategier för integrerad territoriell utveckling som får stöd	bidrag till strategier	7,00	65,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde	Referensår	Mål	Datakälla	Kommentarer
--------------	-----------	------	----------------	----	-----------	----------	--------------	------------	-----	-----------	-------------

	mål						eller referensvärde		(2029)		
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR01	Antal skapade arbetstillfällen i enheter som får stöd	heltidsekvivalenter per år	0,00	2021	88,00	Utvärdering	Indikatorn kommer inte att följas upp i enskilda projekt utan genom utvärdering
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	35,00	Projekt	
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	Antal företag som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	141,00	Projekt	
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Organisationer	0,00	2021	130,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	027. Innovationsprocesser i små och medelstora företag (processer, organisation, marknadsföring, gemensamt skapande, användar- och efterfrågestyrd innovation)	5 389 789,00
3	RSO1.3	Totalt			5 389 789,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	5 389 789,00
3	RSO1.3	Totalt			5 389 789,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	18. Annan typ av territoriellt verktyg – Städer och förorter	3 611 159,00
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	19. Annan typ av territoriellt verktyg – Funktionella stadsområden	1 778 630,00
3	RSO1.3	Totalt			5 389 789,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
3	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	5 389 789,00
3	RSO1.3	Totalt			5 389 789,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1. Prioritering: 4. Öka takten i omställningen genom implementering och uppskalning av hållbara lösningar i städer

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.1. Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Insatserna inom detta specifika mål handlar om att utveckla stödstrukturer så att demonstrationsprojekt och stödåtgärder omsätter innovationer t.ex. nya varor, tjänster, arbetssätt och processer till nytta i samband med att renoveringar och upprustningar genomförs i befintligt bostadsbestånd och offentlig infrastruktur.

041 Energieffektiv renovering av befintligt bostadsbestånd, demonstrationsprojekt och stödåtgärder

168 Physical regeneration and security of public spaces

Lokala och regionala myndigheter kan i enlighet med Artikel 29 (6) (EU) 2021/1060 erbjudas delfinansiering för att ta fram territoriella strategier genom en öppen utlysning. Det går att anpassa och integrera befintliga strategier efter Eruf:s krav. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6. Strategierna får vara bredare än möjliga insatser inom nationella regionalfondsprogrammet, men av strategin ska det framgå vilka typer av insatser som avses att finansieras under respektive prioritering. I arbetet med att ta fram strategier kommer lokala och regionala myndigheter ges ett nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Synergier med de regionala programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden så väl som synergier med andra initiativ och program samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras lokalt i territoriella strategier. I en urvalsprocess kommer beslut fattas om vilka strategier som får finansiering för att genomföras. Förvaltande myndighet kommer även här involvera det nationella kunskapsstödet. I urvalet av de strategier som får delfinansiering ska en geografisk spridning i hela landet säkerställas genom representation i minst fem Nuts 2 regioner. Minst 8 strategier ska tas fram och erbjudas möjlighet till delfinansiering för genomförande.

Bedömningen av strategierna kommer att göras utifrån kriterier baserade på de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se urvalskriterier i bilaga x). Samma kriterier kommer även ligga till grund för uppföljning och utvärdering av strategierna och stöds av det nationella kunskapsstödet. Det nationella kunskapsstödet kommer även att erbjuda icke-finansiellt utbyte med strategier som inte beviljas delfinansiering för genomförande genom programmet. När urvalet av strategier beslutats, genomförs insatser i form av t.ex. riktade utlysningar. För att säkerställa involvering på lokal nivå (Artikel 29 (3 & 4) (EU) 2021/1060) kommer kontinuerliga behovsanalyser att genomföras. Behovsanalyserna genomförs gemensamt av förvaltande myndighet, ägare av strategierna samt det nationella kunskapsstödet och ligger till grund för efterföljande insatser i form av t.ex. riktade utlysningar.

Det specifika målet ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet. Insatserna inom detta specifika mål ska bidra till att det omfattande renoverings- och upprustningsbehov som finns i stora delar av befintligt bostadsbestånd sker på ett sätt som både minskar energianvändning men även säkerställer att de utförs med varsamhet, med hänsyn till kulturmiljövärden och de som bor i och använder sig av en byggnad och dess omgivning. Renoveringsbehovet är stort i landet, inte minst av miljonprogrammen. Investeringsbehoven har uppskattats till uppemot 500 miljarder kronor (Boverket), men även insatser för utrymmen mellan husen behövs. Det krävs en kombination av insatser för att åstadkomma detta, bl.a. kravställande i upphandlingar, tekniska lösningar, nya arbetssätt och insatser för beteendeförändringar. Insatserna ska säkerställa att en socialt hållbar stadsutveckling och områdesförnyelse främjas genom en helhetssyn där fysiska åtgärder kombineras med sociala åtgärder. I samband med det omfattande renoverings- och upprustningsbehoven ger möjligheter till att också skapa sociala, miljömässiga och ekonomiska fördelar. Insatserna ska bidra till att energieffektiviseringsåtgärder även bidrar till friskare, grönare, mer tillgängliga och motståndskraftiga bostadsmiljöer. Särskilda insatser kan komma att göras för att främja implementeringen av New European Bauhaus.

Det kan handla om stödjande insatser för bland annat:

- Studier och planeringsunderlag,
- Processutveckling,
- Rådgivning och utbildning
- Nätverkande,
- Test och demonstration, samt spridning av lösningar.

Finansieringsform är i första hand bidrag. Detta motiveras med att insatserna handlar om stödåtgärder och demonstrationsprojekt för att skapa förutsättningar för att efterföljande investeringar får bästa möjliga effekt för samhället i stort. Det saknas ekonomiskt utrymme och incitament från enskilda parter. Detta tillsammans med att den totala stödmängden är låg gör det svårt att motivera mer komplexa finansieringsupplägg. Bidrag är således mest lämpligt. Vidare riktar sig insatserna i huvudsak på offentliga aktörer för att skapa förutsättningar för integrerade arbetssätt, stärka samverkan mellan aktörer och öka delaktigheten och engagemang bland flera aktörer. Insatserna förväntas inte generera intäkter till stödmottagare

Ramprojekt kan tillämpas vid behov.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser).

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Konkret kommer genomförande intermediärer i genomförandet att kravställas med och följas upp mot säkerställande av principen om att inte orsaka betydande skada.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen för insatserna inom detta mål är offentlig sektor och små och medelstora företag. För att nå ut till målgrupperna behövs insatser för att utveckla stödjande strukturer i städerna. Kommuner, andra offentliga aktörer och små och medelstora företag behöver ökad förmåga att nyttja befintlig och ny kunskap och innovationer för att skapa efterfråga på hållbara lösningar i samband med renoverings- och upprustning av befintligt bostadsbestånd och i samband med investeringar i offentlig infrastruktur. Insatserna inom detta mål ska möjliggöra nya metoder och arbetssätt för samverkan mellan målgrupperna och offentlig sektor och implementering av ny kunskap och innovationer. Insatserna ska i första hand bidra till att stärka och utveckla befintliga strukturer och initiativ inom prioriterade områden.

Potentiella stödmottagare för insatserna är offentlig sektor och små och medelstora företag.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Alla, oavsett kön eller bakgrund, ska kunna medverka och bidra i programmets olika delar på lika villkor och ha samma förutsättningar att nå inflytande i utvecklingsarbetet och få tillgång till de resurser som erbjuds. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i alla steg av programmets genomförande.

Jämställdhet, ickediskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8. Även för ickediskriminering och tillgänglighet kommer förebyggande åtgärder vidtas utifrån en så kallad hållbarhetstrappa. Modellen består av 4 steg som sträcker sig från avsaknad av hållbarhetsarbete till hållbarhet som grund för projektet. Det är ett verktyg för att uppfylla övergripande principer (EU 2021/1060, kap 2, art 9) som ska efterlevas.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

I enlighet med artikel 28 © (EU) 2021/1060 avser det specifika målet inkluderas i ett nationellt utformat territoriellt verktyg.

Verktyget består av en urvalsprocess för att utveckla och genomföra territoriella strategier som prioriteras inom ramen för programmet. I enlighet med artikel 29 (1) (EU) 2021/1060 ska strategierna definiera det geografiska område som omfattas. Strategierna kan omfatta antingen:

1. enskilda städer av olika storlek
2. funktionellt avgränsade stadsregioner
3. städer eller stadsregioner i nätverk

En territoriell strategi ska innehålla en analys av och integrerad strategi för att hantera områdets utvecklingsbehov och möjligheter samt en beskrivning av aktörers och det civila samhällets deltagande. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6.

Synergier med de regionala programmen inom Eruf, andra initiativ samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras i framtagande av territoriella strategier. Ett nationellt kunskapsstöd ges för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Det nationella kunskapsstödet består av experter från nationella myndigheter och ska säkerställa att territoriella strategier har integrerade angreppssätt.

Territoriella verktyget innebär en tvåstegsprocess.

1. Förberedelse av territoriella strategier av lokala och regional myndigheter med stöd av nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060.
2. Bedömning av territoriella strategier utifrån kriterier baseras på bl.a de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se bilaga x).

Genomförande sker genom riktade utlysningar. Det nationella kunskapsstödet bidrar med sakkunskap, uppföljning, kontinuerligt lärande och utbyte mellan de territoriella strategierna.

Vid behov finns möjlighet att frångå ovan beskriven urvalsprocess för framtagande och utveckling av territoriellas strategier, och finansiera insatser i linje

med programmet, inom ramen för redan befintliga eller reviderade strategidokument som lever upp till kraven i enlighet med artikel 29 (EU) 2021/1060.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet och de territoriella strategierna. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis strategier för smart specialisering, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Insatserna ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet.

EU:s strategi för Östersjöregionen är en viktig vägledning för interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Samordning av insatser ska eftersträvas för att bidra till att möta regionens gemensamma utmaningar. Programmet ska bidra genom att insatser genomförs i samarbete med ett eller flera andra länder i Östersjöregionen. De åtgärder som genomförs ska dra nytta av kollektiva styrkor och ta fram nya innovationsfokuserade värdekedjemöjligheter.

Enligt Sveriges genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen (Rapport 5, 2021-04-01) har många projekt och samverkansformer kunna realiserats genom det etablerade samarbete som nu finns mellan medlemsländerna i Östersjöregionen. Dessa nätverk ska utnyttjas för ett gemensamt utbyte och lärande.

Insatserna inom det specifika målet kan möjliggöra för deltagande och finansiering av projekt inom Horisont Europa. Exempelvis kan insatser i Partnerskapet Driving Urban Transitions och insatser för energipositiva stadsdelar vara relevant. Även flera av EU Urban Agendas partnerskap är relevanta för att stärka kunskapen kring förnyelse och säkerhet av offentliga utrymmen. Utbyten och lärdomar från tidigare genomförda program och insatser behöver tas omhand och spridas. Sådant utbyte kan ske genom t.ex. European Urban Initiative och URBACT-programmet. Även Urban Data Platform Plus bör nyttjas för utbyte och nätverkande internationellt.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder ska konkretiseras lokalt i territoriella strategier.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Det är inte aktuellt med användning av finansieringsinstrument inom det specifika målet.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	3,00	73,00
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	3,00	73,00
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO74	Antalet människor som omfattas av projekt inom ramen för strategier för integrerad territoriell utveckling	personer	124 231,00	1 242 308,00
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO75	Strategier för integrerad territoriell utveckling som får stöd	bidrag till strategier	7,00	65,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	8,00	Projekt	
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	Antal företag som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	33,00	Projekt	
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2021	22,00	Projekt	
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Organisationer	0,00	2021	130,00	Projekt	
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade	SWR04a	Nationella/regionala/lokala strategier för	Antal	0,00	2021	24,00	Projekt	

			regioner		energieffektivisering	strategier					
--	--	--	----------	--	-----------------------	------------	--	--	--	--	--

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	041. Upprustning av befintliga bostäder för ökad energieffektivitet, demonstrationsprojekt och stödåtgärder	2 001 159,00
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	168. Fysisk förnyelse av och säkerhet på offentliga platser	2 001 159,00
4	RSO2.1	Totalt			4 002 318,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	4 002 318,00
4	RSO2.1	Totalt			4 002 318,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	18. Annan typ av territoriellt verktyg – Städer och förorter	2 641 530,00
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	19. Annan typ av territoriellt verktyg – Funktionella stadsområden	1 360 788,00
4	RSO2.1	Totalt			4 002 318,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	4 002 318,00
4	RSO2.1	Totalt			4 002 318,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.4. Främja klimatanpassning, förebyggande av katastrofrisker och motståndskraft, med beaktande av ekosystembaserade tillvägagångssätt (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

058 Klimatanpassningsåtgärder samt förebyggande och hantering av klimatrelaterade risker: översvämningar och jordskred (inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet, civilskydd, system för katastrofhantering, infrastrukturer och ekosystemansatser)

060 Klimatanpassningsåtgärder och förebyggande och hantering av klimatrelaterade risker: övriga, t.ex. stormar och torka (inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet, civilskydd, system för katastrofhantering, infrastrukturer och ekosystemansatser)

Lokala och regionala myndigheter kan i enlighet med Artikel 29 (6) (EU) 2021/1060 erbjudas delfinansiering för att ta fram territoriella strategier genom en öppen utlysning. Det går att anpassa och integrera befintliga strategier efter Eruf:s krav. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6. Strategierna får vara bredare än möjliga insatser inom nationella regionalfondsprogrammet, men av strategin ska det framgå vilka typer av insatser som avses att finansieras under respektive prioritering. I arbetet med att ta fram strategier kommer lokala och regionala myndigheter ges ett nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Synergier med de regionala programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden så väl som synergier med andra initiativ och program samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras lokalt i territoriella strategier. I en urvalsprocess kommer beslut fattas om vilka strategier som får finansiering för att genomföras. Förvaltande myndighet kommer även här involvera det nationella kunskapsstödet. I urvalet av de strategier som får delfinansiering ska en geografisk spridning i hela landet säkerställas genom representation i minst fem Nuts 2 regioner. Minst 8 strategier ska tas fram och erbjudas möjlighet till delfinansiering för genomförande.

Bedömningen av strategierna kommer att göras utifrån kriterier baserade på de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se urvalskriterier i bilaga X). Samma kriterier kommer även ligga till grund för uppföljning och utvärdering av strategierna och stödjas av det nationella kunskapsstödet. Det nationella kunskapsstödet kommer även att erbjuda icke-finansiellt utbyte med strategier som inte beviljas delfinansiering för genomförande genom programmet. När urvalet av strategier beslutats, genomförs insatser i form av t.ex. riktade utlysningar. För att säkerställa involvering på lokal nivå (Artikel 29 (3 & 4) (EU) 2021/1060) kommer kontinuerliga behovsanalyser att genomföras. Behovsanalyserna genomförs gemensamt av förvaltande myndighet, ägare av strategierna samt det nationella kunskapsstödet och ligger till grund för efterföljande insatser i form av t.ex. riktade utlysningar.

Insatserna ska bidra till att anpassa samhället till de risker som kan uppstå till följd av ett klimat i förändring. De direkta kostnaderna av ras, skred, erosion och översvämning i hotade områden har beräknats till mellan 20–50 miljarder kr till år 2100. Varannan svensk kustkommun (56 procent), upplever att

finansiering för klimatanpassning är otillräcklig. (Boverket 2021, Klimatanpassning – kostnader och finansiering). Genom att identifiera och åtgärda sårbarheter, ökar motståndskraften och riskerna minskar. Utformningen av den byggda miljön och blå- och grönstrukturen har stor potential att lägga grunden för en robust och resilient stadsmiljö och har stor betydelse för samhällets förmåga att ta hand om extrema väder- och klimathändelser. Det krävs en kombination av insatser för att åstadkomma detta, bl.a. nya arbetssätt och kravställande i upphandlingar, tekniska lösningar, insatser för beteendeförändringar samt investeringar. Insatserna ska bygga på analyser och rekommendationer från MSB i enlighet med nödvändiga villkor.

Det specifika målet ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet. Insatserna inom detta specifika mål handlar dels om att utveckla stödstrukturer och stärka vår förmåga till att identifiera, förebygga och hantera klimatrelaterade risker så att innovationer som t.ex. ny teknik, nya arbetssätt och processer kommer till nytta. Det handlar dels om insatser för att omsätta, skala upp, sprida och implementera hållbara lösningar i den fysiska miljön för att skapa attraktiva miljöer och infrastruktur som är bättre anpassade till klimatförändringen.

Ett klimat i förändring behöver beaktas i den fysiska planeringen genom att planera för bl.a. ökad nederbörd, behov av att kunna dämpa temperaturen vid värmeböljor och liknande. Städer och tätbebyggda områden är särskilt känsliga för klimatteffekter som översvämning och ökade temperaturer (Nationell strategi för klimatanpassning). Effekterna kommer skilja sig åt mellan olika delar av landet. En generell nederbördsökning väntas i hela landet. Tillfällen med intensiv nederbörd väntas öka. Mest väntas nederbörden öka i norra och västra Sverige. Ökad och mer intensiva nederbörd ökar risken för översvämningar. Förändringarna kan leda till ökad sommartorka i södra Sverige samtidigt som skyfallen väntas bli fler även där. Klimatförändringarna kan få betydande konsekvenser för bebyggelse och infrastruktur. Bebyggelse har ofta placerats i nära olika vatten och kusten. Strandnära bebyggelse riskerar att vara speciellt utsatt vid en förändring av klimatet. Översvämningar kan få konsekvenser även för vattenförsörjningen genom exempelvis föroreningar av vattentäcker. Extrema regn ökar risken för att avloppssystem bli överbelastade.

Väl genomtänkta insatser och rätt utformade åtgärder för att klimatanpassa den byggda miljön, infrastruktur, blå- och grönstrukturen kan därmed bidra till att reducera de klimatrelaterade riskerna i samhället. Det kan handla om stödjande- och förebyggande insatser för att höja kunskapen och öka medvetenhet kring risker och katastrofhantering genom t.ex. klimat- och sårbarhetsanalyser, strategier, planeringsunderlag, rådgivning, utbildning, nätverkande. Insatserna inom detta specifika mål ska även bidra till att planering, byggande, skötsel och förvaltning främjar ekosystemtjänster både i den byggda miljön och i landskapet i stort genom t.ex. förebyggande infrastruktur och katastrofsäkring. Det handlar då om tester och demonstration, investeringar, samt spridning av lösningar för att främja t.ex. naturbaserade lösningar i städer och stadsområden som använder naturens egen förmåga att leverera ekosystemtjänster och är centrala för en hållbar stadsutveckling. Naturbaserade lösningar kan på ett integrerat sätt adressera klimatutmaningen genom att tillhandahålla ekosystemtjänster som luft- och vattenrening, klimatreglering, bullerdämpning och samtidigt skapa möjlighet till förbättrad folkhälsa, rekreation och positiva kringeffekter för biologisk mångfald. Parker och grönområden ger möjlighet till vila, återhämtning, lek och rekreation och bidrar således även till sociala värden. Exempelvis kan träd och parkmiljöer reglera temperaturer och med rätt utformning och placering bidra till bättre hälsa genom bullerdämpning, minska luftburna partiklar, erbjuda ytor för rekreation samt skapar skönhetsvärden i stadsmiljön. Våtmarker, regnbäddar och gröna översvämningssytor fördröja och reglera flöden vid skyfall samt utjämna vattentillgång vid torra perioder.

Särskilda insatser kan komma att göras för att främja implementeringen av New European Bauhaus.

Finansieringsform är i första hand bidrag. Detta motiveras med att insatserna är av allmännyttig karaktär och medfinansieringen kommer i huvudsak från offentlig sektor och genomförs inte i kommersiella syfte. Insatserna förväntas inte generera intäkter till stödmottagare. Svensk offentlig sektor har god tillgång till kapital via marknaden, exempelvis via Kommuninvest, utmaningen är istället tillförseln av hållbara projekt att skala upp därför genomförs insatserna med finansieringsformen bidrag.

Ramprojekt kan tillämpas vid behov.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen för insatserna inom detta mål är offentlig sektor. Kommuner och andra offentliga aktörer behöver höja förmågan att nyttja befintlig och ny kunskap och innovation för att hantera och förebygga klimatrelaterade risker. Insatserna inom detta mål ska möjliggöra nya metoder och arbetssätt för samverkan mellan målgrupperna och offentlig sektor och implementering av ny kunskap och innovation. Insatserna ska i första hand bidra till att stärka och utveckla befintliga strukturer och initiativ inom prioriterade områden.

Potentiella stödmottagare för insatserna är offentlig sektor.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Alla, oavsett kön eller bakgrund, ska kunna medverka och bidra i programmets olika delar på lika villkor och ha samma förutsättningar att nå inflytande i utvecklingsarbetet och få tillgång till de resurser som erbjuds. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i alla steg av programmets genomförande.

Jämställdhet, ickediskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8. Även för ickediskriminering och tillgänglighet kommer förebyggande åtgärder vidtas utifrån en så kallad hållbarhetsstrappa. Modellen består av 4 steg som sträcker sig från avsaknad av hållbarhetsarbete till hållbarhet som grund för projektet. Det är ett verktyg för att uppfylla övergripande principer (EU 2021/1060, kap 2, art 9) som ska efterlevas.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

I enlighet med artikel 28 © (EU) 2021/1060 avser det specifika målet inkluderas i ett nationellt utformat territoriellt verktyg.

Verktyget består av en urvalsprocess för att utveckla och genomföra territoriella strategier som prioriteras inom ramen för programmet. I enlighet med artikel 29 (1) (EU) 2021/1060 ska strategierna definiera det geografiska område som omfattas. Strategierna kan omfatta antingen:

1. enskilda städer av olika storlek
2. funktionellt avgränsade stadsregioner
3. städer eller stadsregioner i nätverk

En territoriell strategi ska innehålla en analys av och integrerad strategi för att hantera områdets utvecklingsbehov och möjligheter samt en beskrivning av aktörers och det civila samhällets deltagande. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6.

Synergier med de regionala programmen inom Eruf, andra initiativ samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras i framtagande av territoriella strategier. Ett nationellt kunskapsstöd ges för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Det nationella kunskapsstödet består av experter från nationella myndigheter och ska säkerställa att territoriella strategier har integrerade angreppssätt.

Territoriella verktyget innebär en tvåstegsprocess.

1. Förberedelse av territoriella strategier av lokala och regional myndigheter med stöd av nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060.
2. Bedömning av territoriella strategier utifrån kriterier baseras på bl.a de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se bilaga x).

Genomförande sker genom riktade utlysningar. Det nationella kunskapsstödet bidrar med sakkunskap, uppföljning, kontinuerligt lärande och utbyte mellan de territoriella strategierna.

Vid behov finns möjlighet att frånga ovan beskriven urvalsprocess för framtagande och utveckling av territoriellas strategier, och finansiera insatser i linje med programmet, inom ramen för redan befintliga eller reviderade strategidokument som lever upp till kraven i enlighet med artikel 29 (EU) 2021/1060.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet och de territoriella strategierna. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis strategier för smart specialisering, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Insatserna ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet.

EU:s strategi för Östersjöregionen är en viktig vägledning för interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Samordning av insatser ska eftersträvas för att bidra till att möta regionens gemensamma utmaningar. Programmet ska bidra genom att insatser genomförs i samarbete med ett eller flera andra länder i Östersjöregionen. De åtgärder som genomförs ska dra nytta av kollektiva styrkor och ta fram nya innovationsfokuserade värdekedjemöjligheter.

Enligt Sveriges genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen (Rapport 5, 2021-04-01) har många projekt och samverkansformer kunna realiseras genom det etablerade samarbete som nu finns mellan medlemsländerna i Östersjöregionen. Dessa nätverk ska utnyttjas för ett gemensamt utbyte och lärande.

Insatser inom det specifika målet kan möjliggöra för deltagande och finansiering av projekt inom Horisont Europa. Inte minst är EU Mission för Adaptation to Climate Change och relaterade plattformar mycket relevant i sammanhanget. Kopplat till detta finns även goda möjligheter för utbyte, lärdomar och kompletterande finansiering genom exempelvis EU:s miljöfonder LIFE.

Samtliga interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder ska konkretiseras lokalt i territoriella strategier.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Det är inte aktuellt med användning av finansieringsinstrument inom det specifika målet.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO26	Grön infrastruktur för anpassning till klimatförändringarna som byggts eller uppgraderats	hektar	1,00	15,00
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO27	Nationella och subnationella strategier för anpassning till klimatförändringarna	strategier	2,00	40,00
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO74	Antalet människor som omfattas av projekt inom ramen för strategier för integrerad territoriell utveckling	personer	124 231,00	1 242 308,00
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO75	Strategier för integrerad territoriell utveckling som får stöd	bidrag till strategier	7,00	65,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
--------------	---------------	------	----------------	----	-----------	----------	----------------------------------	------------	------------	-----------	-------------

4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR35	Befolkning som omfattas av åtgärder för skydd mot översvämning	personer	0,00	2021	743,00	Projekt	
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR37	Antal människor som omfattas av åtgärder för skydd mot klimatrelaterade naturkatastrofer (andra än översvämningar eller okontrollerade skogsbränder)	personer	0,00	2021	743,00	Projekt	
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2021	17,00	Projekt	
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Organisationer	0,00	2021	130,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	058. Åtgärder för anpassning till klimatförändringarna och förebyggande och hantering av klimatrelaterade risker: översvämningar och jordskred (inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet, civilskydd, system för katastrofhantering, infrastrukturer och ekosystemansatser)	4 243 313,00
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	060. Åtgärder för anpassning till klimatförändringarna och förebyggande och hantering av klimatrelaterade risker: annat, t.ex. stormar och torka (inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet, civilskydd, system och infrastrukturer för katastrofhantering och ekosystemansatser)	4 243 313,00
4	RSO2.4	Totalt			8 486 626,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	8 486 626,00
4	RSO2.4	Totalt			8 486 626,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	18. Annan typ av territoriellt verktyg – Städer och förorter	5 686 040,00
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	19. Annan typ av territoriellt verktyg – Funktionella stadsområden	2 800 586,00
4	RSO2.4	Totalt			8 486 626,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	8 486 626,00
4	RSO2.4	Totalt			8 486 626,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

069 Commercial, industrial waste management: prevention, minimisation, sorting, reuse, recycling measures

030 Research and innovation processes, technology transfer and cooperation between enterprises, focusing on circular economy

Lokala och regionala myndigheter kan i enlighet med Artikel 29 (6) (EU) 2021/1060 erbjudas delfinansiering för att ta fram territoriella strategier genom en öppen utlysning. Det går att anpassa och integrera befintliga strategier efter Eruf:s krav. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6. Strategierna får vara bredare än möjliga insatser inom nationella regionalfondsprogrammet, men av strategin ska det framgå vilka typer av insatser som avses att finansieras under respektive prioritering. I arbetet med att ta fram strategier kommer lokala och regionala myndigheter ges ett nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Synergier med de regionala programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden så väl som synergier med andra initiativ och program samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras lokalt i territoriella strategier. I en urvalsprocess kommer beslut fattas om vilka strategier som får finansiering för att genomföras. Förvaltande myndighet kommer även här involvera det nationella kunskapsstödet. I urvalet av de strategier som får delfinansiering ska en geografisk spridning i hela landet säkerställas genom representation i minst fem Nuts 2 regioner. Minst 8 strategier ska tas fram och erbjudas möjlighet till delfinansiering för genomförande.

Bedömningen av strategierna kommer att göras utifrån kriterier baserade på de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se urvalskriterier i bilaga x). Samma kriterier kommer även ligga till grund för uppföljning och utvärdering av strategierna och stödjäs av det nationella kunskapsstödet. Det nationella kunskapsstödet kommer även att erbjuda icke-finansiellt utbyte med strategier som inte beviljas delfinansiering för genomförande genom programmet. När urvalet av strategier beslutats, genomförs insatser i form av t.ex. riktade utlysningar. För att säkerställa involvering på lokal nivå (Artikel 29 (3 & 4) (EU) 2021/1060) kommer kontinuerliga behovsanalyser att genomföras. Behovsanalyserna genomförs gemensamt av förvaltande myndighet, ägare av strategierna samt det nationella kunskapsstödet och ligger till grund för efterföljande insatser i form av t.ex. riktade utlysningar.

Det specifika målet ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet. Insatserna ska bidra till att dagens resursanvändning förändras så att uttaget av ny råvara och deponering av avfall minskas, vilket i sin tur leder till minskade utsläpp av växthusgaser. Övergången till cirkulär ekonomi innebär intensifiering av omställningsprocesser som kräver insatser hos både företag och en bred allmänhet för att bidra till såväl en förstärkt klimatmedvetenhet som hållbara konsumtionsmönster. Det krävs en kombination av insatser för att åstadkomma detta, bl.a. nya arbetsätt och processutveckling, kravställande i upphandlingar, tekniska lösningar, utbildning, vägledning och insatser för beteendeförändringar. Insatser ska bidra till att steg tas mot en klimatneutral värdekedja i bygg- och anläggningssektorn som idag tillsammans med fastighetssektorn står för en stor del av Sveriges

klimatpåverkan. Utifrån ett bredare stadsutvecklingsperspektiv finns även behov av delandetjänster och tillhörande affärsmodeller i andra branscher och värdekedjor. Insatserna kan även bidra till att dagens vattenresurser används smartare i städer.

Insatserna kan handla om att utveckla stödstrukturer med insatser som analyser, strategier och planeringsunderlag, rådgivning, utbildning och nätverkande samt andra insatser för att stödja ett förändrat beteende och konsumtionsmönster. Det handlar även om direkta insatser till företag för att bidra till hållbara cirkulära affärsmodeller genom att stödja nätverk, utbildning och implementering i test och demonstrationsmiljöer av innovativa tekniska lösningar och samarbete mellan företag som är inriktade på cirkulär ekonomi inom exempelvis bygg- och anläggningsbranschen, transporter, fastigheter och delandetjänster utifrån ett bredare stadsutvecklingsperspektiv. Särskilda insatser kan komma att göras för att främja implementeringen av New European Bauhaus.

Finansieringsform är i första hand bidrag. Detta motiveras med att medfinansieringen i huvudsak kommer från offentlig sektor, vilket innebär att företagen enbart bidrar med sin egen tid. I en omställningsprocess där kunskapsnivån hos företagen är låg och den kommersiella potentialen är osäker eller ägandeskapet av den kommersiella potentialen är osäker behövs bidrag för att driva omställningsprocesserna framåt. Detta eftersom ekonomiska incitament och ekonomiskt utrymme saknas i små- och medelstora företag att investera egna medel i tidiga undersökande skeden kring omställning.

Ramprojekt kan tillämpas vid behov.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen för insatserna inom detta mål är offentlig sektor, forskningscentrum, universitet och högskolor, näringsliv, ideell sektor och invånare. För att nå ut till målgrupperna behövs insatser för att utveckla stödjande strukturer i städerna. Kommuner och andra offentliga aktörer behöver ökad förmåga att nyttja befintlig och ny kunskap och innovationer för att främja övergången till en cirkulär ekonomi. Insatserna inom detta mål ska möjliggöra nya metoder och arbetssätt för samverkan mellan målgrupperna och offentlig sektor och implementering av ny kunskap och innovationer. Insatserna ska i första hand bidra till att stärka och utveckla befintliga strukturer och initiativ inom prioriterade områden.

Potentiella stödmottagare för insatserna är offentlig sektor, näringsliv och ideell sektor.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Alla, oavsett kön eller bakgrund, ska kunna medverka och bidra i programmets olika delar på lika villkor och ha samma förutsättningar att nå inflytande i utvecklingsarbetet och få tillgång till de resurser som erbjuds. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i alla steg av programmets genomförande.

Jämställdhet, ickediskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8. Även för ickediskriminering och tillgänglighet kommer förebyggande åtgärder vidtas utifrån en så kallad hållbarhetstrappa. Modellen består av 4 steg som sträcker sig från avsaknad av hållbarhetsarbete till hållbarhet som grund för projektet. Det är ett verktyg för att uppfylla övergripande principer (EU 2021/1060, kap 2, art 9) som ska efterlevas.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

I enlighet med artikel 28 © (EU) 2021/1060 avser det specifika målet inkluderas i ett nationellt utformat territoriellt verktyg.

Verktyget består av en urvalsprocess för att utveckla och genomföra territoriella strategier som prioriteras inom ramen för programmet. I enlighet med artikel 29 (1) (EU) 2021/1060 ska strategierna definiera det geografiska område som omfattas. Strategierna kan omfatta antingen:

1. enskilda städer av olika storlek
2. funktionellt avgränsade stadsregioner
3. städer eller stadsregioner i nätverk

En territoriell strategi ska innehålla en analys av och integrerad strategi för att hantera områdets utvecklingsbehov och möjligheter samt en beskrivning av aktörers och det civila samhällets deltagande. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6.

Synergier med de regionala programmen inom Eruf, andra initiativ samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras i framtagande av territoriella strategier. Ett nationellt kunskapsstöd ges för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Det nationella kunskapsstödet består av experter från nationella myndigheter och ska säkerställa att territoriella strategier har integrerade angreppssätt.

Territoriella verktyget innebär en tvåstegsprocess.

1. Förberedelse av territoriella strategier av lokala och regional myndigheter med stöd av nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060.
2. Bedömning av territoriella strategier utifrån kriterier baseras på bl.a de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se bilaga x).

Genomförande sker genom riktade utlysningar. Det nationella kunskapsstödet bidrar med sakkunskap, uppföljning, kontinuerligt lärande och utbyte mellan de territoriella strategierna.

Vid behov finns möjlighet att frångå ovan beskriven urvalsprocess för framtagande och utveckling av territoriellas strategier, och finansiera insatser i linje med programmet, inom ramen för redan befintliga eller reviderade strategidokument som lever upp till kraven i enlighet med artikel 29 (EU) 2021/1060.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet och de territoriella strategierna. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis strategier för smart specialisering, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Insatserna ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet.

EU:s strategi för Östersjöregionen är en viktig vägledning för interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Samordning av insatser ska eftersträvas för att bidra till att möta regionens gemensamma utmaningar. Programmet ska bidra genom att insatser genomförs i samarbete med ett eller flera andra länder i Östersjöregionen. De åtgärder som genomförs ska dra nytta av kollektiva styrkor och ta fram nya innovationsfokuserade

värdekedjemöjligheter.

Enligt Sveriges genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen (Rapport 5, 2021-04-01) har många projekt och samverkansformer kunna realiserats genom det etablerade samarbete som nu finns mellan medlemsländerna i Östersjöregionen. Dessa nätverk ska utnyttjas för ett gemensamt utbyte och lärande.

Insatserna inom det specifika målet kan med fördel samordnas med samt möjliggöra för deltagande och finansiering av projekt inom Horisont Europa. Exempelvis kan insatser i Partnerskapet Driving Urban Transitions och insatser inom Circular Urban Economies Transition Pathway vara relevant för utbyte. Insatserna kan även innebära utbyte, nätverkande och lärande genom European Circular Economy Stakeholder Platform. Insatser för lärande och utbyte kan även genomföras kopplat till mindre målspecifika nätverk som exempelvis Metrex eller C40.

Samtliga interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder ska konkretiseras lokalt i territoriella strategier.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Det är inte aktuellt med användning av finansieringsinstrument inom det specifika målet.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	23,00	343,00
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	23,00	343,00
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO74	Antalet människor som omfattas av projekt inom ramen för strategier för integrerad territoriell utveckling	personer	124 231,00	1 242 308,00

4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO75	Strategier för integrerad territoriell utveckling som får stöd	bidrag till strategier	7,00	65,00
---	--------	------	-------------------------	-------	--	------------------------	------	-------

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR01	Antal skapade arbetstillfällen i enheter som får stöd	heltidsekvivalenter per år	0,00	2021	96,00	Utvärdering	Indikatorn kommer inte att följas upp i enskilda projekt utan genom utvärdering
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	39,00	Projekt	
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR29	Uppskattade växthusgasutsläpp	ton koldioxidekvivalenter/år	6 447,00	2021	352,00	Projekt	
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01b	SMF som utvecklar cirkulära produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	154,00	Projekt	
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2021	19,00	Projekt	
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Organisationer	0,00	2021	130,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	030. Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag med inriktning på en cirkulär ekonomi	4 693 582,00
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	069. Kommersiell, industriell avfallshantering: förebyggande, minimering, sortering, återanvändning och återvinning	4 693 582,00
4	RSO2.6	Totalt			9 387 164,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	9 387 164,00
4	RSO2.6	Totalt			9 387 164,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	18. Annan typ av territoriellt verktyg – Städer och förorter	6 289 401,00
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	19. Annan typ av territoriellt verktyg – Funktionella stadsområden	3 097 763,00
4	RSO2.6	Totalt			9 387 164,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
4	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	9 387 164,00
4	RSO2.6	Totalt			9 387 164,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1. Prioritering: 5. Hållbar rörlighet i städer (Det specifika målet för urban mobilitet i artikel 3.1 b viii i förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden)

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.8. Främja hållbar multimodal urban mobilitet, som en del av övergången till en ekonomi med noll nettoutsläpp (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

081 Clean urban transport infrastructure (Clean urban transport infrastructure refers to infrastructure that enables the operation of zero-emission rolling stock.)

Lokala och regionala myndigheter kan i enlighet med Artikel 29 (6) (EU) 2021/1060 erbjudas delfinansiering för att ta fram territoriella strategier genom en öppen utlysning. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Det går att anpassa och integrera befintliga strategier efter Eruf:s krav. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6. Strategierna får vara bredare än möjliga insatser inom nationella regionalfondsprogrammet, men av strategin ska det framgå vilka typer av insatser som avses att finansieras under respektive prioritering. I arbetet med att ta fram strategier kommer lokala och regionala myndigheter ges ett nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Synergier med de regionala programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden så väl som synergier med andra initiativ och program samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras lokalt i territoriella strategier. I en urvalsprocess kommer beslut fattas om vilka strategier som får finansiering för att genomföras. Förvaltande myndighet kommer även här involvera det nationella kunskapsstödet. I urvalet av de strategier som får delfinansiering ska en geografisk spridning i hela landet säkerställas genom representation i minst fem Nuts 2 regioner. Minst 8 strategier ska tas fram och erbjudas möjlighet till delfinansiering för genomförande.

Bedömningen av strategierna kommer att göras utifrån kriterier baserade på de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies. Samma kriterier kommer även ligga till grund för uppföljning och utvärdering av strategierna och stöddas av det nationella kunskapsstödet. Det nationella kunskapsstödet kommer även att erbjuda icke-finansiellt utbyte med strategier som inte beviljas delfinansiering för genomförande genom programmet. När urvalet av strategier beslutats, genomförs insatser i form av t.ex. riktade utlysningar. För att säkerställa involvering på lokal nivå (Artikel 29 (3 & 4) (EU) 2021/1060) kommer kontinuerliga behovsanalyser genomföras. Behovsanalyserna genomförs gemensamt av förvaltande myndighet, ägare av strategierna samt det nationella kunskapsstödet och ligger till grund för efterföljande insatser i form av t.ex. riktade utlysningar.

Det finns stora behov att ställa om till hållbar mobilitet i städer. Mobilitet och tillgänglighet i städer spelar en central roll i de flesta av utmaningarna för hållbar urban utveckling och gäller för både större och mindre städer. Transportrelaterade utsläpp står för en stor del av de totala utsläppen. En av de största källorna till utsläpp av kväveoxider är vägtransporter. Utsläppen av kväveoxider från vägtransporter motsvarade 2017 cirka 40% av de totala utsläppen. Stora minskningar har åstadkommit sedan 1990, men utsläppen från personbilar har mellan 2011 – 2017 ökat med 25 % pga att antalet dieslbilar ökat kraftigt. (Nationellt luftvårdsprogram 2019). Utöver det finns i städerna negativa effekter av transporter så som buller och trängsel samt att dagens mobilitetslösningar tar upp stora ytor. Allt detta påverkar både attraktionskraft, livskvalitet och hälsa negativt. För att hållbar mobilitet i städer ska kunna bli

verklighet krävs ett helhetgrepp som inbegriper mer än bara själva investeringen i väg eller cykelbana. Fler innovativa idéer behöver testas och skalas upp. Det specifika målet ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet. Insatserna ska bidra till att skapa förutsättningar för hållbar mobilitet genom insatser som spänner över hela mobilitetsspektrumet och planeringscykeln. Det kan handla om insatser i flera dimensioner så som innovation inom policy och regelverk, så väl som insatser för beteendeförändringar. Det kan även till viss del vara att facilitera för snabbare genomslag av innovation genom investeringar för test, demonstration och uppskalning. Insatser ska utgå från ett innovativt förhållningssätt som tydligt bidrar med mervärde utifrån platsens särskilda förutsättningar oavsett om det är en större eller mindre stad, en enskild stad eller en större funktionell stadsregion. Utifrån platsens särskilda förutsättningar tar innovativa lösningar olika form.

En stor del av finansieringen av transportinfrastruktur fokuseras till insatser för om- eller nybyggnation. Dessa insatser är mycket kostsamma och finansieras till stor del av ordinarie offentliga finansieringsstrukturer. Insatserna inom ERUF ska komplettera dessa insatser med innovativa insatser som först och främst minskar behovet av transporter och resor samt valet av transportsätt eller åtgärder som bidrar till ett mer effektivt utnyttjande av befintliga resurser och infrastruktur. Insatserna ska baseras på integrerade hållbara mobilitetsplaner, vara innovativa och skapa ett tydligt mervärde i relation till den kontext som insatsen förhåller sig till. Det kan t.ex. vara i form av:

- Planeringsinsatser genom strategier, handlingsplaner och planeringsunderlag.
- Arbetsprocesser för ökad involvering och delaktighet
- Beteendepåverkan för att öka aktiv mobilitet och sk. ”mobility management”.
- Beteendepåverkan för att öka kollektivt resande och delandetjänster inkl. stadslogistik.
- Demonstrationer och uppskalning av innovativa åtgärder t.ex. för urbana mobilitetshubbar och stadslogistik.

Finansieringsform är i första hand bidrag. Motivering: Insatserna handlar främst om stödåtgärder för att komplettera investeringar som genomförs med andra medel. Investeringar som görs behöver kompletteras med bidrag för insatser som ökar kunskapsnivån och påverkan beteenden bland aktörer och invånare där det saknas egna incitament.

Ramprojekt kan tillämpas vid behov.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen för insatserna inom detta mål är offentlig sektor, forskningscentrum, universitet och högskolor, näringsliv, ideell sektor och invånare. För att nå ut till målgrupperna behövs insatser för att utveckla stödande strukturer i städerna. Kommuner och andra offentliga aktörer behöver ökad

förmåga att nyttja befintlig och ny kunskap och innovationer för att främja övergången till en hållbar multimodal urban mobilitet. Insatserna inom detta mål ska möjliggöra nya metoder och arbetssätt för samverkan mellan målgrupperna och offentlig sektor och implementering av ny kunskap och innovationer.

Potentiella stödmottagare för insatserna är offentlig sektor, forsknings- och utbildningsaktörer, näringsliv och ideell sektor.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Alla, oavsett kön eller bakgrund, ska kunna medverka och bidra i programmets olika delar på lika villkor och ha samma förutsättningar att nå inflytande i utvecklingsarbetet och få tillgång till de resurser som erbjuds. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i alla steg av programmets genomförande.

Jämställdhet, ickediskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8. Även för ickediskriminering och tillgänglighet kommer förebyggande åtgärder vidtas utifrån en så kallad hållbarhetstrappa. Modellen består av 4 steg som sträcker sig från avsaknad av hållbarhetsarbete till hållbarhet som grund för projektet. Det är ett verktyg för att uppfylla övergripande principer (EU 2021/1060, kap 2, art 9) som ska efterlevas.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

I enlighet med artikel 28 © (EU) 2021/1060 avser det specifika målet inkluderas i ett nationellt utformat territoriellt verktyg.

Verktyget består av en urvalsprocess för att utveckla och genomföra territoriella strategier som prioriteras inom ramen för programmet. I enlighet med artikel 29 (1) (EU) 2021/1060 ska strategierna definiera det geografiska område som omfattas. Strategierna kan omfatta antingen:

1. enskilda städer av olika storlek
2. funktionellt avgränsade stadsregioner
3. städer eller stadsregioner i nätverk

En territoriell strategi ska innehålla en analys av och integrerad strategi för att hantera områdets utvecklingsbehov och möjligheter samt en beskrivning av aktörers och det civila samhällets deltagande. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6.

Synergier med de regionala programmen inom Eruf, andra initiativ samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras i framtagande av territoriella strategier. Ett nationellt kunskapsstöd ges för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Det nationella kunskapsstödet består av experter från nationella myndigheter och ska säkerställa att territoriella strategier har integrerade angreppssätt.

Territoriella verktyget innebär en tvåstegsprocess.

1. Förberedelse av territoriella strategier av lokala och regional myndigheter med stöd av nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060.
2. Bedömning av territoriella strategier utifrån kriterier baseras på bl.a de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se bilaga x).

Genomförande sker genom riktade utlysningar. Det nationella kunskapsstödet bidrar med sakkunskap, uppföljning, kontinuerligt lärande och utbyte mellan de territoriella strategierna.

Vid behov finns möjlighet att frångå ovan beskriven urvalsprocess för framtagande och utveckling av territoriellas strategier, och finansiera insatser i linje med programmet, inom ramen för redan befintliga eller reviderade strategidokument som lever upp till kraven i enlighet med artikel 29 (EU) 2021/1060.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet och de territoriella strategierna. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet.

Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis strategier för smart specialisering, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Insatserna ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet.

EU:s strategi för Östersjöregionen är en viktig vägledning för interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Samordning av insatser ska eftersträvas för att bidra till att möta regionens gemensamma utmaningar. Programmet ska bidra genom att insatser genomförs i samarbete med ett eller flera andra länder i Östersjöregionen. De åtgärder som genomförs ska dra nytta av kollektiva styrkor och ta fram nya innovationsfokuserade värdekedjemöjligheter.

Enligt Sveriges genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen (Rapport 5, 2021-04-01) har många projekt och samverkansformer kunna realiseras genom det etablerade samarbete som nu finns mellan medlemsländerna i Östersjöregionen. Dessa nätverk ska utnyttjas för ett gemensamt utbyte och lärande.

Insatserna inom det specifika målet kan kompletteras med och möjliggöra för deltagande och finansiering av projekt inom Horisont Europa. Exempelvis kan insatser i Partnerskapet Driving Urban Transitions och insatser inom The 15-minute City Transition Pathway vara relevant för utbyte. Insatser kan även göras för att öka utbyte och lärande med andra europeiska städer genom exempelvis URBACT-programmet. Insatser för utbyte och lärdomar från tidigare insatser och program kan även genomföras där exempelvis partnerskap inom EUs Urbana agenda eller CIVITAS Initiative är relevanta.

Samtliga interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder ska konkretiseras lokalt i territoriella strategier.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Det är inte aktuellt med användning av finansieringsinstrument inom det specifika målet.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
--------------	---------------	------	----------------	----	-----------	----------	---------------	------------

5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	3,00	143,00
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	3,00	143,00
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO74	Antalet människor som omfattas av projekt inom ramen för strategier för integrerad territoriell utveckling	personer	124 231,00	1 242 308,00
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO75	Strategier för integrerad territoriell utveckling som får stöd	bidrag till strategier	7,00	65,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	16,00	Projekt	
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	Antal företag som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	64,00	Projekt	
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR04b	Nationella/regionala/lokala strategier för hållbar urban mobilitet	Antal strategier	0,00	2021	24,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	081. Infrastruktur för rena stadstransporter	7 811 843,00
5	RSO2.8	Totalt			7 811 843,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	7 811 843,00
5	RSO2.8	Totalt			7 811 843,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	18. Annan typ av territoriellt verktyg – Städer och förorter	5 155 816,00
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	19. Annan typ av territoriellt verktyg – Funktionella stadsområden	2 656 027,00
5	RSO2.8	Totalt			7 811 843,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
5	RSO2.8	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	7 811 843,00
5	RSO2.8	Totalt			7 811 843,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1. Prioritering: 6. Hållbar vattenanvändning

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.5. Främja säker tillgång till vatten, hållbar vattenförvaltning, inbegripet integrerad vattenförvaltning och vattenresiliens (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

062 Vattenförsörjning till människor (infrastruktur för uttag, behandling, lagring och distribution, effektivitetsåtgärder och dricksvattenförsörjning)

065 Insamling och rening av avloppsvatten

Lokala och regionala myndigheter kan i enlighet med Artikel 29 (6) (EU) 2021/1060 erbjudas delfinansiering för att ta fram territoriella strategier genom en öppen utlysning. Det går att anpassa och integrera befintliga strategier efter Eruf:s krav. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning och ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4, 5 eller 6. Strategierna får vara bredare än möjliga insatser inom nationella regionalfondsprogrammet, men av strategin ska det framgå vilka typer av insatser som avses att finansieras under respektive prioritering. Redan beslutade strategier behöver inte kompletteras med insatser i prioritering 6 för att kunna erbjudas delfinansiering för genomförande. I arbetet med att ta fram strategier kommer lokala och regionala myndigheter ges ett nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Synergier med de regionala programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden så väl som synergier med andra initiativ och program samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras lokalt i territoriella strategier. I en urvalsprocess kommer beslut fattas om vilka strategier som får finansiering för att genomföras. Förvaltande myndighet kommer även här involvera det nationella kunskapsstödet. I urvalet av de strategier som får delfinansiering ska en geografisk spridning i hela landet säkerställas genom representation i minst fem Nuts 2 regioner. Minst 8 strategier ska tas fram och erbjudas möjlighet till delfinansiering för genomförande.

Bedömningen av strategierna kommer att göras utifrån kriterier baserade på de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se urvalskriterier i bilaga X). Samma kriterier kommer även ligga till grund för uppföljning och utvärdering av strategierna och stöddas av det nationella kunskapsstödet. Det nationella kunskapsstödet kommer även att erbjuda icke-finansiellt utbyte med strategier som inte beviljas delfinansiering för genomförande genom programmet. När urvalet av strategier beslutats, genomförs insatser i form av t.ex. riktade utlysningar. För att säkerställa involvering på lokal nivå (Artikel 29 (3 & 4) (EU) 2021/1060) kommer kontinuerliga behovsanalyser att genomföras. Behovsanalyserna genomförs gemensamt av förvaltande myndighet, ägare av strategierna samt det nationella kunskapsstödet och ligger till grund för efterföljande insatser i form av t.ex. riktade utlysningar.

Sveriges vatten- och avloppsinfrastruktur lider av långvarigt underhållsunderskott och växande investeringsbehov, något som riskerar att skapa allvarliga samhällskonsekvenser. Många av dagens ledningar och anläggningar är från utbyggnadsperioden på 1950–70-talen och enligt branschorganisationen Svenskt

Vatten innebär nuvarande förnyelsetakt att det skulle ta cirka 200 år att byta ut hela ledningsnätet. Klimatförändringar, ökade miljökrav, befolkningstillväxt och nya EU-direktiv ställer ytterligare krav på modernisering och investeringar.

Konsekvenserna av försummat underhåll märks tydligt: ökade vattenläckor, rörbrott och tillfälliga kokningsrekommendationer för dricksvattnet. Avloppsreningsverk klarar inte alltid moderna miljökrav, vilket leder till negativ påverkan på sjöar och vattendrag. Näringslivet påverkas direkt genom störningar, produktionsstopp och svårigheter att etablera sig i områden med bristande VA-kapacitet. Alla sektorer är beroende av en stabila VA-tjänster, särskilt inom industri, livsmedel, fastigheter, turism och bygg.

Stabila VA-tjänster är avgörande för samhällsutvecklingen och skapar förutsättningar för nyetablering av bostäder och verksamheter. Bristande kapacitet risker stoppa satsningar och skapa negativa effekter för sysselsättning och tillväxt. Beredskap och vattenresilienta samhällen blir allt viktigare, till exempel kopplat till extrema väderhändelser och otillräcklig dagvattenhantering samt behov av nya vattentäkter.

Det uppskattade investeringsbehovet är mycket stort. Underlåtna investeringar har lett till ökade VA-taxor och försämrad kvalitet och tillförlitlighet i systemet. Kommunerna har huvudansvaret för VA-infrastrukturen men begränsade resurser och kapacitet försvårar långsiktiga satsningar.

Det specifika målet ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier genom främst investeringar i vattentjänster och ny teknik, och eller i kombination med naturbaserade lösningar. Insatserna ska bidra till att bygga ett modernt och robust VA-system som möter framtidens behov och bidrar till en hållbar urban utveckling.

Vid sidan av investeringar i ledningsrör skapar nya tekniska lösningar möjligheter: Två rör ut för avloppsvatten vid nybyggnation i stället för ett minskar belastningen och ökar effektiviteten i reningsverken. AI och sensorteknik kan upptäcka läckor i realtid och digitala tvillingar underlätta smart planering och prediktivt underhåll. Väderradar kan användas för att förutse och hantera effekterna av kraftigt regn genom att ge tidigare varningar och möjliggöra avancerad övervakning och aktiv styrning av vattenflödet i ledningarna. Ny teknik inom vattenrening som avancerad membranteknik kan förbättra reningseffektiviteten och minska miljöpåverkan. Andra innovationer inkluderar energisnåla metoder för att rena specifika föroreningar som PFAS, samt tekniker för att utvinna resurser som näringsämnen och energi från avloppsvatten. Cirkulär och klok vattenanvändning, till exempel återanvändning av behandlat process- eller avloppsvatten i industrin, kan minska efterfrågan på vatten av dricksvattenkvalitet och skapa möjlighet till industriell symbios.

Naturbaserade lösningar för VA i urbana miljöer är åtgärder som utgår från de funktioner ekosystemen bidrar med, så kallade ekosystemtjänster, för att hantera vattenrelaterade utmaningar som översvämningar och föroreningar. Exempel inkluderar att anlägga gröna tak, regnträdgårdar och urbana våtmarker för att fördröja och rena dagvatten. Dessa lösningar minskar belastningen på traditionell grå infrastruktur och skapar samtidigt miljömässiga och sociala fördelar som biologisk mångfald och rekreativsmöjligheter.

För att långsiktigt säkerställa en trygg och hållbar vattentillgång samt avloppshantering behövs även insatser för stärkt organisatorisk kapacitet och bättre planering för VA. Insatserna kan handla om att utveckla stödstrukturer med insatser som analyser, strategier och planeringsunderlag, rådgivning, kompetensförsörjning och ökad samverkan med andra kommuner och relevanta aktörer.

Finansieringsform är i första hand bidrag. Detta motiveras med att insatserna är av allmännyttig karaktär och medfinansieringen kommer i huvudsak från offentlig sektor och genomförs inte i kommersiellt syfte. Insatserna förväntas inte generera intäkter till stödmottagare.

Ramprojekt kan tillämpas vid behov.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen för insatserna inom detta mål är offentlig sektor. I Sverige är vatten- och avloppsförsörjning i huvudsak en kommunal uppgift där kommunerna har ett ansvar att tillhandahålla dricksvatten och avloppshantering inklusive dagvattenhantering för fastigheter inom särskilt avgränsade verksamhetsområden. VA-verksamheten brukar organiseras i förvaltning, bolag, eller kommunalförbund. Det förekommer även att flera kommuner samäger bolag för vattenproduktion eller hantering av avloppsvatten. I många fall ingår VA-verksamheten i kommunalägda bolag vilka även kan ha ansvar för avfallsförsörjning, fjärrvärme, elförsörjning eller annan typ av kommunal infrastruktur.

Potentiella stödmottagare för insatserna är i första hand offentlig sektor.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Alla, oavsett kön eller bakgrund, ska kunna medverka och bidra i programmets olika delar på lika villkor och ha samma förutsättningar att nå inflytande i utvecklingsarbetet och få tillgång till de resurser som erbjuds. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i alla steg av programmets genomförande.

Jämställdhet, ickediskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8. Även för ickediskriminering och tillgänglighet kommer förebyggande åtgärder vidtas utifrån en så kallad hållbarhetstrappa. Modellen består av 4 steg som sträcker sig från avsaknad av hållbarhetsarbete till hållbarhet som grund för projektet. Det är ett verktyg för att uppfylla övergripande principer (EU 2021/1060, kap 2, art 9) som ska efterlevas.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

I enlighet med artikel 28 © (EU) 2021/1060 avser det specifika målet inkluderas i ett nationellt utformat territoriellt verktyg.

Verktyget består av en urvalsprocess för att utveckla och genomföra territoriella strategier som prioriteras inom ramen för programmet. I enlighet med artikel 29 (1) (EU) 2021/1060 ska strategierna definiera det geografiska område som omfattas. Strategierna kan omfatta:

1. enskilda städer av olika storlek
2. funktionellt avgränsade stadsregioner
3. städer eller stadsregioner i nätverk

En territoriell strategi ska innehålla en analys av och integrerad strategi för att hantera områdets utvecklingsbehov och möjligheter samt en beskrivning av aktörers och det civila samhällets deltagande. Strategierna ska säkerställa lokal och regional anpassning, ägarskap av insatserna och konkretisera genomförandet lokalt. Strategierna ska innehålla insatser i minst ett specifikt mål i prioritering 3,4,5 eller 6.

Synergier med de regionala programmen inom Eruf, andra initiativ samt kompletterande finansiering ska eftersträvas och konkretiseras i framtagande av territoriella strategier. Ett nationellt kunskapsstöd ges för att säkerställa att strategierna uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060. Det nationella kunskapsstödet består av experter från nationella myndigheter och ska säkerställa att territoriella strategier har integrerade angreppssätt.

Territoriella verktyget innebär en tvåstegsprocess.

1. Förberedelse av territoriella strategier av lokala och regional myndigheter med stöd av nationellt kunskapsstöd för att säkerställa att strategierna

uppfyller kraven enligt Artikel 29 (EU) 2021/1060.

2. Bedömning av territoriella strategier utifrån kriterier baseras på bl.a de sex byggstenarna från Handbook of Sustainable Urban Development Strategies (se bilaga x).

Genomförande sker genom riktade utlysningar. Det nationella kunskapsstödet bidrar med sakkunskap, uppföljning, kontinuerligt lärande och utbyte mellan de territoriella strategierna.

Vid behov finns möjlighet att frångå ovan beskriven urvalsprocess för framtagande och utveckling av territoriella strategier, och finansiera insatser i linje med programmet, inom ramen för redan befintliga eller reviderade strategidokument som lever upp till kraven i enlighet med artikel 29 (EU) 2021/1060.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det specifika målet och de territoriella strategierna. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis strategier för smart specialisering, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen. Insatserna ska konkretiseras med lokala insatser i territoriella strategier och ska tillämpas i genomförandet.

EU:s strategi för Östersjöregionen är en viktig vägledning för interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Samordning av insatser ska eftersträvas för att bidra till att möta regionens gemensamma utmaningar. Programmet ska bidra genom att insatser genomförs i samarbete med ett eller flera andra länder i Östersjöregionen. De åtgärder som genomförs ska dra nytta av kollektiva styrkor och ta fram nya innovationsfokuserade värdekedjemöjligheter.

Enligt Sveriges genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen (Rapport 5, 2021-04-01) har många projekt och samverkansformer kunna realiseras genom det etablerade samarbete som nu finns mellan medlemsländerna i Östersjöregionen. Dessa nätverk ska utnyttjas för ett gemensamt utbyte och lärande.

Insatser inom det specifika målet kan genomföras kopplat till t.ex. EU:s vattenresiliensstrategi eller möjliggöra för deltagande och finansiering av projekt inom Horisont Europa. Det finns även möjligheter för utbyte, lärdomar och kompletterande finansiering genom exempelvis EU:s miljöprogram LIFE.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Det är inte aktuellt med användning av finansieringsinstrument inom det specifika målet.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO74	Antalet människor som omfattas av projekt inom ramen för strategier för integrerad territoriell utveckling	personer	0,00	1 242 308,00
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO75	Strategier för integrerad territoriell utveckling som får stöd	bidrag till strategier	0,00	33,00
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Organisationer som får stöd	Organisationer	0,00	33,00
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO02	Investeringar i euro	Euro	0,00	19 584 000,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster	Organisationer	0,00	2025	7,00	Projekt	20 procent av SWO01
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR05	Användare av utvecklad miljö/infrastruktur	Användare	0,00	2025	11,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	062. Vattenförsörjning till människor (utvinning, behandling, lagring och distributionsinfrastruktur, effektivitetsåtgärder, dricksvattenförsörjning)	4 080 000,00
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	064. Vattenförvaltning och skydd av vattenresurser (inbegripet förvaltning av avrinningsdistrikt, särskilda klimatanpassningsåtgärder, återanvändning, minskning av läckage)	4 080 000,00
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	065. Insamling och behandling av avloppsvatten	4 080 000,00
6	RSO2.5	Totalt			12 240 000,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	12 240 000,00
6	RSO2.5	Totalt			12 240 000,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	18. Annan typ av territoriellt verktyg – Städer och förorter	8 160 000,00
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	19. Annan typ av territoriellt verktyg – Funktionella stadsområden	4 080 000,00
6	RSO2.5	Totalt			12 240 000,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
6	RSO2.5	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	12 240 000,00
6	RSO2.5	Totalt			12 240 000,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.2. Prioriteringar för tekniskt bistånd

3. Finansieringsplan

Referens: Artikel 22.3 g i, ii och iii, artikel 112.1, 112.2 och 112.3 samt artiklarna 14, 26 och 26a i förordningen om gemensamma bestämmelser

3.1. Överföringar och bidrag (1)

Referens: Artiklarna 14, 26, 26a och 27 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Programändring relaterad till	☐ bidrag till InvestEU
	☐ överföring till instrument med direkt eller indirekt förvaltning
	☐ överföring mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder
	☐ Fonder som bidrar till målen i artikel 21c.3 i förordning (EU) 2021/241

1) Endast tillämpligt på programändringar i enlighet med artiklarna 14, 26 och 26a, med undantag för kompletterande överföringar till FRO i enlighet med artikel 27 i förordningen om gemensamma bestämmelser. Överföringarna ska inte påverka den årliga fördelningen av anslagen på nivån för den fleråriga budgetramen för en medlemsstat.

Tabell 15A: Bidrag till InvestEU* (uppdelning per år)

Bidrag från		Bidrag till	Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	InvestEU-fönster	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

* För varje ny ansökan om bidrag ska de totala beloppen för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Tabell 15B: Bidrag till InvestEU* (sammanfattning)

Fond	Regionkategori	Hållbar infrastruktur (a)	Innovation och digitalisering (b)	Små och medelstora företag (c)	Sociala investeringar och kompetens (d)	Totalt (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Totalt						

* Kumulativa belopp för alla bidrag som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om bidrag ska de totala beloppen för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Motivering, med beaktande av hur dessa belopp bidrar till uppnåendet av de politiska mål som har valts i programmet i enlighet med artikel 10.1 i InvestEU-förordningen

--

Tabell 16 A: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning (fördelning per år)

Överföringar från		Överföringar till	Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	Regleringsform	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

Tabell 16B: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning* (sammanfattning)

Fond	Regionkategori	Totalt
Totalt		

* Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning – Motivering

--

Tabell 17 A: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder* (fördelning per år)

Överföringar från		Överföringar till		Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

* Överföring till andra program. Överföringar mellan Eruf och ESF+ måste ske inom samma regionkategori.

Tabell 17B: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder (sammanfattning)

	Eruf				ESF+				Sammanhållningsfonden	EHFVF	AMIF	ISF	Instrumentet för gränsförvaltning och visering	Totalt
	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner	De yttersta randområdena eller de nordliga glesbefolkade områdena	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner	De yttersta randområdena eller de nordliga glesbefolkade områdena						

	Eruf				ESF+				Sammanhållningsfonden	EHFVF	AMIF	ISF	Instrumentet för gränsförvaltning och visering	Totalt
	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner	De yttersta randområdena eller de nordliga glesbefolkade områdena	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner	De yttersta randområdena eller de nordliga glesbefolkade områdena						
Totalt														

Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och regionkategori anges i en programändring.

Överföringar mellan fonder med delad förvaltning, inbegripet mellan sammanhållningspolitiska fonder – Motivering

--

Tabell 21: Resurser som bidrar till målen i artikel 21c.3 i förordning (EU) 2021/241

Fond	Regionkategori	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Totalsumma								

3.2. FRO: anslag inom programmet och överföringar (1)

3.3. Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen

Tabell 19 A: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, inom programmet (fördelning per år)

Överföringar från	Överföringar till	Uppdelning per år					
		Regionkategori*	Regionkategori*	2025	2026	2027	Totalt

* Gäller endast Eruf och ESF+

Tabell 19B: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, till andra program (fördelning per år)

Överföringar från	Överföringar till	Uppdelning per år					
		Regionkategori*	Regionkategori*	2025	2026	2027	Totalt

* Gäller endast Eruf och ESF+

3.4. Överföringar tillbaka (1)

Tabell 20 A: Överföringar tillbaka (uppdelning per år)

Överföringar från	Överföringar till		Uppdelning per år							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
InvestEU eller annat unionsinstrument	Fond	Regionkategori								

1) Gäller endast programändringar för medel som förs tillbaka från andra unionsinstrument, däribland delar av Amif, Fonden för inre säkerhet och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, inom ramen för direkt eller indirekt förvaltning, eller från InvestEU.

Tabell 20B: Överföringar tillbaka* (sammanfattning)

Från	Till						
InvestEU/instrument	Eruf			ESF+			Sammanhållningsfonden
	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Utvecklad	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Utvecklad	

* Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

3.5. Anslag per år

Referens: artikel 22.3 g i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artiklarna 3, 4 och 7 i FRO-förordningen

Tabell 10: Anslag per år

Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Totalt
							Anslag utan flexibilitetsbelopp	Flexibilitetsbelopp	Anslag utan flexibilitetsbelopp	Flexibilitetsbelopp	
Eruf*	Mer utvecklade regioner	0,00	20 892 972,00	21 229 323,00	21 572 529,00	21 922 596,00	9 083 511,00	9 083 510,00	9 265 618,00	9 265 618,00	122 315 677,00
Totalt Eruf		0,00	20 892 972,00	21 229 323,00	21 572 529,00	21 922 596,00	9 083 511,00	9 083 510,00	9 265 618,00	9 265 618,00	122 315 677,00
Totalt		0,00	20 892 972,00	21 229 323,00	21 572 529,00	21 922 596,00	9 083 511,00	9 083 510,00	9 265 618,00	9 265 618,00	122 315 677,00

* Belopp efter den kompletterande överföringen till FRO.

3.6. Totala anslag per fond och nationell medfinansiering

Referens: artiklarna 22.3 g ii, 22.6 och 36 i förordningen om gemensamma bestämmelser

För målet Investering för sysselsättning och tillväxt: program som använder tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser enligt valet i partnerskapsöverenskommelsen.

Tabell 11: Totala anslag per fond och nationellt bidrag

Politiskt mål nummer/FRO's specifika mål nummer eller tekniskt bistånd	Prioritering	Beräkningsunderlag för unionsstöd (summa stödberättigande kostnader eller offentliga bidrag)	Fond	Regionkategori*	Unionsbidrag (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Fördelning av unionsbidrag				Nationellt bidrag (d)=(e)+(f)	Preliminär fördelning av det nationella bidraget		Totalt (g)=(a)+(d)	Medfinansieringsgrad (h)=(a)/(g)
						Bidrag från unionen		Flexibilitetsbelopp			Offentlig (e)	Privat (f)		
						utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5	utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5					
					(b)	(c)	(i)	(j)						
1	1	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	20 192 781,00	19 509 934,00	682 847,00	0,00	0,00	30 289 173,00	28 774 714,00	1 514 459,00	50 481 954,00	39,999988115%
1	2	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	32 806 736,00	23 999 545,00	839 987,00	7 697 785,00	269 419,00	49 210 205,00	47 692 605,00	1 517 600,00	82 016 941,00	39,9999507419%
1	3	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	25 920 732,00	22 906 234,00	801 717,00	2 137 952,00	74 829,00	38 881 294,00	36 937 044,00	1 944 250,00	64 802 026,00	39,9998790161%
2	4	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	22 641 771,00	21 876 108,00	765 663,00	0,00	0,00	33 962 658,00	32 264 525,00	1 698 133,00	56 604 429,00	39,999989400%
2	5	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	8 085 257,00	3 401 893,00	119 067,00	4 409 950,00	154 347,00	12 127 997,00	11 753 897,00	374 100,00	20 213 254,00	39,9997793527%
2	6	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	12 668 400,00	8 757 060,00	306 494,00	3 482 940,00	121 906,00	12 668 698,00	12 277 741,00	390 957,00	25 337 098,00	49,9994119295%
Totalt			Eruf	Mer utvecklade regioner	122 315 677,00	100 450 774,00	3 515 775,00	17 728 627,00	620 501,00	177 140 025,00	169 700 526,00	7 439 499,00	299 455 702,00	40,8460003209%
Totalsumma					122 315 677,00	100 450 774,00	3 515 775,00	17 728 627,00	620 501,00	177 140 025,00	169 700 526,00	7 439 499,00	299 455 702,00	40,8460003209%

* För Eruf och ESF+: mindre utvecklade, övergångsregioner, mer utvecklade, och, i förekommande fall, särskilda anslag för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena. För Sammanhållningsfonden: ej tillämpligt. För tekniskt bistånd beror tillämpningen av regionkategorier på valet av en fond.

** Ange de totala FRO-medlen, inbegripet det kompletterande stöd som överförs från Eruf och ESF+. Tabellen ska inte omfatta beloppen i enlighet med artikel 7 i FRO-förordningen. När det gäller tekniskt bistånd som finansieras från FRO ska FRO-medlen delas upp i medel rörande artiklarna 3 och 4 i FRO-förordningen. För artikel 4 i FRO-förordningen finns det inget flexibilitetsbelopp.

4. Nödvändiga villkor

Referens: artikel 22.3 i i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 12: Nödvändiga villkor

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
1. Effektiva mekanismer för övervakning av marknaden för offentlig upphandling			Ja	Övervakningsmekanismer har införts och omfattar alla offentliga kontrakt och upphandlingen av dem inom ramen för fonderna i enlighet med unionens upphandlingslagstiftning. Det kravet omfattar följande: 1. Arrangemang för att säkerställa insamling av effektiva och tillförlitliga uppgifter om offentliga upphandlingsförfaranden som överstiger unionens tröskelvärden enligt rapporteringsskyldigheterna i artiklarna 83 och 84 i direktiv 2014/24/EU och artiklarna 99 och 100 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Upphandlingsförordning (2016:1162) Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik Upphandlingsmyndighetens föreskrift (UFS 2020:1) om insamling av uppgifter för statistikändamål	Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen. Den 1 juli 2020 trädde en ny lag om upphandlingsstatistik i kraft. Lagen skapar förutsättningar för att samla in uppgifter om offentliga upphandlingar och att publicera mer tillgänglig statistik. Den nya lagen innebär att upphandlingar ska annonseras i registrerade annonsdatabaser som är skyldiga att lämna uppgifter till den myndighet som har huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet. Upphandlingsmyndigheten är statistikmyndighet och ansvarar för statistikdatabasens drift och innehållet i statistikdatabasen. Upphandlingsmyndigheten ska rapportera avvikelser av vikt från rapporteringsskyldigheten till Konkurrensverket. Konkurrensverket är registermyndighet för annonsdatabaser. Konkurrensverket är också ansvarig att utöva tillsyn över registrerade annonsdatabaser. Konkurrensverket har enligt lagen om upphandlingsstatistik möjlighet att meddela de förelägganden som behövs för att lagen eller de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska efterlevas.
				2. Arrangemang för att	Ja	Lag (2019:668) om	Statistikdatabasen ska innehålla

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				<p>säkerställa att uppgifterna omfattar minst följande delar:</p> <p>a) Konkurrentens kvalitet och intensitet: namnen på den vinnande anbudsgivaren, antalet ursprungliga anbudsgivare och kontraktsvärdet.</p> <p>b) Information om det slutliga priset efter slutförandet och om små och medelstora företags deltagande som direkta anbudsgivare, om sådan information tillhandahålls i de nationella systemen.</p>		<p>upphandlingsstatistik</p> <p>Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik</p> <p>Upphandlingsmyndighetens föreskrift (UFS 2020:1) om insamling av uppgifter för statistikändamål</p> <p>Upphandlingsförordningen (2016:1162)</p>	<p>uppgifter från och om annonser om upphandling. Uttrycket ”från och om annonser” tar dels sikte på att det är fråga om vissa uppgifter som finns uttryckligen angivna i själva annonserna om upphandling. Uttrycket tar också sikte på s.k. metadata, det vill säga uppgifter som inte direkt anges i själva annonsen men som ändå hör till den. De uppgifter från och om annonser om upphandling som ska lämnas till statistikmyndigheten framgår av bilaga A till UFS 2020:1.</p> <p>Statistikdatabasen får även innehålla andra uppgifter om upphandling som behövs för att ta fram statistik.</p> <p>En registrerad annonsdatabas ska ha en funktion som gör det möjligt att identifiera enskilda upphandlingar bland de annonser som publiceras i annonsdatabasen.</p>
				<p>3. Arrangemang för att säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna övervakar och analyserar uppgifterna i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.</p>	Ja	<p>Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20071117-med-instruktion-for_sfs-2007-1117</p> <p>Konkurrensverkets tillsynsverksamhet 2024</p> <p>https://www.konkurrensverket.se/informationsmaterial/rapportlista/konkurrensverkets-tillsynsverksamhet-2024/</p>	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling.</p> <p>I Konkurrensverkets tillsynsrapport för 2024 beskrivs hur Konkurrensverkets verksamhet såg ut under 2024. I rapporten redogörs för prioriteringar och såväl utredningar som rapporter och internationellt samarbete.</p> <p>Konkurrensverket är registermyndighet för annonsdatabaser. Det innebär bl.a. att Konkurrensverket utövar tillsyn över</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>Statistiktjänsten i Upphandlingsmyndigheten: https://www.upphandlingsmyndigheten.se/statistik/</p>	<p>de registrerade annonsdatabaserna.</p> <p>Upphandlingsmyndigheten är statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet.</p> <p>Statistiken är uppdelad i flera områden. Upphandlingsstatistik som baseras på information från och om annonser om upphandling. Rättsfallsstatistik som baseras på information om och ur domar och beslut. Annan statistik baseras på uppgifter från exempelvis SCB och innehåller just nu statistik om yrkesgruppen upphandlare/inköpare, upphandlande organisationer samt värdet av den offentliga upphandlingen.</p>
				4. Arrangemang för att offentliggöra resultaten av analysen i enlighet med artikel 83.3 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.3 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	<p>Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket</p> <p>Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik</p> <p>Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten</p> <p>Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik</p> <p>Statistiktjänsten i Upphandlingsmyndigheten</p>	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling.</p> <p>Upphandlingsmyndigheten är statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet.</p> <p>Statistiken är uppdelad i flera områden. Upphandlingsstatistik som baseras på information från och om annonser om upphandling. Rättsfallsstatistik som baseras på information om och ur domar</p>

Nödvärdigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							och beslut. Annan statistik baseras på uppgifter från exempelvis SCB och innehåller just nu statistik om yrkesgruppen upphandlare/inköpare, upphandlande organisationer samt värdet av den offentliga upphandlingen. Statistiken finns som öppen tjänst.
				5. Arrangemang för att säkerställa att alla uppgifter som tyder på misstänkt uppgjorda anbudsgivningar överlämnas till de behöriga nationella organen i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning--2020332-om-upphandlingsstatistik_sfs-2020-332 Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20071117-med-instruktion-for_sfs-2007-1117 Konkurrensverkets tillsynsverksamhet 2024	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet över konkurrensreglerna och lägger särskild vikt vid kartellbekämpning, vid att ingripa mot privata och offentliga aktörer som missbrukar en dominerande ställning på marknaden samt mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.</p> <p>I Konkurrensverkets tillsynsrapport för 2024 beskrivs hur Konkurrensverkets verksamhet såg ut under 2024. I rapporten redogörs för prioriteringar och såväl utredningar som rapporter och internationellt samarbete.</p>
2. Verktyg och kapacitet för en effektiv tillämpning av reglerna om statligt stöd			Ja	<p>De förvaltande myndigheterna har verktyg och kapacitet för att kontrollera efterlevnaden av reglerna för statligt stöd:</p> <p>1. För företag i svårigheter och företag som omfattas av ett krav på återbetalning.</p>	Ja	<p>Förordning (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder</p> <p>Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler</p> <p>Förordning (2016:605) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler</p>	<p>Det finns inte en central myndighet med uppdrag att utöva tillsyn över att EUF-fördragets statsstödsregler efterlevs i Sverige, utan stödgivande myndighet ansvarar för kontroller av stödmottagare och ev återkrav.</p> <p>Kontrollen av företag i svårigheter görs således hos resp FM via kreditupplysningstjänsten för en första riskvärdering som vid behov kan leda</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar Skr. 2020/21:102</p> <p>Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten.</p> <p>[se Bilaga 2 för länkar]</p>	<p>till ytterligare kontroller.</p> <p>Myndigheterna har tillgång till kommersiella kreditinformationstjänster och har enligt sina stödordningar rätt att begära in uppgifter för kontroll från stödmottagande företag. Det s.k. Deggendorf-villkoret bevakas fortlöpande. FM kontrollerar regelbundet beslut kommissionen fattat i ärenden som rör Sverige. Kontrollen görs manuellt via kommissionens hemsida Recovery of unlawful aid.</p> <p>I Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar är Riksrevisionens övergripande slutsats att det i de allra flesta fall finns goda motiv till att ha ett delat myndighetsansvar för statliga stöd (Riksrevisionens rapport Skr 2020/21:102).</p> <p>Upphandlingsmyndigheten har i uppdrag att ge vägledning till kommuner och regioner om EU:s statsstödsregler, även till FM.</p>
				2. Genom tillgång till expertrådgivning och vägledning i frågor om statligt stöd från experter på statligt stöd vid lokala eller nationella organ.	Ja	<p>Förordning (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket</p> <p>Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten</p> <p>Lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler</p> <p>Förordning (2016:1048) med instruktion för Myndigheten för tillväxtpolitiska</p>	<p>Det finns ingen central myndighet med uppdrag att utöva tillsyn över att EUF-fördragets statsstödsregler efterlevs i Sverige, utan stödgivande myndighet är ansvarig. Expertrådgivning finns hos aktuell förvaltande myndighet (FM), samt hos Upphandlingsmyndigheten (UM). UM ger vägledning till kommuner och regioner, även FM kan vända sig till dem. UM har en hemsida med frågor och svar. Tillväxtverket (TVV) informerar om statsstöd på central, regional och lokal nivå. För ERUF och FRO tillhandahåller TVV</p>

Nödvärdigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>utvärderingar och analyser</p> <p>[se bilaga 2 för länkar]</p>	<p>som FM både expertrådgivning och vägledning.</p> <p>Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser är kontakt för årlig rapportering och transparensredovisning av beslutade stöd och ansvarar för Sveriges webbplats för statligt stöd.</p> <p>Regeringskansliet har en samordningsfunktion för statsstödsfrågor vid Klimat- och näringsdepartementet - Enheten för näringsliv, innovation och marknader (KN-NIM).</p> <p>Endast KN-NIM kan anmäla stöd till kommissionen för godkännande eller notifiera ett gruppundantag.</p> <p>KN-NIM bistår med information och rådgivning om tillämpning, men kan inte ge råd om beslut i ett enskilt ärende.</p>
3. Effektiv tillämpning och genomförande av stadgan om de grundläggande rättigheterna			Ja	<p>Effektiva mekanismer finns för att säkerställa överensstämmelse med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan) och omfattar följande:</p> <p>1. Arrangemang för att säkerställa att de program som stöds av fonderna och deras genomförande överensstämmer</p>	Ja	<p>EU-stadgan. Lag (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän. Även regeringsformen och riksdagsordningen innehåller regleringar av JO:s uppgifter.</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1986765-med-instruktion-for-riksdagens_sfs-1986-765</p> <p>Lag (1975:1339) om Justitiekanslerns</p>	<p>Stadgan är rättsligt bindande för Sverige. Myndigheter är skyldiga att respektera rättigheterna, iakttta principerna och främja tillämpningen av rättigheterna när unionsrätten tillämpas. Det innebär att förvaltande myndighet är bundna av reglerna vid framtagning av programmen. Flera av rättigheterna är direkt adresserade i regeringens riktlinjer för programmen. I genomförandet ingår det i FMs rutiner</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				med relevanta bestämmelser i stadgan.		tillsyn som reglerar tillsynsuppgiften. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-19751339-om-justitiekanslerns-tillsyn_sfs-1975-1339	att göra en kontroll mot relevanta artiklar. För att kontrollerna ska få genomslag tillhandahåller FM en utbildning som riktar sig till samtliga involverade i programmets processer. För att kontrollera efterlevnaden av stadgan kontrolleras utlysningar, urvalskriterier, ansökningar och rapporter mot en checklista. Vid överprövning av beslut av FM kan även domstolar pröva om beslutet är i överensstämmelse med stadgan. Därutöver finns det ett system av ombudsmän som granskar att myndigheter efterlever lagar och andra författningar samt fullgör sina skyldigheter. Enskilda kan anmäla klagomål till ombudsmännen som utreder klagomålen och beslutar om en myndighetsåtgärd strider mot lag, annan författning eller annars är felaktig eller olämplig.
				2. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med stadgan och klagomål avseende stadgan som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.	Ja	-	I rutinen för rapportering till övervakningskommittén anges att förvaltande myndighet minst årligen ska rapportera fall där förvaltande myndighet i sina kontroller av insatser och projekt upptäckt brott mot stadgan samt klagomål avseende stadgan som inkommit till Justitieombudsmannen, justitiekanslern eller annan ombudsman och som förvaltande myndighet ombetts yttra sig över. I rapporteringen ska förvaltande myndighet ange hur många fall av brott mot stadgan som har identifierats, hur många granskningsförfaranden som inletts av ombudsmännen samt status på dessa,

Nödvärdigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							vilka rättigheter som påverkats, vilka åtgärder som vidtagits för att korrigera bristerna samt vilka åtgärder som vidtagits för att undvika liknande brister i framtiden
4. Genomförande och tillämpning av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG			Ja	<p>En nationell ram för att säkerställa genomförande av konventionen finns och omfattar följande:</p> <p>1. Syften med mätbara mål, datainsamling och övervakningsmekanismer.</p>	Ja	<p>Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021 – 2031 (dnr. S2021/06595)</p> <p>Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken (prop.2016/17:188)</p> <p>(Regeringsbeslut 2019-05-09 2019/02245/FST)</p> <p>Diskrimineringslagen (2008:567)</p> <p>Förordning (2014:134) med instruktion för Myndigheten för delaktighet</p> <p>Lag (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter</p> <p>Förordning (2024:78) med instruktion för Myndigheten för delaktighet</p> <p>Lag (2008:568) om diskrimineringsombudsmannen</p> <p>[se bilaga 2 för länkar]</p>	<p>Sverige har ett nationellt mål för funktionshinderspolitiken med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt. Sverige har år 2008 ratificerat konventionen och dess fakultativa protokoll. En ny strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken har beslutats i september 2021. Strategin som sträcker sig från 2021–2031 innebär att 29 myndigheter får ett uppföljningsansvar inom sina respektive ansvarsområden. Myndigheterna redovisar årligen till regeringen. Myndigheten för delaktighet lämnar årligen en samlad rapport baserad på myndigheternas årsredovisningar.</p> <p>Diskrimineringslagen (2008:567) förbjuder diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Diskrimineringsombudsmannen utövar tillsyn.</p> <p>Myndigheten för delaktighet (MFD) ansvarar för övergripande uppföljning och analys av funktionshinderpolitiken.</p> <p>Institutet för mänskliga rättigheter ska enligt lagen (2021:642) om Institutet för</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							mänskliga rättigheter fullföra de uppgifter som som en oberoende nationell mekanism har enligt artikel 33.2 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
				2. Arrangemang för att säkerställa att politik, lagstiftning och standarder avseende tillgänglighet verkligen kommer till uttryck i förberedelserna och genomförandet av programmen.	Ja	<p>Förordning (2024:78) med instruktion för Myndigheten för delaktighet https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2014134-med-instruktion-for_sfs-2014-134</p> <p>Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken</p>	<p>FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning trädde i kraft 2009. Sverige har därmed åtagit sig att förverkliga konventionen. Myndigheten för delaktighet har i uppdrag att verka för att de nationella målet för funktionshinderspolitiken uppnås. Myndigheten följer upp, utvärderar och analyserar insatser från statliga myndigheter, kommuner, regioner och andra aktörer.</p> <p>Alla statliga myndigheter har ett uttalat ansvar inom funktionshinderspolitiken som regleras i förordningen (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av funktionshinderspolitiken.</p> <p>Förvaltande myndighet säkerställer att lagstiftning och tillgänglighetspolicys beaktats under utarbetandet och genomförandet av programmen.</p> <p>Lagstiftning och tillgänglighetspolicys används i planering, genomförande, övervakning och utvärdering av insatser på nationell och regional nivå, men även på projektnivå.</p> <p>Interna handledningar och utbildningar säkerställer förvaltande myndighets kompetens.</p>

Nödväntigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				3. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och klagomål avseende konventionen som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.	Ja	-	Den förvaltande myndigheten kommer under en särskild punkt på dagordningen vid övervakningskommitténs möten minst en gång per år att rapportera eventuella fall av bristande överensstämmelse med FN-konventionen. Brister som i så fall har konstaterats vid kontroller på plats eller annan granskning av beviljade insatser. Förvaltande myndighet rapporterar även klagomål avseende konventionen som tagits upp av Justitieombudsmannen eller Justitiekanslern och där förvaltande myndighet ombetts yttra sig.
1.1 God styrning av den nationella eller regionala strategin för smart specialisering	Eruf	RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Ja	Strategier för smart specialisering ska stödjas av följande åtgärder: 1. Aktuell analys av utmaningarna för innovationsspridning och digitalisering.	Ja	Utvärdering ERUF Utvärdering av uppdraget Smart specialisering - (tillvaxtverket.se) Så satsar Sveriges regioner 2021 Report on the smart specialisation in Sweden Lägesrapport S3 i Sverige Regeringens proposition 2020/21:60 Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige Regional Policy EU 2011. ”Connecting Universities to Regional Growth”.	Sverige har ingen nationell strategi för smart specialisering men samtliga regioner har en strategi. Tillväxtverket har en koordinerande roll; stöttar regionerna, stimulerar till samarbete och utvärderar. Regioners storlek har betydelse vad gäller innovation; bl.a. vad gäller begränsad kritisk massa i vissa regioner. Det nationella innovationssystemet behöver utvecklas för att förbättra samhällets omställningsförmåga, möta samhällsutmaningar och bidra till att stärka det globalt konkurrensatta näringslivet. Ökad interaktion krävs mellan olika nivåer. Vissa misslyckanden ses hos forskningsinstitut och lärosäten att tillgodose företagets behov inom regionernas styrkeområden Nationella strategin för en hållbar regional utveckling visar: Genom att ta

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 2020/21:133</p> <p>The Digital Economy and Society Index — Countries' performance in digitisation Shaping Europe's digital future (europa.eu)</p>	<p>till vara digitaliseringens möjligheter och öka nyttjandet av ny teknik kan näringslivet stärka sin konkurrenskraft.</p> <p>Sverige har en hög digital mognad jämfört med övriga Europa. Digital spetskompetens är dock en flaskhals för innovation och tillväxt i Sverige. Behovet spås öka under de kommande åren i takt med att digitaliseringen utvecklas och nya teknologier såsom AI får genomslag.</p>
				2. Behöriga regionala eller nationella institutioner eller organ som ansvarar för förvaltningen av strategin för smart specialisering	Ja	<p>Smart specialisering - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)</p> <p>Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar Svensk författningssamling https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2010630-om-regionalt-utvecklingsansvar_sfs-2010-630/</p> <p>Regeringsuppdraget: ”3.3 Stöd till regionernas arbete med smart specialisering.</p>	<p>Det finns ingen nationell strategi för smart specialisering i Sverige utan enbart regionala strategier. Tillväxtverket stöder regionerna i detta arbete och har en koordinerande roll. Samarbete sker även med andra myndigheter i detta, däribland Vinnova. Regionerna har ansvar att ta fram, genomföra och följa upp sina strategier för smart specialisering. Idag har samtliga 21 regioner i Sverige en strategi för smart specialisering. Regionerna genomför dialoger (EDP) med samtliga viktiga aktörer såsom universitet, företag, föreningar, politiker etc i sina respektive regioner inför framtagandet av sin strategi för smart specialisering. Tillväxtverket genomför i enlighet med regeringsuppdraget nätverksträffar med regionerna cirka 3-4 gånger per år. (S3-nätverket) och har även möten varannan vecka med representanter för regionerna. Dessutom</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							har Tillväxtverket kontinuerligt enskilda dialoger med regionerna. Under 2020-2022 har Tillväxtverket anlitat Dominique Foray- forskare inom smart specialisering, för att ytterligare höja kompetensen hos regionerna.
				3. Verktyg för övervakning och utvärdering för att mäta resultaten i förhållande till strategins mål	Ja	Smart specialisering - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se) Utvärdering av uppdraget inom Smart specialisering - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)	På NUTS3-nivån genomför regionerna själva återkommande analyser av insatserna inom S3 och insatser för att involvera quadruple helix-aktörer. På NUTS2-nivån används programmets indikatorer för uppföljning, vilket bl.a. möjliggör uppföljning av aktörer som medverkar i projekt. På NUTS2-nivån deltar bl.a TVVV och regionerna i den löpande uppföljningen och utvärderingen av S3-implementeringen, vilket möjliggör styrning av programmen i linje med målen i S3. På NUTS1-nivå genomförde FM under 2022 en effektutvärdering av insatser inom TM 1 2014-2020. Målgrupper var nationella och regionala aktörer som TVV, Vinnova, Regeringskansliet och regioner. Lärandet från utvärderingen används för att öka kunskapen och utveckla Eruf:s forsknings- och innovationsinsatser och utvärderingsmetoder inom området, inkl lämpliga indikatorer för nationell uppföljning och utvärdering av regionala S3. Utvärderingsplanen för Eruf och ändringar i den godkänns av ÖK, som samlar ett brett spektrum av aktörer och löpande följer programmets implementering utifrån S3. Tillväxtverket utvärderar även sitt regeringsuppdrag ang. S3.

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				4. Fungerande samarbete mellan berörda parter ("entreprenörsprocess").	Ja	Smart specialisering - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)	<p>Sverige har ingen nationell strategi för smart specialisering, det är regionerna som tar fram regionala strategier för smart specialisering. Tillväxtverket har kontinuerliga dialoger med regionerna, arrangerar möten och workshops flera gånger per år. Regionerna har en egen EDP-process med sina aktörer i syfte att genomföra och utveckla sina smarta specialiseringsstrategier. Inom ramen för ERUF kommer Tillväxtverket etablera samverkansplattformar som ska bestå av representanter från regioner och myndigheter. Ett syfte är att få till större och mer strategiska sektoriella eller tematiska satsningar eller projekt baserade på regionernas strategier för smart specialisering samt programskrivningar.</p> <p>Genom gränsöverskridande samverkan, främst inom ramen för Prioritering 1 efterfrågar vi samverkan mellan regionerna (och även mellan nationell och regional nivå) baserat på respektive regions strategi för smart specialisering. Samverkan mellan regioner genomförde vi även programperioden 2014–2020. På detta sätt lyftes regionala styrkeområden inom ramen för smart specialisering upp på nationell nivå.</p>
				5. Nödvändiga åtgärder för att förbättra de nationella eller regionala forsknings- och innovationssystemen, där så är	Ja	Smart specialisering - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)	Innovationsstödssystemet ska stärkas genom insatser finansierade av Eruf som ska förbättra effektiviteten genom

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				relevant.			<p>förbättrad samverkan mellan lärosäten, forskningsinstitut och andra aktörer. Kopplingen till det regionala utvecklingsarbetet samt att utveckla samordningen mellan den nationella och den regionala nivån är då viktig.</p> <p>Nationella regionalfondsprogrammet svarar mot detta då det efterfrågar bland annat samverkan mellan forsknings och innovationsmiljöer i olika regioner. Detta bidrar till kraftsamling kring nationella styrkeområden samt till samarbete mellan bland annat olika forskningsaktörer. Även flernivåsamverkan är viktig dvs samverkan mellan nationell och regional nivå och därmed ett effektivare utnyttjande av resurser och expertis. Detta sammantaget avser leda till ett stärkt och mer effektivt nationellt innovationssystem.</p> <p>Inom hållbar urban utveckling kommer arbetet i Sverige att kopplas samman med olika strategiska insatser samt olika fonder och investeringskällor inom EU och Sverige, driva på kunskapsutveckling och sprida lärdomar och erfarenheter från olika projekt med inriktning på hållbar urban utveckling.</p>
				6. Där så är relevant, åtgärder för att stödja industriell omvandling.	Ja	<p>Företagens villkor och verklighet 2020 - huvudrapport - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)</p> <p>https://goingdigital.oecd.org/countries/swe</p>	<p>En utmaning är att ju större företaget är, desto vanligare är det att man i stor utsträckning använder IT inom olika delar av företagets verksamhet. 60 procent av svenska små och medelstora företag använder IT men då för administration.</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>Smart industri - en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2016/01/smart-industri---en-nyindustrialiseringsstrategi-for-sverige/</p> <p>Regeringens strategiska samverkansprogram - Regeringen.se</p> <p>Kompetens.nu - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)</p> <p>Clusters of Sweden: https://clustersofsweden.com/</p> <p>Ihubs: https://ihubssweden.se/</p>	<p>OECDs rapport Going digital visar att Sverige släpar efter i bland annat i ”Public spending in active labour market policies och R&D in innovation industries”.</p> <p>Ovanstående kommer bland annat hanteras genom:</p> <p>Industriell omställning är prioriterat hos regionerna i Sverige. Hållbar industri eller motsvarande går att utläsa i sju av åtta ERUF-program.</p> <p>Regeringens samverkansprogram där målet är att identifiera innovativa lösningar på våra stora samhällsutmaningar samt att bidra till svensk konkurrenskraft. En rad myndigheter deltar i regeringens samverkansprogram.</p> <p>Digitala industrialiseringskoordinatorer: De regionala digitaliseringskoordinatorerna ska arbeta för att digitaliseringens möjligheter ska utnyttjas bättre i regionerna och dess företag.</p> <p>På kompetens.nu som är en lärplattform finns ett urval av kvalitetssäkrade utbildningar som utgår från industrin, besöksnäringen och transportnäringens behov.</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				7. Åtgärder för att stärka samarbetet med partner utanför en viss medlemsstat på prioriterade områden som stöds av strategin för smart specialisering.	Ja	Smart specialisering - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se) www.publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC129327	Samverkan med europeiska länder stimuleras för att komplettera värdekedjor med efterfrågad kompetens. Projekten inom Eruf ska söka till Horisont Europa för att få medel till utvecklad spetskompetens. Tillväxtverket samarbetar med S3-plattformen i Sevilla för att kunna stödja regionerna. Tillväxtverket är medlem i expertgruppen för I3 vars syfte är att skala upp och kommersialisera interregionala innovationsprojekt. Clusters of Sweden stödjer klusterorganisationer vad gäller SME:s internationalisering Exempel på projekt med regionala aktörer är Partnerships for Regional Innovation Pilot (PRI) där bland annat Norra Mellansverige deltar.

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							<p>Inom hållbar urban utveckling kommer Tillväxtverket att stimulera internationell samverkan i syfte att hitta rätt expertis och resurser, exempelvis:</p> <p>URBACT-programmet där spridning av insatser inom Nationella regionalfondsprogrammet kan spridas i europeiska nätverk</p> <p>Inom hållbar urban utveckling finns kopplingar till European Urban Initiative och bl.a. partnerskap inom ”Drivning Urban Transitions” inom Horisont</p> <p>Internationell spridning sker genom exempelvis ”Smart Cities Sweden”</p>
2.1 Strategisk politisk ram för stöd till energieffektiv renovering av bostadshus och andra byggnader	Eruf	RSO2.1. Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser	Ja	1. En nationell långsiktig renoveringsstrategi till stöd för renovering av det nationella beståndet av bostadshus och andra byggnader antas, i enlighet med kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU, som a) omfattar vägledande delmål för 2030, 2040 och 2050, b) ger en vägledande beskrivning av ekonomiska resurser för att stödja genomförandet av strategin, c) fastställer effektiva mekanismer för att främja investeringar i byggnadsrenovering.	Ja	<p>Sveriges tredje nationella strategi för energi-effektiviserande renovering</p> <p>https://www.regeringen.se/495d4b/contentassets/b6499271ac374526b9aa6f5e944b0472/sveriges-tredje-nationella-strategi-for-energieffektiviserande-renovering.pdf</p>	<p>Rapportering i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda. a) Vägledande delmål för 2030, 2040 och 2050 finns i avsnitt 6.2 Indikativa milstolpar och framstegsindikatorer. b) Strategin beskrivs i avsnitt 6. c) Stöd för mobilisering av investeringar finns beskrivet i avsnitt 4.</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				2. Åtgärder för förbättrad energieffektivitet för att uppnå de energibesparingar som krävs.	Ja	<p>Sveriges renoveringsstrategi: https://www.regeringen.se/495d4b/contentassets/b6499271ac374526b9aa6f5e944b0472/sveriges-tredje-nationella-strategi-for-energieffektiviserande-renovering.pdf</p> <p>Kap 3. Styrmedel och åtgärder. Sveriges nationella energi- och klimatplan: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/se_final_necp_main_se.pdf.</p> <p>Se avsnitt 3 för en övergripande beskrivning av Sveriges befintliga styrmedel för energieffektivisering och minskade utsläpp av växthusgaser.</p>	Sverige har flera styrmedel som ger incitament för energieffektivisering i samband med renoveringar
2.2 Styrning av energisektorn	Eruf	RSO2.1. Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser	Ja	Den integrerade nationella energi- och klimatplanen meddelas till kommissionen i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) 2018/1999 och överensstämmer med de långsiktiga målen för minskning av växthusgasutsläppen enligt Parisavtalet, vilket inkluderar följande: 1. Alla delar som krävs enligt mallen i bilaga I till förordning (EU) 2018/1999.	Ja	https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/se_final_necp_main_se.pdf	Den integrerade energi- och klimatplanen är framtagen enligt mallen i bilaga I till förordningen om styrningen av energiunionen. Planen utgår från Sveriges befintliga mål och beslutade styrmedel och åtgärder för energi- och klimatområdet och scenarier baserade på dessa.
				2. En beskrivning av planerade ekonomiska resurser och mekanismer för åtgärder som	Ja	https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/se_final_necp_main_se.pdf Styrmedel och åtgärder beskrivs i	Sverige har flera styrmedel och åtgärder som främjar förnybar energi och minskade utsläpp av växthusgaser.

Nödvisning villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvisning t villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				främjar koldioxidsnål energi.		avsnitt 3.	
2.4 Effektiv ram för riskhantering vad gäller katastrofer	Eruf	RSO2.4. Främja klimatanpassning, förebyggande av katastrofrisker och motståndskraft, med beaktande av ekosystembaserad tillvägagångssätt	Ja	En nationell eller regional plan för katastrofriskhantering, som upprättats på grundval av riskbedömningar, med vederbörlig hänsyn till de sannolika effekterna av klimatförändringarna och de befintliga klimatanpassningsstrategierna, har införts och innehåller följande delar: 1. En beskrivning av de centrala riskerna, bedömda i enlighet med artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 1313/2013/EU, som återspeglar den nuvarande och framtida riskprofilen med ett preliminärt tidsspänn på 25–35 år. Bedömningen ska för klimatrelaterade risker bygga på prognoser och scenarier för klimatförändringar.	Ja	Prop. 2017/18:163 Nationell strategi för klimatanpassning; MSB: Hot, risker och riskhanteringsförmåga i Sverige - Sammanfattande redovisning under artikel 6.1(d) civilskyddsmekanismen 2023 - Svar på uppdrag 6 i MSBs regleringsbrev 2023. Dnr. MSB 2023-14559-2; Nationell risk- och sårbarhetsbedömning (NRSB) 2023 Enligt 2§ förordningen (2008:1002) med instruktion för MSB. MSB 2022-11265-23. Förordningen om översvämningsrisker – Sveriges genomförande av EU:s översvämningsdirektiv. MSB2404 - september 2024. SMHI: Klimatologi nr 54–55; Klimatanpassning.se.	Sverige har skickat in en sammanfattning i enlighet med artikel 6.1(d) som anger att MS ska tillhandahålla KOM en sammanfattning av relevanta delar av de bedömningar som avses med fokus på centrala risker senast den 31 december 2020 och därefter vart tredje år. Senast vid utgången av april månad varje udda årtal ska MSB lämna en nationell risk- och sårbarhetsbedömning (NRSB) till regeringen. I arbetet ska myndigheten beakta de risk- och sårbarhetsbedömningar som beredskapsmyndigheter lämnar enligt 19 § förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap. Myndigheten ska genomföra bedömningen såväl på en övergripande samhällsnivå som beredskapssektorsvis. Av bedömningen ska särskilt allvarliga hot, risker och sårbarheter samt vidtagna och planerade åtgärder framgå. I NRSB redogör MSB för särskilt allvarliga hot mot Sverige, riskerna de medför och sårbarheterna de blottlägger. Den senaste redovisningen skedde i april 2023.
				2. En beskrivning av åtgärder för förebyggande, beredskap och hantering av katastrofer för att hantera de risker som identifierats. Åtgärderna ska prioriteras i förhållande till riskerna och deras ekonomiska effekter, kapacitetsbrister,	Ja	Samma som kriterium 1, samt myndigheters risk- och sårbarhetsbedömningar (RSB) och årsredovisningar; MSB: Anslag 2:4 Krisberedskap – årlig uppföljning. Nationella strategier inom oljeskadeskydd och CBRNE (CBRNE-strategin som reviderades och	RSA görs av alla myndigheter, regioner och kommuner. Beredskapsmyndigheter, regioner och kommuner redovisar sin RSA/B enligt given struktur i beredskapssystemet. MSB föreskriver hur RSA/B ska genomföras och redovisas. Dessa är viktiga för både NRSB och föreliggande

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				effektivitet och ändamålsenlighet, med beaktande av möjliga alternativ.		publicerades 2023); https://www.msb.se/sv/amnesomraden/krisberedskap--civilforsvar/samhallsviktig-verksamhet/ https://www.msb.se/sv/amnesomraden/krisberedskap--civilforsvar/samhallsviktig-verksamhet/viktiga-samhallsfunktioner/ MSB1844, 2023	redovisning. De ska bl.a. analysera risker inom aktörernas ansvarsområde, inkl. geografiskt områdesansvar för länsstyrelser och kommuner, samt andra aktörers verksamhet inom ansvarsområdet. Uppföljningsrapport för anslag 2:4 redovisar finansierade projekt. Svenska redovisningen under kriterium 1 beskriver finansieringsprinciper och förfaranden. Sammanfattande redovisningen under art. 6.1(d) redogör för allvarliga hot mot Sverige och medförande risker. MSB beskriver även svenska beredskapssystemet och förmågan att förebygga och hantera framtida krisituationer, krigsfara och ytterst krig, samt ger exempel på åtgärder. MSB stödjer offentliga och privata aktörer att identifiera samhällsviktig verksamhet, inom egna organisationen, i ett geografiskt område eller ansvarsområde, och ger stöd att skapa motståndskraft i verksamheten, bl.a. arbete med kontinuitetshantering.
				3. Information om finansiella medel och mekanismer som finns tillgängliga för att täcka drifts- och underhållskostnaderna i samband med förebyggande, beredskap och insatser.	Ja	Myndigheters risk- och sårbarhetsbedömningar (RSB). För mer information se: Anslag 2:4, Anslag 2:2, Anslag 2:3, Anslag 1:10, avgifter för Sevesotillsyn.	RSB innehåller information om vilka åtgärder som aktörerna avser företa sig, som är pågående eller har genomfört. Flera av RSB:erna innehåller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter vilket innebär att de inte finns publikt tillgängliga. Sverige har ett distribuerat krisberedskapssystem som bygger på bl.a. ansvarsprincipen. För myndigheter tilldelade anslag från regeringen och statsbudgeten eller

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							finansiering genom avgifter från tjänster. Kommuner och regioner fördelar ekonomiska resurser från skatteintäkter.
2.5 Uppdaterad planering för nödvändiga investeringar i sektorerna för vatten och avloppsvatten	Eruf	RSO2.5. Främja säker tillgång till vatten, hållbar vattenförvaltning, inbegripet integrerad vattenförvaltning och vattenresiliens	Ja	En nationell investeringsplan finns för var och en av sektorerna eller båda, och omfattar följande: 1. En bedömning av det aktuella läget när det gäller genomförandet av rådets direktiv 91/271/EEG och rådets direktiv 98/83/EG.	Ja	Miljöbalk (1998:808) Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster Miljöprövningsförordning (2013:251) Naturvårdsverkets föreskrifter om rening och kontroll av utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse (NFS 2016:6) Bilaga A status för det svenska nationella implementeringsprogrammet 2022.pdf UWWTD_art17_SE_2022_20250613.xls Direktiv som genomförts genom Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten, SLVFS 2001:30	Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/272/EEG) har genomförts i Sverige bland annat genom den refererade lagstiftningen. Alla tätorter i Sverige uppfyller kraven i artikel 3 och alla utom sex uppfyller kraven i artiklarna 4 och 5. Det reviderade UWWTD direktivet, (EU) 2024/3019, trädde i kraft den 1 januari 2025. Direktivets bestämmelser ska införlivas i nationell lagstiftning senast den 31 juli 2027. Medlemsstaterna ska upprätta nationella genomförandeprogram i enlighet med direktivet senast den 1 januari 2028. Sverige har fullt ut genomfört och uppfyller kraven i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på vatten avsett för konsumtion av människor.
				2. Identifiering och planering av offentliga investeringar, inbegripet en vägledande ekonomisk uppskattning, som	Ja	2a. Annex (ax.) nationell investeringsplan och fil "UWWTD_art17_SE_2022_20250613.xls" tab FLAUWWTPs column N	2a. Återstående brister in impl. Av UWWTD rör temporära överträdelser I 6 reningsverk (RV). Investeringarna är 46.2 mEUR (juni 2024). Gjorda inv.

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				<p>krävs) för att genomföra direktiv 91/271/EEG, inbegripet en prioritering med hänsyn till storleken på tätorterna och miljöpåverkan, med investeringar uppdelade efter varje tätorts avloppsvatten,b) för att genomföra direktiv 98/83/EG,c) för att tillgodose de behov som följer av direktiv (EU) 2020/2184, särskilt när det gäller de reviderade kvalitetsparametrar som anges i bilaga I i det direktivet.</p>		<p>Swedish environmental law, an introduction, report 6790</p> <p>Genomförande av 98/83/EG</p> <p>SLVFS 2001:30</p> <p>Lagligt enligt 2020/2184</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SFS 2024:22 2. (2006:804) SFS 2024:23 3. (2010:900) SFS 2024:24 <ol style="list-style-type: none"> 1. (2004:660) SFS 2024:135 2. (2009:947) SFS 2024:31 3. (2011:338) SFS 2024:134 4. SFS 2024:156 5. (2006:813) SFS 2024:133 <ol style="list-style-type: none"> 1. LIVSFS 2022: 12, parts A-C of 2020/2184) 3. HSLF-FS 2024: 33 (part D of 2020/2184) <p>Livsmedelsverkets konsekvensbedömning (ref. 2022/01733) 2a. ax. I national)</p>	<p>18.46 mEUR, framtida inv. 27.7m EUR. Ingen prioritering behövs; alla RV behöver åtgärder då tillståndskrav, minst de behandlingskrav (BK) som finns i direktivet ska mötas. Deras expansionsplaner är I T1 Underlag nationell plan (UNRK). Överträdelserna kopplar till sekundära BK I linje med Annex. 4. Alla RV möter kraven om fosfor (A.5) trots att inga har en kapacitet < 10 000 pe.</p> <p>2b. SOU 2016:32: Behov av investeringar för att säkra dricksvattenförsörjningen. Som angett i UNRK behöver 4 RV fortf. Hantera överskridanden. Förslag innehåller kostnadsökning om 10-32 mSEK/år för staten och 40 – 76m SEK för kommuner och VA-kollektiv. Medel ska användas för vattenskyddsområden, riskbedömning & klimatanpassning.</p> <p>2c. Dir 2020/2814 implementerat i SE enligt ovan. De nya reglerna ökar investeringsbehoven hos dricksvattenproducenterna (strängare parametervärden, ökad undersökningsfrekvens, rapportering och administration).</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				3. En uppskattning av de investeringar som behövs för att förnya befintlig infrastruktur för vattenförsörjning och avloppsvatten, inbegripet nät, på grundval av ålder och avskrivningsplaner	Ja	<p>UWWTD_art17_SE_2022_20250613.xls” tab FLAInvestments, kolumn G för insamlingssystem och kolumn H för reningsverk. Nuvarande inv. rad 2-4 och framtida rad 5-9.</p> <p>Investeringsrapporten 2023 Investeringsbehov och framtida kostnader för kommunalt vatten och avlopp, Rapport R2023-02 Maj 2023</p> <p>En trygg dricksvattenförsörjning – sammanfattning av Dricksvattenutredningens förslag, SOU 2016:32</p> <p>(Se bilaga 3 för länkar)</p>	<p>Sverige har lämnat följande investeringsdata för avloppssektorn i UWWTD-rapportering:</p> <p>Nuvarande investeringar (årligt genomsnitt treårsperioden 2022–2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insamlingssystem: 845 miljoner euro • Reningsverk: 676 miljoner euro <p>Framtida investeringar (årligt genomsnitt femårsperioden 2025–2029):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insamlingssystem: 1,054 miljarder euro • Reningsverk: 0,97 miljarder euro <p>Svenskt Vatten publicerade 2023 investeringsdata för både dricksvatten- och avloppsinfrastruktur inom vatten- och avloppssektorn (VA). Enligt analyser uppgår årligt investeringsbehov till ca 31 miljarder kronor (2,8 miljarder euro) till 2040. Nuvarande årlig investeringsnivå är ca 20 miljarder kronor (1,8 miljarder euro), och år 2021 investerade VA-organisationerna 21 milj. SEK (1,9 milj. EUR).</p> <p>Totalt omfattar detta reinvesteringar och nyinvesteringar i avloppsinfrastruktur, ledningsnät och dricksvatten, baserat på prognoser för befolkningstillväxt, urbaniseringstrender, förväntade krav i kommande lagstiftning samt åtgärder för klimatanpassning. Beloppen representerar uppskattade kostnader och framtida investeringsbehov enligt</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							Svenskt Vatten.
				4. En indikation på potentiella källor till offentlig finansiering om sådana behövs för att komplettera användaravgifterna.	Ja	<p>Ökad va-beredskap, SOU 2024:82</p> <p>Investeringsprogram – Beredskapssektorn Livsmedelsförsörjning och dricksvatten Livsmedelsverket, 2025, Dnr. 2025/01253, Naturvårdsverket, 2025, Dnr. NV-04227-24</p> <p>Pressmeddelande: Klart vilka kommuner som får stöd inom investeringsprogrammet för beredskap 2025</p> <p>(Se bilaga 3 för länkar)</p>	<p>Investeringar i vatten och avlopp finansieras av användarna. Om mer medel behövs beslutar kommunerna om finansiering eller höjning av VA-taxan. Det reviderade direktivet (EU) 2024/3019 innehåller bestämmelser om utökat producentansvar (EPR) för att finansiera avancerad rening (kvartär behandling) vid vissa reningsverk, med tidsfrister enligt artiklarna 8–10. Finansieringen ska täcka minst 80 % av kostnaderna för varje steg och vara på plats senast 2028-12-31.</p> <p>Jordbruksverket (SJV), Naturvårdsverket (NVV) och Livsmedelsverket (SLV) har ett investeringsprogram för förbättringar inom livsmedel, dricksvatten, avlopp och avfallshantering, som stöder snabb kapacitetsökning.</p> <p>Livsmedelsverket har en enhet för investeringsprogram och beredskapsplanering.</p> <p>SJV, NVV, SLV, Statens veterinärmedicinska anstalt samt länsstyrelserna har satt som mål att stärka motståndskraften i livsmedels- och vattensektorn för att säkerställa samhällsfunktioner vid kris, beredskap och krig, med delmål för livsmedelsdistribution, dricksvatten och avlopp.</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
2.6 Uppdaterad planering för avfallshantering	Eruf	RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Ja	En eller flera avfallsplan(er) i enlighet med artikel 28 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG har införts, de omfattar hela medlemsstatens territorium och inkluderar följande: 1. En analys av den nuvarande situationen när det gäller avfallshantering i det berörda geografiska området, inbegripet avfallens typ, mängd och källa, och en utvärdering av den framtida utveckling med hänsyn till de förväntade effekterna av åtgärderna som anges i de avfallsförebyggande program som utarbetas i enlighet med artikel 29 i direktiv 2008/98/EG.	Ja	Sveriges nationella avfallsplan (Avfall i ett cirkulärt samhälle) och avfallsförebyggande program (Ett cirkulärt Sverige tänker efter - före!)	En beskrivning av Sveriges avfallsmängder, typ och ursprung inklusive import och export finns i avfallsplanen under kapitel 3 Avfall i Sverige. I bilaga 4 till avfallsplanen Utredning av framtida avfallskapacitet görs en bedömning av hur framtida avfallsflöden kan komma att utvecklas fram till 2035. I bilaga 3 till det avfallsförebyggande programmet Befintliga styrmedel och genomförda åtgärder beskrivs de avfallsförebyggande styrmedel och åtgärder som beslutats nationellt, samt målen för avfallsförebyggande. I kapitel 8 i det avfallsförebyggande programmet finns en sammanställning över vad olika aktörer kan göra för att bidra till det avfallsförebyggande arbetet samt arbetet med att minimera avfallsmängderna och hantera avfallet högre upp i avfallshierarkin.
				2. En bedömning av befintliga system för insamling av avfall, inbegripet den materiella och territoriella täckningen av separat insamling och åtgärder för att förbättra deras funktion, samt behovet av nya insamlingssystem.	Ja	Sveriges nationella avfallsplan	I kapitel 9 Befintliga och kommande styrmedel beskrivs det svenska avfallsregelverket som har betydelse för avfall. I kapitel 3.3 System för insamling av avfall beskrivs befintliga system för insamling av avfall. I kapitel 6 Behandling av avfall beskrivs avfallsbehandlingen i Sverige utifrån avfallshierarkin.
				3. En bedömning av investeringsgapet som motiverar behovet av att lägga ned	Ja	Sveriges nationella avfallsplan	I bilaga 4 Utredning av framtida avfallskapacitet finns en beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				befintliga avfallsanläggningar samt behovet av ytterligare eller uppgraderad avfallsinfrastruktur, med uppgifter om tillgängliga inkomstkällor för att täcka drifts- och underhållskostnaderna.			av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingsanläggningar.
			Ja	4. Information om kriterierna för hur placeringen av framtida anläggningar ska fastställas och om kapaciteten för framtida anläggningar för avfallsbehandling.	Ja	Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program	I kapitel 4 Utredning av framtida avfallskapacitet finns beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingsanläggningar.

5. Programmyndigheter

Referens: artiklarna 22.3 k, 71 och 84 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13: Programmyndigheter

Programmyndigheter	Institutionens namn	Kontaktens namn	Befattning	E-postadress
Förvaltande myndighet	Tillväxtverket	Generaldirektör		tillvaxtverket@tillvaxtverket.se
Revisionsmyndighet	Ekonomistyrningsverket	Chef för avdelningen för EU-revision		registrator@esv.se
Organ som tar emot betalningar från kommissionen	Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektören		riksgalden@riksgalden.se
Organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser	Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektören		riksgalden@riksgalden.se

Fördelningen av ersatta belopp för tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser om fler organ identifieras som ska ta emot betalningar från kommissionen

Referens: artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13 A: Den andel av de procentsatser som anges i artikel 36.5 b i förordningen om gemensamma bestämmelser som ersätts till de organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser (i procentenheter)

6. Partnerskap

Referens: artikel 22.3 h i förordningen om gemensamma bestämmelser

Det nationella regionalfondsprogrammet har tagits fram tillsammans med ett brett partnerskap i enlighet med den europeiska uppförandekoden för partnerskap enligt kommissionens delegerade förordning (EU) nr 240/2014 av den 7 januari 2014 om den europeiska uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de europeiska struktur och investeringsfonderna. Förslaget till program har tagits fram i dialog med regionerna och Gotlands kommun.

Partnerskap

I framtagandet av programmet har det funnits en bred kompetens inom olika sakområden och det har varit en jämn fördelning mellan kvinnor och män. I den närmaste programgruppen ingick följande myndigheter:

- Tillväxtverket
- Boverket
- Naturvårdsverket
- Riksantikvarieämbetet
- Statens innovationsverk (Vinnova)

Tillväxtverket genomfört tematiska seminarier inom olika områden såsom smart specialisering, hållbar urban utveckling, finansieringsinstrument med flera ämnen. Tillväxtverket har också genomfört dialogmöten inom olika Nuts 2-områden tillsammans med Vinnova, Statens Energimyndighet och Naturvårdsverket. Utkast till program har vid ett antal tillfällen under framtagandet skickats till regionerna och Gotlands kommun för synpunkter.

Genom regionala dialoger och möten i olika former av nätverk, såsom RND-nätverket, har även olika aktörer inom forskning, näringsliv och offentlig sektor inkluderats i framtagandet.

Förutom de myndigheter som ingår i programgruppen har Tillväxtverket haft en dialog med 23 andra myndigheter och samtliga länsstyrelser enligt uppdraget N2020/00898/RTL (Uppdrag att bistå i arbetet att ta fram förslag till program för europeiska regionala utvecklingsfonden, programperioden 2021–2027). Tillväxtverket har bjudit in och genomfört en dialog samt skickat ut programutkast till dessa myndigheter. Bland dessa fanns bl.a. Statens skolverk (i syfte att nå grundskolan och gymnasieskolan).

Tillväxtverket har även genomfört en workshop med representanter från näringslivet den 16 november 2020. Företagsorganisationer såsom Företagarna deltog och klusterorganisationer från programmen Vinnväxt på Vinnova och S3 piloten på Tillväxtverket.

Inom ramen för Hållbar urban utveckling har Boverket, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Vinnova varit aktiva i programskrivningen tillsammans med Tillväxtverket. Rådet för hållbara städer har varit referensgrupp och involverats kontinuerligt.

Civilsamhällets aktörer såsom idrottsrörelse, samhälls- och intresseföreningar, människorätts- och handikapporganisationer har involverats i framtagandet av prioriteringarna i de regionala utvecklingsstrategierna för respektive region samt i framtagandet av nationell strategi för hållbar regional

utveckling i hela landet. Dessa strategier samlat ligger till grund för det regionala utvecklingsarbetet samt programmeringen av Eruf. Vidare har de kommuner som varit aktiva i programframtagandet haft en löpande dialog med en mångfald av aktörer inom det civila samhället på lokal nivå för att kvalitetssäkra inspel till inriktning av programförslaget.

Förvaltande myndighet kommer även att samverka och arbeta med samtliga regioner och Gotlands kommun i syfte att få ett så kompletterande och effektivt utvecklings – och klimatarbete som möjligt (kompletterande till Regionala regionalfondsprogram samt till regionala utvecklingsstrategier). I genomförandet av programmet, inklusive övervakning och utvärdering, kommer partnerskapsprincipen att vara viktig genom bland annat övervakningskommittén.

Övervakningskommittén

Medlemsstaten ska inrätta en övervakningskommitté för att övervaka genomförandet av programmet. Övervakningskommitténs sammansättning och uppgifter framgår av förordningen om gemensamma bestämmelser. För de åtta regionala programmen och det nationella regionalfondsprogrammet inrättas en gemensam övervakningskommitté med representanter för berörda aktörer i enlighet med förordningen. Regeringen återkommer i särskild ordning vad gäller kommitténs sammansättning och arbetssätt. I tillsättandet och genomförandet av arbetet i övervakningskommittén kommer partnerskapsprincipen att beaktas.

Beslutsprocess

Tillväxtverket är förvaltande myndighet för det nationella regionalfondsprogrammet. Vid utlysningar ska de utlysningsspecifika kriterierna förankras med övervakningskommittén. Tillväxtverket ska också, vid behov, rådgöra med andra relevanta myndigheter.

7. Kommunikation och synlighet

Referens: artikel 22.3 j i förordningen om gemensamma bestämmelser

Denna strategi kompletteras av en årlig kommunikationsplan med planerade aktiviteter och indikatorer för uppföljning. De beskrivna aktiviteterna och hur de följs upp gäller generellt det programmet om inget annat sägs.

Programperioden 2021–2027 kommunicerar förvaltande myndighet ett smartare, grönare och mer sammanlänkat Europa.

Vi följer upp, utvärderar och berättar om projektens resultat genom indelningen miljö, klimat, kompetensförsörjning, forskning och innovation, företag och näringsliv, transporter och resande samt digitalisering och bredband. Indelningen finns bland annat på webben och i lägesrapporter och med den renodlar vi kommunikationen om fonden.

Mål och indikatorer för utvärdering

Programmets målvärden följs upp kontinuerligt och rapporteras en gång per år till ÖK. Baseline= BL, målvärde= MV, aktivitetsindikator= AI, resultatindikator= RI

1. Öka kännedomen om programmets mål och resultat genom att transparent kommunicera nyttan med investeringarna på lokal, regional och nationell nivå. Belyst både genom nyttan för utvecklingen liksom för människorna som bor där.

Kanaler: Resultatsidor på programspecifik och fondgemensam webb. Resultatfilmer och inlägg i sociala kanaler, nyhetsbrev, media och event. Stöd till projekten i att producera och kommunicera resultat. Insatser av strategisk betydelse får extra stöd.

AI: Sidvisningar resultatartiklar (BL: 4 artiklar med minst 100 visningar, MV: 10 artiklar minst 120 visningar).

RI: Exponering i sociala kanaler (BL: 3000/inlägg, MV: 4000). Engagemang i sociala kanaler per inlägg och program (BL: 3,4 %, MV: >4 %) Genomslag i media: (MV: 10 artiklar/ år).

Målgrupp: Allmänheten, media, opinionsbildare, potentiella projektägare.

2. Öka kunskap hos potentiella stödmottagare om finansieringsmöjligheterna

Kanal: Inlägg om utlysningar i sociala kanaler. Information på programspecifik och fondgemensam webb. I nyhetsbrevet.

AI: Sidvisningar utlysningar (BL: 0, MV: 300 per utlysning).

RI: Engagemang i sociala kanaler (BL: 3,4 %, MV: >4 %). Exponeringar (BL: 3 000/inlägg, MV: 4 000). Prenumeranter nyhetsbrev (BL: 6 346, MV: 5 % ökning). Potentiella projektägare förstår utlysningarna (BL: 0, MV: 80 % förstår) Användarundersökning

3. Öka förmågan hos stödmottagare att genomföra projekt

Kanal: I handboken för projekt, i film om förändringsteori, i informationsmöten.

AI: Sidvisningar i handboken (BL: 0, MV: 80 000/år) och filmvisningar (BL: 0, MV: 300/år).

Läsbarhetsindex på webb under 45 (BL: 12 % under 45, MV: 20 %). Intervjuer med projekten.

RI: Projektägares förmåga att genomföra projekt (BL: 0, MV: 80 % upplevd förmåga).

Målgrupper

- Befintliga och potentiella projektägare. De förstnämnda kan fungera som ambassadörer för programmen.
- Innovations- och företagsfrämjande aktörer på nationell och regional nivå samt kommuner kan vara troliga projektägare.
- Myndigheter inom Rådet för hållbara städer lika så.
- Allmänheten är viktig att nå för att föra EU närmare folket.
- För att nå dem bör media och opinionsbildare nås. Regional, nationell och fackpress förses med exempel investeringarnas strukturpåverkan.
- Politiker bör få vetskap om resultaten för att de ska förstå programmets och finansieringsformens betydelse.
- Regionalt utvecklingsansvariga är en viktig partner för utvecklingsfrågor i programgenomförandet och i vidareförmedling av information.
- Övervakningskommittén, Regeringskansliet, EU-kommissionen och övriga förvaltande myndigheter inom regelverket.

Övergripande åtgärder

- Visa nyttan med investeringarna genom en resultatstridningsmodell som bygger på ett strategiskt val av resultat, till exempel portföljanalyserna. Säkerställa att insatser av strategisk betydelse kommuniceras i enlighet med regelverket.
- Inkludera bakomliggande samhällsutmaning, nytta för samhälle och individ samt siffror och statistik i allt innehåll som skapas, oavsett kanal.
- Event under programperioden.
- Tillhandahålla stöd till projekt för att skapa och sprida resultat.
- Arbeta med övriga sju fonder som omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser. Stämna av aktiviteter med nationell kommunikationssamordnare för att avgöra vägval

Kanaler

tillväxtverket.se - den programspecifika webbsidan samt www.hallbarstad.se Kunskap, nätverk och finansiering i fokus. Huvudsaklig informationskälla för projekt.

Fondgemensam webbportal - Information om de EU-fonder som omfattas av samma förordning.

Event och informationsmöten - Relationsbyggande.

Media - Resultat, utvärderingar och insatser av strategisk betydelse i fokus. Sociala kanaler – I första hand Facebook, Instagram, LinkedIn. Twitter i enstaka fall. Kanalval anpassas av kommunikationsprodukt. Med integrerad kommunikation låter vi olika kanaler förstärka varandra. Kanalerna anpassas från utbud och lämplighet och kan variera över tid. En del av budgeten avsätts årligen för att marknadsföra inlägg.

Nyhetsbrev - Utlysningar, resultat, inbjudningar.

Bloggen - Tillväxtverkets arbetssätt

Budskap

“Tillsammans stärker vi hållbar regional utveckling”

Budget

Cirka 200 000 euro per år för köpta tjänster och personal för samtliga nio regionalfondsprogram inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt.

8. Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader

Referens: artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 14: Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader

Avsedd användning av artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser	Ja	Nej
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionens bidrag på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser inom en prioritering i enlighet med artikel 94 i förordningen om gemensamma bestämmelser	☐	☒
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionens bidrag på grundval av finansiering utan koppling till kostnader i enlighet med artikel 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser	☐	☒

Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser

A. Sammanfattning av de viktigaste delarna

Prioritering	Fond	Specifikt mål	Regionkategori	Beräknad procentandel av det totala anslaget inom prioriteringen på vilken det förenklade kostnadsalternativet kommer att tillämpas	Typ av insats som omfattas		Indikator som leder till ersättning		Måttenhet för den indikator som leder till ersättning	Typ av förenklad kostnadsalternativ (standardskala för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser)	Belopp (i euro) eller procentsats (i fråga om schablonsatser) för det förenklade kostnadsalternativet
					Kod(1)	Beskrivning	Kod(2)	Beskrivning			

(1) Detta avser koden för interventionsområdet i tabell 1 i bilaga I till förordningen om gemensamma bestämmelser och i bilaga IV till EHFVF-förordningen.

(2) Detta avser koden för en gemensam indikator, i tillämpliga fall.

Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser

B. Uppgifter per typ av insats

C. Beräkning av standardiserade skalor för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser

1. Uppgiftskälla som använts för beräkningen av de standardiserade skalorna för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser (vem tog fram, samlade in och registrerade uppgifterna, plats för datalagring, brytdatum, validering etc.).

2. Ange varför den föreslagna metoden och beräkningen på grundval av artikel 94.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser är relevant för insatstypen.

3. Ange hur beräkningarna gjordes, särskilt eventuella antaganden i fråga om kvalitet eller kvantitet. I relevanta fall ska statistiska belägg och referensvärden användas och på begäran tillhandahållas i ett format som kommissionen kan använda.

4. Förklara hur ni har säkerställt att endast stödberättigande utgifter ingår i beräkningen av standardskalan av enhetskostnad, enhetsbelopp eller schablonsats.

5. Revisionsmyndighetens eller revisionsmyndigheternas bedömning av beräkningsmetoden, beloppen och arrangemangen för att säkerställa kontroll, insamling och lagring av uppgifter samt uppgifternas kvalitet.

Tillägg 2: Bidrag från unionen på grundval av grundval av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna

A. Sammanfattning av de viktigaste delarna

Prioritering	Fond	Specifikt mål	Regionkategori	Belopp som omfattas av finansiering som inte är kopplad till kostnader	Typ av insats som omfattas		Villkor som ska uppfyllas/resultat som ska uppnås för att leda till ersättning från kommissionen	Indikator		Måttenhet för indikatorn på de villkor som ska uppfyllas/resultat som ska uppnås för att leda till ersättning från kommissionen	Planerad typ av ersättningsmetod som används för ersättning till bidragsmottagaren
					Kod (1)	Beskrivning		Kod (2)	Beskrivning		

(1) Detta avser koden för interventionsområdet i tabell 1 i bilaga I till förordningen om gemensamma bestämmelser och i bilaga IV till EHFVF-förordningen.

(2) Detta avser koden för en gemensam indikator, i tillämpliga fall.

B. Uppgifter per typ av insats

Tillägg 3

Artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Insatser av strategisk betydelse för Finansieringsinstrument

För att nå målet om nettonollutsläpp 2045 krävs stora, långsiktiga och effektiva klimatinvesteringar som möjliggör att den nödvändiga omställningen kan genomföras i hela landet. Kommissionen menar, i sina landspecifika rekommendationer, att Sverige behöver likriktade satsningar på forskningsbaserad innovation och högteknologiska sektorer med energi- och klimatmålen, samt öka användningen av finansieringsinstrument i sammanhållningspolitiken. Riskkapitalfinansiering av miljöteknik har minskat stadigt under 2008–2018 med undantag insatsen ”Gröna fonden” inom regionalfondsperioden 2014–2020. Att vända denna trend är av strategisk betydelse för Sveriges bidrag till energi- och klimatmålen

Preliminär tidplan: 2022–2036 (Finansieringsinstrument kan löpa och verka längre än andra instrument inom Regionalfonden).

Den totala budgeten för specifikt mål 1.2 avseende Fond för klimatomställning är preliminärt 25 030 663 miljoner euro i Eruf-medel exklusive tekniskt stöd

DOKUMENT

Dokumentrubrik	Dokumenttyp	Datum för dokumentet	Lokal referens	Kommissionens referensnummer	Dokumentation	Skickat den	Skickat av
Bilaga 2 Länkar till relevanta dokument för nödvändiga villkor	Kompletterande information	10 dec. 2025		Ares(2025)11428292	Länkar till relevanta dokument för nödvändiga villkor	19 dec. 2025	Bergander, Rasmus
Metoddokument Nationella programmet	Kompletterande information	17 dec. 2025		Ares(2025)11428292	Metoddokument Nationella programmet	19 dec. 2025	Bergander, Rasmus
Halvtidsöversyn bedömning Nationella programmet	Bedömning av halvtidsöversyn	17 dec. 2025		Ares(2025)11428292	Halvtidsöversyn bedömning Nationella programmet	19 dec. 2025	Bergander, Rasmus
Följebrev Nationella programmet	Kompletterande information	17 dec. 2025		Ares(2025)11428292	Följebrev Nationella programmet	19 dec. 2025	Bergander, Rasmus
Kompletterande information för nödvändigt villkor 2.5	Kompletterande information	19 dec. 2025		Ares(2025)11428292	Nödvändigt villkor 2.5 Tabell 12 Resultatrapport för VASS drift i SE Underlag nationell plan Bilaga 3 Länkar till relevanta dokument 2.5	19 dec. 2025	Bergander, Rasmus
Strategisk Miljöbedömning Nationella Programmet	Kompletterande information	19 dec. 2025		Ares(2025)11428292	Strategisk Miljöbedömning Nationella Programmet	19 dec. 2025	Bergander, Rasmus
Programme snapshot 2021SE16RFPR009 2.0	Dataöversikt innan du skickar	19 dec. 2025		Ares(2025)11428292	Programme_snapshot_2021SE16RFPR009_2.0_sv.pdf Programme_snapshot_2021SE16RFPR009_2.0_sv_en.pdf	19 dec. 2025	Bergander, Rasmus